

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér, vasúti állomásokon 12 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PÁP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Luxusvonaton.

Budapest, augusztus 12.

A miniszterelnök ur tehát többségével luxusvonaton utazik. Ha ő nem mondja, soha ki nem találjuk. Mert ilyen furcsa luxusvonatot az ördög se látott. Egy luxusvonat, melyre az utasokat úgy kell fogdosni, hogy a vonatellenőr becsületszóval köti le őket, nehogy suttymban kereket oldjanak. Egy luxusvonat, melynek indulása, érkezése nincs dátumhoz kötve s utasai esetleg boldog nagyapákká lehetnek, mire valahol állomást érnek. Egy luxusvonat, mely a mozgást egyszerűen luxusnak minősíti s ennél fogva nem mozdul se előre, se hátra. Egy luxusvonat, melyről a legfőbb fűtő nyugodtan Pöstyénbe rándulhat egy egész hónapra és nem kell tőle tartania, hogy a vonatot nem tudja többé utólréni. Egy luxusvonat, mely összetéveszti magát az utasokkal s a vonat az, amely marad, ellenben az utasok három turnusban váltják fel egymást. S egy luxusvonat, mely előtt táncmulatságokat lehet rendezni, mely előtt gondtalan gyermekek játszodoznak s melyet benőhet a gyom, ha neki úgy tetszik. Hát edes jó felebarátom, aki utaztál a vasut előtti korszakban postakocsin, utaztál tehervonaton, utaztál személyvonaton, utaztál gyorsvonaton, de sohasem utazhattál luxusvonaton — csakugyan ilyennek képzelted te a luxusvonatot?

Mondják, a miniszterelnök urnak súlyos szembaja van. Minden emberi érzésünkkel sajnáljuk miatta, mert nincs annál gyötrelmesebb kín, mint hogyha az ember nem szívhatja fel szemével ennek a gyönyörű világnak színeit, nem nézheti a robogó vonat mellett elfutó tájakat, nem tudhatja, mennyit haladt, hová jutott. De úgy kell lenni, hogy feketemájú emberek ezt a fájdalmas szembaját használták ki a miniszterelnök urnak. Elhitették vele, hogy az a robogás, melyet szüntelen hall, nem a névszerint való szavazások egyhangu robaja, hanem a vonat haladásáé. Elhitették vele, hogy a pezsgőzés, a mulatozás és a tósztozás, mely füleit csiklandozza, nem a megrekedt utasok unalomkergetése, hanem az a páratlanul fejedelmi ellátás, melyben csak a luxusvonatokon részesíthetik az utasokat. Elhitették vele, hogy az a sűrű csengetés, melyet hall, nem a tehetetlen elnök védekezése az elalvás ellen, hanem azoknak az állomásoknak harangjelzése, melyek mellett a luxusvonat már elhaladt. A fülein keresztül csalják meg őt, aki szemével nem tudja az eseményeket ellenőrizni. Egy kedves, ál-

modó, világon kívül élő bácsikát csinálnak belőle, akinek nagyon fájna, ha megtudná a valót s ezért környezetét jámbor csalásokkal ámitja. Régen nincs már nyája, de minden reggel megráznak az ablaka alatt egy kolompot, hogy azt higgye, most hajtják ki a nyáját a mezőre. Régen egy helyben áll már, de még álmában is rendeznek valami zakatolást körülötte, hogy azt higgye, viszi a vonat előre, mindig előre. Ezért mondta szegény Khuen, hogy többségével luxusvonaton utazik.

Pedig a kecskeméti templomok nem állnak olyan mozdulatlanul, mint a miniszterelnök ur és többsége. Nincs előre, nincs hátra. S egy hónap óta, mikor a katonai javaslatok állítólagos tárgyalása megkezdődött, egy lépéssel se jutottak előbbre. Azóta Tisza beszélt, elutazott Pöstyénbe, felcsapott vezércikkirónak, eltiltotta a fürdővendégek esti mulatozásait: de a parlamenti vonat vagy luxusvonat — ellentétben az a vidéki vonattal, melyet Tisza meg tudott állítani — abszolúte nem akar elindulni. Azóta Schönaich megbukott úgy, hogy maga is csak egy bécsi ujság gyászfekete betűiből tudta meg, hogy megbukott. Azóta a katonai magaslatokon a trónörökös türelmetlen indulata olyan földrengést okozott, hogy a hadügyminiszter, a külügyminiszter, a vezérkari főnök, a trónörökös katonai irodájának vezetője alig tudnak a lábukon megállni. Azóta Bécsben már a magyar parlament feloszlásáról hebegnek és Khuen utódját keresik. A kettős monarchiában tánczol, reszket és mozog azóta minden: csak egy nem akar mozogni, a parlamenti vonat, melyet a naiv képzelődő miniszterelnök luxusvonatnak nevezett ki. Az a vonat áll, az a vonat egyszerűen átváltozott játéktéremmé, amelyben nem is valami izgató hazardjátékok, hanem schwarzer Pétert játszanak. Ha néha-néha egy-egy interpelláció nem hanzana, amely mégis csak megüt valami komolyabb hangot is, azt kellene hinni, hogy a magyar parlamentben a tanító bácsi büntetésből ötszázszor olvastat katalógust. Egyebet ott nem csinálnak. S az a naiv álmadozó, aki behunyt szemével egy más világban bolvong, halkan áradzik, hogy soha ilyen kedvesen, kényelmesen nem utazott. Luxusvonaton utazik.

Vagy mégis csak látszat volna mindez? Hátha az a behunyt szemű álmadozó nem is az, akit ámitanak, hanem az, aki maga ámitja környezetét? Tegnap este az állítólagos luxusvonatról leszálltak az utasok, kimentek a Gerbeaudba, ettek, ittak, szónokoltak.

akadt köztük valaki olyan is, aki rosszul tudta a leczkét s a miniszterelnök álmodozásait azzal zavarta meg, hogy Tisza Istvánt köszöntötte fel. S ezt a szimpoziumot a behunyt szemű miniszterelnök egy kijelentéssel lepte meg, mely egészen másképp hangzik, mint a luxusvonaton való utazás. Azt mondta ott Khuen, hogy sohasem volt nagyobb szükség a párt összetartására és lelkesedésére, mint mostan. Miért? A luxusvonaton összetartásra és lelkesedésre van szükség? Ezzel a luxusvonat fogalma még jobban elhomályosul. Eddig léket kapott hajók parancsnokai szokták tisztjeiknek azt mondani, hogy sohasem volt nagyobb szükség az összetartásra és lelkesedésre. Mikor tudnillik a léket kapott hajót kellene megmenteni. De hogy egy luxusvonat utasaihoz intéztek volna valaha ilyen kétségbeesett felhívást, arról a vasutak történetében nincs feljegyzés. S ezért talán inkább azt kell föltenni a behunyt szemű miniszterelnökről, hogy akkor tévedett, mikor a luxusvonatról dalolt s nem tegnap, mikor ijedten sikoltozott, hogy sohasem volt nagyobb szükség a párt összetartására és lelkesedésére, mint mostan. Hogy pedig ebbe a sóvárgott összetartásba törként hatolt be mindjárt Szeged ifju képviselőjének Tisza Istvánt dicsőítő tószta: hát ez csak tragikomikusabbá tette a szomorú szimpoziumot. Bizony a Gerbeaudban ilyen keserű süteménnyel ritkán szolgáltak még, mint Gerliczy Kbuennek. Szegény Gerbeaud, még rossz hirbe keveredik a keserű sütemény miatt.

Van más jel is, hogy a behunyt szemű miniszterelnök ur azér jobban lát, mint ahogy környezetével elhiteti. A miniszterelnök ur ma este elutazott. Hová utazott? Utazhatott volna a birtokai valamelyikére. Nem tette. Utazhatott volna Bécsbe, Ischlbe, amely helyeken történik mostanában egy és más, ami őt nagyon közelről érdekelheti. A miniszterelnök ezekre a helyekre se utazott. Utazhatott volna például Pöstyénbe is, ahol barátja, üdvöskéje, ellensége fürdőzik. Tiszához se utazott. Hanem elutazott igenis Tátralomniczra. Miért? Miért? A Tátrában van Lukács László, akinek választójogi álláspontja olyan felvonható és lebecsátható hid, amelyiken keresztül közeledni lehet esetleg az obstruáló Justh-párthoz. És a Tátrában van véletlenül Hazai Samu honvédelmi miniszter is, akinek a Tátrából könnyebb észrevétel nélkül Ischlbe surrannia, ha netalántán valami kis engedelmeyesekét kellene kikönyörögni az obstruáló Kossuth-párt megenyhítésére. Ha egykoron a svájci havasok

magaslatain lehetnek döntő éjjeli konferenciák, a magyar Svájc havasai se alábbvalók. Háttha a három döntő miniszter (jó távol a póstyéni szemek ellenőrzésétől) találkozni akar a tátrai magaslatocon? Háttha ott olyan konferencia készül, mely elhatározó lehet a parlament megrekedt vonatának vagy luxusvonatának megindulására? Háttha az a tátrai konferencia őszintébb képe a helyzetnek, mint a luxusvonatról való ábrándozás? Nekünk legalább az az impresszió, hogy Khuen, Lukács és Hazai tátrai találkozója nem pusztán véletlenség. Semmiesetre sem barátságos látogatás, mert Lukács inkább hagyhatná ott Lomniczot három napra, hogy Khuent lássa, mint Khuen a parlamenti luxusvonatot, hogy Lukácsot lássa. Itt jól kitervelt és jól rendezett politikai találkozásról van szó s hogy a szereplők éppen Khuen, akinek valamire el kell már indulnia, Lukács László, akinek választójogi álláspontja hid az ellenzék felé és Hazai Samu, aki úgy látszik az ischli futár szerepére rendezkedik be: ez együttvéve sejteni enged, hogy hol keresik azt a csodatevő motort, mely a parlament vonatát vagy mondjuk hát luxusvonatát végre valahára elindíthatná.

Az a tegnapi vacsorát is ez a mai utazás emellett szól, hogy a miniszterelnök ur legalább is a tetteiben nem érzi magát luxusvonaton utazónak. A mosolya luxusvonati mosoly, de a titkos utjai egy léket kapott hajó parancsnokának aggodalmas keresései. Aki a luxusvonaton utazik, jól érzi magát s nem akarná helyét felcserélni, de akinek hajója léket kapott, mentő dereglyét keres még a tátrai magaslatocon is. Tisza István, aki se katonai, se választójogi téren nem áll közelebb az

ellenzékhez: Khuen számára most nem jelenthet se közvotitót, se segitőt. De Lukács László, pláne egy kis Hazai Samuval garnírozva, esetleg kielégíthetné az obstrukció étvágyát. És Khuen, úgy kell lenni, jobban lát, mint környezetete hiszi. Ő akkor lát talán jobban, mikor behunyja a szemét. A párt hadd higgye csak, hogy luxusvonaton utazik, ő azalatt dereglyét keres, hogy önmagát is, a pártot is, a katonai javaslatokat is megmenthesse. De hát a szándék nem elég. Nagy és erős dereglye legyen, amelyiken ennyi mindent akarunk megmenteni.

Budapest, augusztus 12.

A képviselőház szünete. A képviselőház hétfőn és kedden nem tart ülést. A legközelebbi ülés szerdán lesz, amelynek napirendjére nyolcz névszerint való szavazás, meg a véderőjavaslat általános tárgyalásának folytatása van kitűzve.

Miniszterek utazása. Félhivatalosan jelentik: Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma este három napi üdülése báró Skerlecz Iván miniszterelnökségi miniszteri tanácsos kíséretében Tátralomniczra utazott. — Lukács László pénzügyminiszter tegnap este családja látogatására a Tátrába utazott, ahonnan a jövő hét közepén szándékozik a fővárosba visszatérni. — Hazai Samu honvédelmi miniszter szintén a Tátrában időzik.

Báró Burián a királlyal. Ischlből jelentik, hogy báró Burián István, közös pénzügyminiszter ma reggel odaérkezett és délelőtt 11 órakor a király külön kihallgatáson fogadta, amely főlegy óráig tartott. Burián az uralkodónak jelentést tett tárczája folyó ügyeiről, a boszniai tartománygyűlés ügyeiről, valamint azon tapasztalatairól, amelyeket egy hónapig tartó boszniai szemle útján szerzett. A király a jelentést kegyesen vette tudomásul. A kihallgatás után báró Burián meglátogatta gróf Paar főhadsegédet és báró Schiessl kabinetirodai igazgatót. Délután félhárom órakor a

császári villában családi ebéd volt, amelyen Burián is résztvett s este ismét visszautazott Bécsbe. Néhány nap múlva báró Burián megkezdi nyári szabadságát.

Ferencz Ferdinánd Németországban. Mint Berlinből jelentik, Vilmos császár meghívása folytán Ferencz Ferdinánd főherceg trónörökösön kívül gróf Montecuccoli osztrák-magyar tengerészeti parancsnok is résztvesz a német flottagyakorlatokon. Ez Schönaich újabb mellőzése.

A képviselőház elnökének utazása. Mint értesülünk, Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, ma este néhány napi tartózkodásra berzeviczei birtokára utazott.

Molnár államtitkár utazása. Molnár Viktor kultuszminiszteri államtitkár, aki a napokban kezdte meg szabadságát, Trouvillebe utazott hosszabb tartózkodásra. Az államtitkár innen Párisba megy s Franciaországban is hosszabb időt tölt.

A horvát bán a miniszterelnöknél. Félhivatalosan jelentik: Tomasics Miklós horvát bán ma reggel Chavrak Levin osztályfőnök és Zeininger főszámantáncos kíséretében Zágrábból Budapestre érkezett. A bán ma megjelent a képviselőházban s hosszabb ideig tanácskozott gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökkel. A bán a pénzügyminiszter meghívására azért jött a fővárosba, hogy Horvátországnak a költségvetésbe beillesztendő önkormányzati költségeit megállapítsa. A miniszterelnökkel e tárgyban folytatott tárgyalásaik több mint egy óra hosszat tartottak. A bán és kísérete még néhány napig a fővárosban marad.

A gyújtó-monopólium. Bécsből jelentik, hogy a „Fremdenblatt“ értesülése szerint a gyújtómonopólium létesítésére vonatkozó tárgyalás már annyira előrehaladt, hogy a következő parlamenti ülészek elején biztosra várható az erre vonatkozó törvényjavaslat beterjesztése.

A harmadik egyetem. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban serényen dolgoznak a harmadik egyetem felállításán, hogy annak megvalósulása mielőbb megtörténhessen. Gróf Zichy János kultuszminiszter elnöklése alatt az elmúlt év folyamán a nagyobb városok vezetőivel folytatott ta-

Egy mosolygó asszony.

Irta: Heves József.

(Utánnyomás tilos.)

I.

A virágok városából, a lilomos Firenzéből mindig hazakisér engem egy asszony. Egy asszonynak a bűbájós mosolygása.

Az Uffiziban találkoztam vele legelőször. A művészetnek ebben a kincses kamrájában. Revelációja volt a lelkemnek, mikor először rám nevetett, lelkesen mosolygó, delejes tekintetű, jóságos két szép szemével.

Ott, a halhatatlanok csarnokában, a festők alhambrájában láttam meg, ahol önmagukat örökítették meg a jövő generációk számára a világ legnagyobb festői. Szinte úgy tetszik, hogy minden képmást a dicsőség és halhatatlanság fényes aureolája fonia itt koszoruba.

De az én szépséges, szép asszonyom hajkoronáját valamelyesképen kacérmódrá meg kötött fehér-máslis satyak-alkotás takarja. És ez alól ragyog, büvöl, igéz az ő szemének delejes tekintete, grációzus, mosolygó szép arca, melyre a szendeség varázslatát terítették a gráciák. Apró kőboldok kacagnak két szép szeméből és minden szív körül meleg érzések vibrálnak, ha ezzel a tekintettel találkozok.

Szinte úgy tetszik, mintha a teremben levő halhatatlanok maguk is éreznék ennek a varázslatos, bűbájós fiatal asszonykának a csodáját. Mintha valamennyien szerelmeseik volnának bele: a Rafaelék, a Rubensek, a Guido Rénik, a Tiziánok, a Fra Angelicók, Rembrandtók, Reynoldsok, Botticellik, Van

Dyckok, Tintorettek, Holbeinok és Corot-k valahányan csak vannak.

Mert a szépség többet ér a dicsőségnél. A szépség már maga is dicsőség. Hát még ha a szépség a dicsőséggel párosodik.

Ez a hunczut-szemű, szendeképű, leányos igézetű menyecske pedig a szépségnek is, a dicsőségnek is a favoritja.

Azért hódít el a maga részére mindenkit, aki ebbe a Walhallába a lábát beteszi.

Mert Vigée Le Brunnek, az én csábító tündéremnek nincs aki ellentállani tudna.

Ugy festette meg önmagát, mintha egyszer Murilló becsipett volna és a pezsgő mámorában egy kaczer Madonnát varázslat volna vászonra.

A Madonna bája és melankholiája ömlik el az arcán, de a szeméből a pezsgő rózsaszínű tritónjai kacagnak.

És belekacagják magukat az ember lelkébe.

És én, valahányszor a virágok városából, a lilomos Firenzéből hazakerülök, mindig úgy érzem, hogy elkísér ez a gyönyörűséges szép asszony.

A művészetnek ez a hunczut kis isten-asszonykája: Vigée Le Brun.

II.

És minthogy ilyenképen beleszerelmeskedtem, hát lovagiatlan módon a multját is kezdtem kutatni a csoda-asszonynak.

Ki volt ez a gyönyörűséges teremtes? Mikor kínálta neki virágait ez a földi élet? És élete igazán olyan boldog ragyogás volt-e, aminőnek ő önmagát fiatalságának csodás varázslatában lefestette?

Sorba kerestem föl az ő alkotásait. És szinte mámoros lettem tőlük.

A vele egykoru Marie Antoinettenek, a boldogtalan guillotine- királynénak mesés szép arczképét, mely az osztrák főhercegnőt kívánatos szépségében örökíti meg. A boldogság rózsáját tartja kezében, ő, aki később a hóhérbárd rózsája lön.

Micsoda varázslatos rajz és színpompa!

Nem hiába nevezték ezt a festő-boszorkányt „l'immortel crayon“-nak, a halhatatlan rajz-órnak! Az ő Mária Antoinetteje örökbeesü alkotás.

És aztán a szívembe nevetett az ő karmantus hölgye „La femme au manchon“. Egy remek arczkép, mely Molé-Raymond asszonyt, a Comédie Française ünnepelt művésznőjét ábrázolja sugárzó szépségben, ragyogó, viruló életkedvben. Csupa mozgás, csupa élet!

Gyönyörűséggel csodáltam meg az ő akadémiai székfoglalóját, mely a „Élet és bőség“ ábrázolja két kívánatos, érzéki szépségben dőzsölő gyönyörű asszonyban.

A versaillesi muzeum egyik gyöngye is az ő nevéhez fűződik: „Mária Antoinette a gyermekeivel“. A beállítás, a virtuóz rajz, a színek elsőrangú mester ecsetére vallanak.

És végül a Louvre egyik büszkesége, az a legendászerű kép, melyen szinte madonnaszerűen önmagát ábrázolja a gyönyörű asszony, amint bájos öleléssel borul reá angyal-arcu leánykájára.

Ez a kép a maga klasszikus idylljével a derűs mosoly művésznő életének könyekben zokogó tragédiáját meséli.

Mi dea, minden, ami erről a művésznőről az utókorra maradt, csupa derű, fiatalság, mosolygó boldogság; azok után a képek után, unket önmagáról festett, tiszta menyői gyönyörökben harmonikus életéről beszélnek. Fia-

nácskozások s a munkálatok most már annyira előrehaladtak, hogy gróf Zichy János a kultuszminiszterium jövő évi költségvetésébe két millió koronát vett fel a harmadik egyetem építési költségeire.

A beteg pápa.

Budapest, augusztus 12.

X. Pius pápa már a patriarchák életkorában van s így még akkor is, ha igazak azok a hírek, hogy állapota javul, minden eshetőséggel számolni kell.

A pápa még mindig akkora hatalom, hogy egész Európa politikai közvéleménye visszafojtott lélekzettel várja a Rómából érkező híreket. S nemcsak az a rokonszenv, amelyet személye iránt a katolikus világban éreznek, játszik ebben az érdeklődésben szerepet, hanem az a tudat is, hogy egy esetleges személyváltozás a pápai trónon, a katolikus államok belső politikájára is változást hozhat.

X. Pius pápa is új szellemet hozott magával a Vatikánba, mikor nyolcz évvel ezelőtt, 1903. július 31-én a velencei patriarchai székből a pápai trónra került. Akkor egy életvidám, életerős öreg ur volt, aki szakítván XIII. Leónak ünnepes s szigoruan etikettszerű életmódjával, bizonyos bonhomiót honosított meg a sok évszázados falak között, Lassankint abban a hitben ringatózott a világ, hogy ez a szabadabb szellem a Vatikán politikájában is helyet kap s hogy sok olyan kérdés, amit évtizedek óta nem lehetett megoldani, X. Pius konsiliansabb magatartása folytán megoldható lesz.

De minden reménység meghiusult. A pápa nem nyolcz évvel, hanem husz évvel öregedett s a pápai politika ma intranzigensőbb, mint volt XIII. Leó alatt. A „római kérdés“ s a pápa világi uralmának kérdése, amely felett a világ már napirendre velt tért, ma erősebben foglalkoztatja a vatikáni köröket, mint eddig. A világ megszokta, hogy a pápa évenként egy-egy tiltakozó szót mond az olasz „rablók“ ellen s már nem vette sem komolyan, sem tragikusan. Az idén azonban, mikor az olasz királyság nemzeti ünnepet ül, a pápa egyenesen hadat ízent Olaszországnak s egy új jelszót dobott

a vitába. Eddig mindig csak a katolikusok nevében beszélt, az idén azonban elérkezettnek látta az időt arra, hogy kimondja azt, hogy a pápaság nemcsak a katolikus egyház, hanem az egész világ számára nélkülözhetetlen intézmény.

De ennek az új vatikáni jelszónak csak a kimondása történt meg most, azt az egész nyolcz éves politikát, mely X. Pius nevéhez fűződik, ez a szellem lengte át, ez a meggyőződés irányította. Nagyon természetesen ez olyan ellenhatást váltott ki a nemzetekben, amely némileg jogosulttá teszi a pápa folytonos panaszait a katolikus egyház szorongatott helyzetéről, de nem szabad elfeledni, hogy a harcokat, az agresszivitást a Vatikán kezdte.

Nehéz volna eldönteni, hogy ebben a vatikáni politikában, kinek volt nagyobb szerepe a pápának-e, vagy az államtitkárnak. Tény azonban, hogy akik XIII. Leó idejében a politikát irányították, azoknak ma a Vatikánban nincs szavuk. Két kiváló szellem volt XIII. Leó is, államtitkárja Rampolla is, de X. Pius uralmára a setét reakció ütötte a bélyegét, amiben valószínűleg a pápa is, államtitkárja is, egyaránt hibás. XIII. Leó pápa korának egyik legnagyobb, legiskolázottabb, legtapasztaltabb diplomátája volt, aki ha nyíltan tiltakozott is az ellen az aránylag szűkreszabott határ miatt, amibe a XIX. század a pápai hatalmat szorította, de finom diplomáciai érzékével arra törekedett, hogy ezt a határt észrevétlenül tágíthassa, a nélkül, hogy az az államok jogába ütközzék. Rampolla ebben kitünő segítő társa volt. De XIII. Leó halálával mindennek vége lett. Rampolla elvonult s helyét egy tapasztalatlan, fiatal spanyol pap, Merry del Val foglalta el, akinek sem diplomáciai érzéke sem a nemzetközi politikában szerzett tapasztalata nem volt akkora, hogy a vatikáni politikát dicsőséggel vezethette volna. Arról pedig, hogy maga a pápa irányítsa, soha egy pillanatig sem lehetett szó. X. Pius nem arra alkalmas egyéniség s a velencei patriarchai szék nem volt alkalmas iskola arra, hogy őt egy nagy világpolitika vezetésére előkészítse.

Igy történt, hogy Franciaország, Spanyolország, Portugália, tehát a vatikáni politikának addig legerősebb fellegrárai egymás után szakadtak el a Vatikántól s valamennyien csakis a miatt az intranzigens ma-

gatartás miatt, amelyet a Vatikán, X. Pius uralkodása alatt velük szemben tanusított s melynek türése már szuverenitásukat, sőt állami függetlenségüket is sértette volna.

Lehetetlen ezért magát a pápát is nem okozni, sőt első sorban magát a pápát, aki emberfelettinek, csakugyan minden tévedéstől mentesnek képeli magát s azt hiszi, hogy az internacionális politikát is a szentlélek sugalmazza. Ezért nem vette soha igénybe XIII. Leó régi, öreg, tapasztalt biborosainak tanácsát, mert ezt feleslegesnek tartotta, de új biborosokat sem igen kreált, új tanácsadókat sem vett maga mellé, mert azt is feleslegesnek tartotta. Ez az oka annak a hajthatatlan, retrográd orthodoxiának, mely az ő uralmát jellemzi s annak a példátlanul sok kudarcnak, mely az utolsó nyolcz évben a vatikáni politikát érte.

Az obstrukció körül.

— Kormánypárti manifesztáció. —

Hírek a politikai küzdőteréről.

Budapest, augusztus 12.

A miniszterelnök, bármennyire is szeretné az ellenkezőjét mutatni, ma már nagyon is komolyan kénytelen venni az obstrukciót s az országos ellentállást, de gondot okoz neki, mint a tegnapi esti tüntető egységmanifesztáció bizonyítja, pártjának egyre jobban elernyedő, ingtag magatartása. Khuen a Tátrába szaladt, hogy Lukácsal és Hazival konferáljon a teendők felől, mert nemcsak a Lajtán innen, de a Lajtán túl is mind erősebben nőnek a vészujjok árnyak. Bécs, főként a Belvedere türelme már a vége felé jár s ez a magyar kormány kegyvesztésének kezdetét jelenti. Rövid pár hét múlva izgató fejlemények fognak következni.

Hireinket itt adjuk:

Minisztertanács a Tátrában.

Teljesen beavatott és igen komoly forrából kapjuk a következő információt a politikai helyzetről:

— A kormány, vagyis a miniszterek

talság, szépség, napsugár, virágzó üdeség ragyog az arczáról.

És semmi sem árulja el abból, ami róla az utókorra megmaradt, hogy életének második fele, egy szomorú, gyöttrődő, bánatos aggság volt. Hogy vénségében sirathatta meg szépségének lehullott szirmait, vidám lelkének csalódásait.

És mindezt a szomorúságot, bánatot, csalódást és gyöttrődést lelkének imádott gyermeke ültette életének virágos kertjébe.

III.

Ami csalódás a házasságában érte, azért bőven kárpótolta őt eleinte gyönyörű kis leánykája. Minden szó, mely a leánykája iránt érzett imádatát kifejezni akarná, durva profanizáció volna. Ezt a gyöngéd, menyei érzést, anyai szívének rajongó vonzódását ő maga fejezte ki legtökéletesebben, legesodálatosabban a versaillesi csodaalkotásán. Azon a képen, melyen önmagát csaknem madonnaszerűen festi meg, amint bájos leánykája a nyaka köré fonja gömbölyű mezitelen karjait. Egy kritikusa szerint ezen a képen „l'influence antique se fait sentir et aussi le retour à la véritable nature, à la sentimentalité familiale“. Érezni ezen a képen az antik befolyást és az igazi természethez, a családi érzéshez való visszatérést. Az anya könnyed görög ruhába van öltözve, gyönyörű karjai, vállai mez nélkül, szemében a szeretet menyei sugárzása.

Csupa érzés, csupa gyönyörűség, csupa grácia az egész kép. Az anyai szeretet menyei magasztossága. Ez a leány ennek az anyának minden boldogsága. Az anya kacérsága, ragyogó szépsége, viruló fiatalága egy pillanatra sem hagy kétségben a leánykája iránt érzett rajongás felül.

Mikor ezt a képet festette, még akkor csupa ragyogás volt az élete. Ünnepeket minden társaságban Maria Antoinette bizalmas barátinóját, akiről azt tartották, hogy Favart hangját örökölte Vénusz mosolyával. Költők zengték a szépségét és szalonjaiban Franciaország politikai és szellemi nagyságai találkoztak.

De egyszerre csak összetorlódtak a viharfelhők és 1789 őszén, azalatt, hogy egy zajongó tömeg tolt Versailles felé, egy nő kapaszkodott reszketve a leányával a diligencia-kocsiba, mely őket Olaszország felé vitte.

Mindene, mindene elveszett, de ott volt mellette az ő gyönyörű gyermeke.

Elvesztette királynéját, — rettenetes elgondolni is, hogy hullt alá a fűrészpores kosárba az a büszke fő, melyet ő annyiszor megfestett! — elvesztette hazáját, vidám társaságát; de ott volt mellette az ő gyönyörű gyermeke, életének egész tartalma.

És vele volt az ő művészi ecsete is, Torinóban, Bolognában, Firenzében, Rómában, Nápolyban diadallal és babérral fogadták. Aztán Bécsbe, Prágába, Drezdába, Berlinbe és Pétervárra jutott el.

És itt érte el életének nagy és sötét tragédiája.

Fiatal lelke, sugárzó szépsége, lobogó vére nem érte be a dicsőséggel. Ő szerelemre álmózott. Egy szívre, mely az övével összedobbanjon, egy lélekre, mely az ő lelkét megértse.

Egy daliás, szép orosz férfiú gyujtotta föl lelkében a szenvedély máglyáját. Nigrisnek hívták, Czerniseff grófnak volt a titkára.

A művésznőnek minden csepp vére lángot vetett, ha ezt a szép férfit láthatta.

És színei, melyekkel a pétervári arisz-

tokrácia legelőkelőbb tagjait megfestette, lángolóbbak, égetőbbek voltak, mint azokon a festményeken, melyeket eddig alkotott.

Le Brun asszony szerelmes volt.

És egyszerre csak — másfél évi szerelem után — beállított hozzá Nigris ur és — istenem, milyen sötét kárhozott! — és megkérte tőle a leánya kezét. Az ő gyönyörű kis leányát, aki immáron már nagy leánynya fejlődött.

És hiába volt minden! Minden ellenkezés, minden erőszakoskodás, minden tiltakozás. A leánya is szerette Nigris urat, ugyanazt a Nigris urat, akit ő másfél esztendeig tüntetett ki szerelmével.

Az ő lelkének a bálványja, az ő életének egyetlen ragyogása így borította reá a szomorúság sötét gyászát.

Le Brun menekült Oroszországból.

Menekült a saját ifjúságától.

És nem látta többé az ő lelkének imádott leányát. Az ő gyönyörűség gyermekeit. Még a képét sem tudta látni. Ecsetét nem vett többé a kezébe. Mert az ő színei nevettek és lobogtak. Az ő ecsete nem fogta a gyász fekete színeit. Örök derűt hagyott maga után, pedig a szomorúság sötét melankholiája borult élete alkonyára.

*

A virágok városából, a lilomos Firenzéből mindig egy búbajos szép asszony kísért engem haza.

Boldogság, kacérság, ifjúság kaczag ragyogó két szemében.

Boldog mosolygása belenevet a szívedbe.

Holt az ő szívének dobogását a fájdalom csalódás nagy szomorúsága állította meg.

ugy tesznek, mintha a mostani obstrukció őket egyáltalában nem érdekelné és mintha teljes közönyt néznék azt, ami körülük történik s szentül meg volnának győződve arról, hogy minden rendben van és bizony számíthatnának a véderőjavaslatok megszavazására egy-két hónapon belül és látszólag ezért mosolyognak a miniszterek mindenén, ami a képviselőházban végbe megy. Khuen meg folyton azt hangoztatja, hogy ő nincsen terminushoz kötve és az ő taktikája győzni fog. De hogy mennyire színjátszás, pöz az egész és mily komolyan sötét háttér van *Khuen-Héderváry* mosolygásának, azt legjobban az a körülmény igazolja, hogy a miniszterelnök ma a Tátrába utazott, kizárólag abból a célból, hogy ott *Lukács Lászlóval*, esetleg *Hazai Samuval* találkozzék s velük megbeszélje a közel jövő teendőit.

Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy gróf *Héderváry* egyáltalában nem szokott a Tátrába járni. Ha ő jó levegőt akar szívni és üdülni őhaját, akkor *Héderváryra* megy, a birtokára, ahol olyan kényelmesen pihenhet és szokott pihenni, hogy a tátrai kirándulás ehhez képest valóságos robotmunka. *Khuen-Héderváry* igen is, azért megy a Tátrába, hogy két-három napig nyugodtan tárgyalhasson egyrészt *Lukács Lászlóval*, másrészt *Hazai*val, esetleg mindkettővel, arra nézve, hogy mit tegyenek. Kétségtelennek látszik ugyanis az, hogy bár a kormány tagjai, mint a félhivatalos felette elmésen mondja, nem szándékoznak a közeli időkben *Ischlbe* utazni, ez még nem jelenti azt, hogy a kormány egyik vagy másik tagjának nem-e kell majd némsokára *Ischlbe* sietni. Hogy a kormány nem szándékozik *Ischl*t meglátogatni, azt meghisszük, de hogy nem-e kell majd a kormánynak *Ischlbe* menni, ezt ő bizony maga is aligha tudja.

A munkapárt felett nemcsak Bécs felől tornyosulnak a felhők, hanem gyülekeznek már Budapesten is. A párt ugyan nagyrészt *Khuen* mellett van, de ezt a pártot folyton lelkesíteni, folyton biztatni kell, hogy el ne esüggedjen. Kitartson, mert az emberek bensejükben szintén teljesen tisztában vannak azzal, hogy a kormány vagy megbukik, vagy új választást csinál. Az új választástól a munkapárt tagjai sokkal jobban félnek, mint az ellenzékiek, mert akárhány a jobboldali képviselők közül még ma is adós a kerületében s nagyon jól tudják, hogy a kerületeik megszerzése egyenként is valóságos vagyona kerül s így azok, akiknek nem áll elegendő pénz rendelkezésére, borzadva gondolnak vissza, micsoda harcot kellett vívniuk a munkapárt vezetésével, míg az adósságokat kifizették, s míg a szükséges pénzeket megkapták a központtól. A függetlenségi pártot azonban nem találhatjuk készületlenül a feloszlás és tisztában van azzal, hogy olyan argumentumokkal menne a választásba, amely a magyar közönségnél most többet ér etetésnél, itatásnál, bankónál. A munkapárt viszont ilyen érvek hiányában, már régen gyűjti a pénzt egy esetleges kortechadjáratra. Így azt beszélik bizonyos körökben, — amit, ki kell jelentenem, nem hiszek el, — hogy a kormány választási pénztárába jelentékeny összeg folyt be az *angyal földi Krausz Mayer-féle telkek eladásából* és azt is mondják, hogy még számos olyan üzlet volt, amelyből a pártkassa gazdagodott. Ismétlem, ez mende-monda, de mindenesetre olyan mende-monda, amely

olybá tünteti fel a helyzetet, hogy a kormány pénzt harácsol össze a választásra.

Egyébként az is lehet, hogy a miniszterelnök tátrai tanácskozása nem is a parlamenti akcióval függ össze, mint inkább a bécsi eseményekkel, a hadügyi kormány kebelében lezajló titokzatos nagy változásokkal. *Khuen*ék ugyanis tisztában vannak azzal, hogy olyan szégyenletes bukás, amilyen *Schönaiché*, még a politikában egyáltalában nem fordult elő. *Schönaich* maga a „*Neue Freie Presse*”-ből tudta meg, hogy bukott ember, mert még egy nappal a *Neue Freie Presse* ismert vezércikkének megjelenése előtt ő maga mondotta hivatalosan:

— Én nem adtam be a lemondásomat, egészségi állapotom kielégítő s így távozni nincs is szándékomban.

Es a *Pressé*nek ugyanabban a számában, amelyben *Schönaich* ezt a nyilatkozatot közzétette, vezércikkben megírták, persze a miniszter tudtán kívül, az ő bucsuztatóját. És amikor *Hazai* legutolsó ischli utja alkalmával értesült *Schönaich* bukásáról, a hadügyminiszter még mindig nem tudott erről a fordulatról.

A magyar kabinet meg van győződve arról, hogy most rendkívüli események küszöbén áll. A helyzet nehézsége ma már nemcsak Budapesten rejlik, hanem legfőképpen Bécsben. Nem is a királynál, hanem a trónörökösénél. És pedig azért, mert ugyanaz a *Schönaich*, aki *Andrássynak* nemzeti engedményeket proponált a trónörökös akarata ellenére, ugyanaz a *Schönaich* most meg szolidaritást vállalt *Khuen*nel, hogy engedmények nélkül csinálják meg a véderőreformot. A tátrai tanácskozás tehát bizonyára azt teszi megszűlés tárgyává, vajjon mi történt Bécsben, mi van *Schönaich*-hal és körülé s hogy mihez fogjon a kormány ebben a kérdésben, miután nyilvánvaló, hogy a magyar kormányt Bécsben negligálják. A hadügyminiszter-válság dolgában nem kérdezték meg, utódja kiszemelését illetően, hozzá nem fordultak: ami a legelénkebb bizonyossága annak, hogy a kabinet Bécsben elvesztette alapját, első sorban a trónörökös előtt. Igaz viszont, hogy a király elé nem is nagyon szívesen járulna a kormány, mert nincs mondanivalója s nem tudja fedezni a véderővitában bekövetkezett teljes fiaskóját. Most tehát valamit ki fognak sütni a Tátrában. Hogy mit, azt talán még maguk sem tudják a miniszter urak. Majd a legközelebbi napok megmutatják, vajjon változott-e a konstelláció és nem érzi-e szükségét a kormány, hogy mégis audienciára jelentkezzenek. A tátrai konferenciának tehát mindenesetre nagy fontosságot kell tulajdonítani.

Schönaich és Conrad bukása.

Egy megbízható bécsi tudósító szerint bizonyos, hogy *Schönaich* bukása a trónörökösénél, a vezérkarnál, valamint az ezekkel a faktorokkal összekötötten levő személyiségeknek véglegesen befejezett dolog. Régebben bár *Schönaich*, hogy ha erős ellenáramlatokkal kellett megküzdenie, felesatolta a kardját és a monarchia legmagasabb személyiségéhez fordult. Ma bár *Schönaich* már nem olyan harcias, sőt látszólag rezignált. A vezérkar állandó támadásai szintén érzékeny elkedvetlenedések forrásává váltak *Schönaichra* nézve. A vezérkar egyik terve az volt, hogy *Triesztet* egy sereg erődítményes szigettel veszi körül, hogy ezáltal a haditengerészet fejlesztése fölöslegessé váljék. Még a trónörökös animozitásánál is erősebben megingatták *Schönaich* állását a véderőjavaslatok, miután a trónörökös is

perhorreszkálja az új törvény egyes rendelkezéseit. Egyáltalán nincsen kizárva, hogy a hadügyminisztérium válságában meglepő fordulat áll be. Hiszen a legfőbb kérdés ma már direkt a *Belvedereben* nyer megoldást és ha valamely kérdés eldöntésével szemben e helyen aggodalmak merülnek fel, azokat legfelsőbb helyen respektálják. A hadsereg feszült várakozással néz a legfelsőbb hadur döntése elé. Ami a hadügyminiszteri szék esetleg újból való betöltésének kérdését illeti, ez sokkal súlyosabb, mint ahogy általában hiszik. *Krobatin*, *Schemua*, *Auffenberg*, *Weigl* és *Kusmanek* tábornokok neveit emlegetik, míg a vezérkari főnökség betöltésénél valószínűleg *Langer* és *Worliczka* tábornokok között fog választani a király.

A munkapárt lakomája.

A munkapárti képviselők tegnap este pártvacsorára jöttek össze a városligeti Gerbeaud-pavilonban. A rendes heti pártvacsoránál nagyobb jelentősége volt ennek a tegnapi összejövetelnek már külsőségeinél fogva is. Szokatlanul nagy számban voltak együtt a munkapártiak, ott volt gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök, *Berzeviczy* Albert házelnök és több főispán is. Ugy látszik, az utóbbi napokban mindinkább erősebben terjedő híreket akarták megegyezni azzal, hogy tüntetőleg hangoztatták a párt egységét és kitartását.

A rendes szokástól eltérőleg felköszöntök is voltak a tegnapi vacsorán. Az első *Dániel Gábor* mondotta a miniszterelnöknek. Hangsúlyozva a munkapárt egységét, változatlan bizalmukról és lelkesedésükről biztosította a miniszterelnököt. Akik néhez időben együtt vállalkoztak az ország ügyeinek vezetésére, minden körülmények között együtt fognak maradni.

Mikor befejezte beszédét, felemelkedtek helyükről a képviselők és zajos ovációban ünnepelték a miniszterelnököt.

Vadász Lipót, mint a szív emberét aposztrofálta a miniszterelnököt.

Gróf *Khuen-Héderváry* megköszönve az ovációt, kijelentette, hogy a munkapárt egységére sohasem volt olyan nagy szükség, mint most és ő bizik is abban, hogy a párt mostani egysége változatlanul fennmarad. Majd hozzátette, hogy ő egész életében az emberek jó tulajdonságait igyekezett kifürkészni és ezekre pályázott mindig politikai pályáján. Mindig arra törekedett, hogy az embereket inkább magához láncolja s fölemelje, semminthogy eltaszítsa és letiporja.

Báró *Vojnich* István a házelnököt köszöntötte fel ezután. *Berzeviczy* válaszában elmondotta, hogy nálunk a házelnök abban a speciális helyzetben van, hogy míg a képviselőházban teljesen felette áll a pártoknak, addig a Házon kívül részt vehet a pártéletben is. Ő örömmel veszi részt a munkapárt tevékenységében és a miniszterelnök ünnepelésében, akinek politikáját mindenben helyesli.

Igy ünnepelték a képviselők a miniszterelnököt, mikor általános meglepetésre felállott báró *Gerliczy* Ferenc és gróf *Tisza* Istvánt köszöntötte föl. A szegedi képviselő szűzbeszéde eleinte kissé zavart keltett, de azután feltalálták magukat a munkapártiak és zajos lelkesedéssel ünnepelték *Tisza* Istvánt is. De ellensúlyozásul *Mura* László főispán még egyszer felköszöntötte a főispánok nevében a miniszterelnököt.

Vadász Lipót Perczel Dezsőt, a párt elnökét elvette. *Szivák* Imre utalt arra, hogy a miniszterelnök az eddig érdek-harcok helyébe egy új csemet hozott a magyar politikába: a kedélyt. Végül *Návayra* emelte poharát.

Návay Lajos kijelentette, hogy őt rendszerint „viharelnök”-nek nevezik; ő a viharokat semmiestre sem keresi, de azok elől nem is tér ki s nem hagyja magát ezektől megfélemlíteni sem. Ő más pártból lépett a munkapártba s így tudta, hogy eleinte nehéz helyzete lesz, de biztosítja a pártot, hogy ő nem hozott más becsüveget magával, mint azt, hogy hiven szolgálja a párt céljait.

A lakoma befejezéseül *Khuen-Héderváry* a párt fiataljaira toasztozott.

Bánffy Dezső és az obstrukció.

Kossuth Ferencz mai hatalmas erőteljes cikke, amelylyel az „Egyetértés“ hasábjairól hirdette országga az obstrukció jogosultságát a többség erőszakával szemben, s ennek a cikknek lelkes visszhangja, úgy látszik, a kormány táborát is megriasztotta, amiért is sietve valami ellenszerről kellett gondoskodnia. A lelkiismeretes „Bud. Tud.“ estére már kínálgatta is a megtalált s jónak, hatásosnak vélt arkánomot. Ime, a közlemény így szól:

Egy bécsi lap közlése nyomán néhány héttel ezelőtt sok szó esett báró Bánffy Dezső politikai végrendeletéről. A „Budapesti Tudósító“ a mai napon egy olyan egyéniségtől, aki az elhunyt államférfiu gondolkodásmódját a legintimebb részletekig ismerte és jelenleg az egykori házelnök és miniszterelnök hátrahagyott politikai irásait gondolzza, báró Bánffy Dezsőnek egy memorandumát kapta kézhez, mely az 1907-i horvát obstrukció idejéből való és azt bizonyítja, hogy báró Bánffy még akkor is, amikor a kormánnyal ellentétes pártállást foglalt el, legmélyebb meggyőződésből elítélte az obstrukciót, amelyről haláláig az volt a véleménye, hogy az a parlamentarizmusnak legfőbb veszélye és nemzeti szerencsétlenség, mely az alkotmányosság elzúllásához visz és csak a házszabályok szigorításával tehető ártalmatlanná. A rendkívül érdekes iratból a következőket közöljük:

„Minden alkotmányos ország legfőbb axiómája: az uralkodó és az alkotmányos uton megülő többség közös akarata előtt való meghódolás.

Apostoli uralkodónk esküt tesz, miszerint meg fogja tartani alkotmányunkat s minden törvényünket azzal a záradékkal szentesíti, hogy azt maga meg fogja tartani, valamint hogy másokkal is meg fogja tartatni.

A magyar törvényhozók nem tesznek esküt. Az a parlamenti többség, amely az uralkodónak a politikai kormányprogramjától eltérő s ennek következtében az uralkodó akaratával nem azonos utakon halad, szuverén akaratát úgy juttatja érvényre, amint ez önző pártérdekeknek legjobban megfelel, vagy pedig amint némely vezető politikus magánpasszióinak legalkalmasabb.

Még a képviselőház házszabályai is ezek által az elemek által, amint ezt a legutóbbi tíz év eseményei bizonyítják, kizárólag a saját önző pártérdekek szempontjából kezeltek, illetve tartatnak tiszteletben.

Ennek folytán mint tény konstatálható, hogy csak a házszabályokkal üzőtt visszaélés idézte elő ezeket a nagy s végnélküli politikai válságokat az országban. Csak természetes tehát, hogy mindennek előtt a legnagyobb bajt orvosolni, azaz a házszabályokat módosítani kell! Azoknak a jelenlegi alakban való továbbfentartása kizárólag a perszonaluniót propagáló párt érdekében áll.

Milyen módon történjék már most a házszabályrevízió?

Oly módon, hogy a parlamentben, mint az egyesgyedül kompetens helyen az alkotmányos többség, azaz a nép akarata mindenkor s minden tekintetben szabadon és akadálytalanul juthasson érvényre.

A házszabályoknak mindenkor a néptöbbség akaratát kell képviselnie. Ha ez nincs így, az alkotmány automatic felfüggeszti önmagát s jóformán maga a parlament kényszeríti az uralkodót arra, hogy ne kormányozzon alkotmányosan.

Allítólag már maga gróf Andrássy Gyula mondta a királynak 1871. évi október 20-án: „Szükség esetén az abszolutizmushoz kell visszatérni, ad impossibilia nemo obligatur.“

Majd, ha a belső békének valamint az alkotmányos kormányzásnak lehetősége ebben az országban ismét helyre lesz állítva a házszabályrevízió által, kell, hogy a legfőbb országos érdeket s egyúttal természetesen a dinasztia és monarchia legvitálisabb érdekét képezze a dualisztikus alap helyreállítás, de az is, hogy ezen alap híveinek adassék át az ország vezetése és kormánya.

Sajnos, nem kérhetjük meg a halott államférfiut, vajjon a horvát obstrukció idején irt memorandumot applicálni hajlandó-e a mai helyzetre is és hogy egyáltalán irta-e a fönti nagy ellentmondásokat. De most nem akarunk vitába szállni Bánffyval, aki maga is résztvett az 1904-es obstrukcióban s a szemé előtt látta, hogy a többség akarata — mihelyst nem tetszik

Bécsben — nem teljesülhet, vagyis nem az obstrukció lehetőségében s a házszabály revíziójának hiányában van a hiba. De ettől is eltekintve a többség akaratának csak úgy van jogosultsága, ha az valóban a nemzet többségét, a hamisítatlan közvéleményt képviseli, már pedig a mai parlament maga is kisebbség, még ha számba se vesszük, hogy 1910-ben „preparálták“, meghamisították a közvéleményt. A házszabályszigorításnak tehát csakis junktimban az általános választójoggal, az igazi népparlamentben van helye. De koncedálva még azt is, hogy egy ok nélkül előránczígált obstrukciónak, pláne a technikázásnak még a cenzusos parlamentben sem lehet jogosultsága, ezt a tételt a mostan folyó küzdelemre, amely nemzeti kívánságainkért s az általános választói jog elsőbbségéért indult meg, ráhuzni nem szabad. És bizonyára Bánffy, ez a kiválóan magyar érzésű politikus, aki ezenfelül az általános választójog leglelkesebb apostola volt, tiltakoznék az ilyen eljárás ellen a legjobban, ha — élne, de tiltakoznék az ellen is, hogy Khuen őt nevezze meg a maga erkölcsi és mentő tanújául. Halottakra hivatkozni különben is a legkényelmesebb, de tessék az élő nemzetre hivatkozni, akkor majd megkapja méltó válaszát a kormány. Avagy, ha hirtelenében annyira beleszeretett Khuen a dicső emlékeztető Bánffy Dezsőbe, úgy sokkal okosabb lett volna, ha Bánffy-nak miniszterelnöksége kora óta datált véleményét éppen róla, (Khuenről) közölte volna le. Ez a kritika valóban tanulságos lenne.

A Károlyi—Sternberg-affér.

A gróf Károlyi József és gróf Sternberg Adalbert között felmerült afférban gróf Sternberg, végre több visszautasítás után megnevezte segédét herceg Liechtenstein Alfréd és herceg Solms Sándor személyében.

A prágai „Unio“ szerint kellemetlen feltűnést keltett, hogy Károlyi grófnak a képviselőház elnöke és a magyar arisztokrácia egyik kiváló tagja vállalta el és ezzel azt a látszatot keltette, mintha azonosítaná magát azokkal a nyilatkozatokkal, amelyeket Károlyi a hadseregről a magyar képviselőházban tett. A „Zeit“ egy munkatársa erre nézve ma délután beszélgetést folytatott Hadik gróffal, aki következőleg nyilatkozott:

— Olvastam az „Unio“ híréit és megjegyzéseit és bárha elvem, hogy még el nem intézett ügyben nem nyilatkozom, nem hagyhatom megjegyzés nélkül azt, amit a prágai lap irt. Én nem képviselhetem a budapesti nemzeti kaszinó felfogását, mert ez nem politikai klub és tagjai közt az összes pártok képviselve vannak. Tiltakoznom kell az ellen a felfogás ellen is, hogy, ha valakit egy politikai beszéde miatt megsértenek, ennek a képviselőletét senki sem vállalhatja el anélkül, hogy magát az ő politikai nézeteivel azonosítaná.

Gróf Károlyi József ma délután Bécsbe érkezett és segédei végre találkoztak gróf Sternberg megbizottaival. Csak annyit lehet tudni, hogy a segédek súlyos feltételű kardpárban állapodtak meg, amelyet a felek holnap fognak megvívni valahol Bécs környékén.

Gróf Károlyi Mihály ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

„Több napilapban közzétett híradás az én és gróf Sternberg között lefolyt és elintéztett ügyemről nem felel meg a tényállásnak, amit kötelességemnek tartok kijelenteni. Gróf Károlyi Mihály.“

A harcász tábor.

A küzdő ellenzék tagjai e héten is lankadatlan szorgalommal látogatták a Ház üléseit.

A 48-as függetlenségi Kossuth-párt részéről minden ülésen jelen voltak: Bernáth Béla, Déry Zoltán, Fürster Aurél, Hammersberg László, Horváth Mihály, Kelemen Béla, Kovács Kálmán, Palugyay Móricz, Papp Zoltán, Reök Iván, Tóth János, Zlinszky István. Egyes üléseken jelen voltak: Barabás Béla, Bottlik Iván, Csontos Andor, Hegyi Árpád, Mezössy Béla, Muza Gyula, Nadányi Gyula, Ostffy Lajos, Pozsgay Miklós, gróf Somssich Tihamér, Szalkai Sándor, Szabonyi Antal, Török Kálmán.

A függetlenségi és negyvennyolcas párt részéről minden ülésen jelen voltak: Ábrahám Dezső, Benedek János, Györffy Gyula, Jatzkó Pál, Holló Lajos, Justh Gyula, Justh János, Kun Béla, Lovász Márton, Mádi-Kovács János, báró Mansdorff Géza, Meskó László, Rákosi Viktor, Ráth Endre, Sümei Vilmos, gróf Batthyány Pál, gróf Batthyány Tivadar, Beck Lajos, Bosnyák Géza, gróf Esterházy Mihály, Faragó Antal, Földes Béla, Jeszenszky Ferencz, Vertán Etele. Egyes üléseken jelen voltak: Darcsey Andor, Polónyi Dezső, Vá. Lenosik Ferencz, Hock János, Kelemen Samu. Szabadságon vannak: Bakonyi Samu, Bikády Antal, Csuhá István, Eitner Zsigmond, Hock János, Vertán Endre. Távol volt: Tödös János, Ovári Ferencz. Beteg: Papp El.*

A pártokivüli függetlenségi közl minden ülésen jelen voltak: Kobek Kornél, Preszly Elemér, Horváth Gyula, Egry Béla. Egyes üléseken jelen voltak: Jakó József, gróf Károlyi József, Kovács Gyula, Maczky Emil, Fráter Lóránt. Távol voltak: Malatinszky György, Polónyi Géza, Putnoky Mór, Thaly Ferencz, Urmánczy Nándor, gróf Károlyi Mihály.

Apponyi üdvözlése.

Temesvár városa tegnapi közgyűlésén Somogy vármegye átiratának tárgyalása kapcsán elhatározta, hogy gróf Apponyi Albertet amerikai útja alkalmából táviratilag üdvözlő, halálját fejezve ki azokért a megbecsülhetetlen szolgálatokért, amelyek a magyar nemzet és annak hírneve érdekében a külföldön tett.

A választói reform és a gazdák.

Kapcsolatban gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök-belügyminiszternek a választójogi reformra vonatkozó körkérdésével, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapja, a „Köztelek“ a következőleg fejti ki a gazdák álláspontját:

„Teljesen méltányoljuk a belügyminiszternek azt a kezdeményezését, hogy tudományos és társadalmi életünk legilletékesebb ténvezőit e kérdésről pártszempontokon és a napi politika áramlatain felülemelkedő tárgyilagos véleményadására szólította fel. A folyamatban levő statisztikai munkálatok mellett így módon óhajta a kormány közéletünk számottevő és irányadó köreinek álláspontját megismerni és lehetőség szerint figyelemre méltatni. A belügyminiszter körkérdését megkapta az OMGE. és a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége is, amelyek majd ősszel fognak a leirattal foglalkozni és állásfoglalni. Addig csupán annyit jegyzünk meg, hogy a véleménykérésnek csak úgy van értelme és jogosultsága, ha a kormány tényleg hajlandó is a beérkező válaszokat figyelembe venni s ha a kért jó tanácsokat nem a papirkosárnak, hanem a lüktető gyakorlati életnek szánta.“

A kaposvári népgyűlés.

A kaposvári népgyűlés az első, amelyet a Kossuth-párt rendez az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében, de ezenkívül a gyűlés napirendjére a véderő-reformot is kitiűzték. A gyűlés igen nagyszabásúnak ígérkezik, mert ezen a megyei függetlenségi szervezetek is részt fognak venni.

Ma este érkeztek meg a két függetlenségi párt, a szociáldemokrata párt és a Választójog Orsz. Szövetségének küldöttei Kaposvárra. A Kossuth-párt részéről Barabás Béla, Héderváry Lehel, a függetlenségi és 48-as párt részéről pedig Beck Lajos és Györffy Gyula, a szociáldemokrata párt részéről Garbai Sándor, a Választójog Orsz. Szövetsége részéről pedig Perczel Mór utazott oda. Ezekre menő tömeg várta a kiküldötteket a pályaudvaron, amely a szorongásig megtelt és hatalmas éljenzéssel fogadta a berobogó vonatot. Több száz lampionnal vették körül a vendégek kocsiit és hatalmas tömeg kísérte őket folytonos ovációk közben az egyik szállóban levő lakásukra. Közben a menet megállapodott a főtéren, ahol Barabás és Györffy néhány lelkes szót intézett a néphez, amely zajosan éljenzette a függetlenségi pártot és az általános, egyenlő és titkos választójogot. A gyűlés vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz.

Bizalmatlanság Okolicsányinak.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt, a függetlenségi és 48-as párt a keresztényszocialista párttal karöltve, augusztus 13-én a jákóhalmai kerület legnagyobb községében, Jászárokszálláson, nagy népgyűlést tart. A népgyűlésen a negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt részéről **Barabás Béla**, a függetlenségi és 48-as párt részéről **gróf Batthyány Tivadar** és **Balla Aladár** volt főispán, a keresztényszocialista párt részéről **Köhler István** fecskendő-gyáros és **Szalánczy Andor** vésznek részt. A népgyűlésen, amelyre a választókerület valamennyi kézsége bejelentette képviselőtétését, a kerület képviselőjét, **Okolicsányi Lászlót**, fél fogják szólítani, hogy tegye le mandátumát. A képviselő Budapestre a délután egy órakor induló gyorsvonattal utaznak le Jászárokszállásra.

Az ország tiltakozása.

Az ungmegyei és Ungvári városi függetlenségi és negyvennyolcas párt egyesült választmánya a következő átiratot intézte a negyvennyolcas függetlenségi Kossuth és Justh-párthoz: „Ungvár vármegye és Ungvár város függetlenségi és negyvennyolcas pártjának egyesült választmánya örömmel és erőteljes lélekkel üdvözi az országgyűlés küzdelemre egyesült függetlenségi pártjainak azon munkáját, amely a véderőjavaslatok nemzetsorvasztó terhe ellen diadalmasan megindult. E nemzeti harchoz tiszta szívvel csatlakozik, annak minden eszközt helyesli és tekintettel arra, hogy az országgyűlésnek a mai választási rendszer és eszközök jegyében született többsége a nemzet többségét egyáltalában nem képezheti, az ellenzék a véderőjavaslatok lehetetlenné tétele érdekében igénybevétt kivételes fegyvereit is feltétlenül jogosnak, célszerűnek és igazságot szolgáltatónak tartja és e tudatában a harcos ellenzékkel teljes odaadásával a legmelegebben üdvözi. A megyei párt nevében **Bernáth Zoltán** országgyűlési képviselő, elnök, **dr. Zombory Dezső** jegyző, a városi függetlenségi párt nevében **dr. Kerekes István** elnök és **Vidor Marci** jegyző.”

Csak technika.**— Érdekes interpellációk. —****A képviselőház ülése.**

Budapest, augusztus 12.

A vitarendező, előzetesen megállapított programjukhoz képest, bőven gondoskodtak róla, hogy az ülést technikázással húzzák ki. Félgyőri óra tájban véget értek a névszerinti szavazások s miután elhatározták, hogy szerdáiig szünetelni fog a Ház, áttértek az interpellációkra.

Beck Lajos a szombathelyi színészek segítségét kérte. **Ráth Endre** az örökösödési illetékek késedelmes kiszabását s a dohányárak szabályellenes drágítását tette szóvá. **Győrffy Gyula** a hadügyminiszter-krizisről bejelentett s nagy érdeklődéssel várt interpellációját elhalasztotta.

Gróf Batthyány Tivadar az állami és a megyei tisztviselők fizetésrendezése dolgában intézett kérdést a kormányhoz. A Justh-párt kiváló alelnöke tiltakozott amaz alaptalan, vád ellen, mintha a mostani obstrukcióval minden üdvös alkotást meg akarna akadályozni az ellenzék. Nyújtásuk be megyei tisztviselők fizetésrendezését, — mondotta, — s meg fogják látni, hogy a függetlenségi párt ezt a javaslatot a legnagyobb készséggel meg fogja szavazni.

— Nem alkuszunk! — szolt közbe pökhendjen a miniszterelnök.

— Nem is beszélünk alkuról, nekünk erre semmi okunk! — vágta vissza **Batthyány**, s felsorolta azokat a reformokat, amelyeket a kormány nem csinált meg, de nem az obstrukció miatt, mert ez semmi üdvös újítást meg nem gátolna.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök az ő kesernyés humorával felelt. Kijelentette, hogy a kabinet minden kérdéssel foglalkozik, miután erre a Ház mostani tanácskozási rendje bőven nyújt időt a minisztereknek. És csattanóul azzal végezte, hogy érdemleges választ azért nem ad, mert a Ház nem határozatképes. Hát nem gyönyörű ez a komolytalan nyilatkozat, hát lehetett volna jobb és megbízhatóbb kézre bízni az ország ügyeit?

Az utolsó interpellációt **Vásonyi Vil-**

mos intézte a távollevő kultuszminiszterhez s a Ház minden oldalának élénk figyelmé közt eseményt a főváros és a miniszter között a tanító-afférből támadt konfliktusát.

Részletes tudósításunk a következő:

Előterjesztések.

Náray Lajos alelnök féltizenegy órakor megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja **Tóth János**, **Désy Zoltán** és **Kelemen Béla** levelét, amelyben augusztus 31-ig szabadságot kérnek.

Mádi-Kovács János kéri, hogy a szabadságkéréseket külön-külön bocsássa szavazás alá az elnök.

Elnök külön-külön teszi fel a kérdést. Jelenti, hogy mind a három kéreésre névszerinti szavazást kértek s más husz képviselő a szavazásnak a legközelebbi ülésre való halasztását kérte. Ebben az értelemben mondja ki a határozatot.

Bemutatja Budapest VIII. kerületbeli polgárainak három rendbeli feliratát, továbbá **Kézdivásárhely** és **Brassó** városok polgárainak feliratát az általános, egyenlő, titkos választójog törvénybeiktatása érdekében és a katonai tulkövetelések ellen. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Javasolja, hogy a feliratnak a véderőreformra vonatkozó részét a tárgyalás alatt levő javaslattal együtt intézzék el, más részében pedig a kérvényi bizottsághoz utasítsák.

Ráth Endre ezzel szemben ellenindítványt tesz, hogy a feliratokat a kérvényi bizottságon kívül a pénzügyi, közigazgatási, illetve közgazdasági bizottsághoz is tegyék át. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök jelenti, hogy mind az öt kéreésre névszerinti szavazást kértek s husz képviselő a szavazásnak a legközelebbi ülésre való halasztását kérte. Ebben az értelemben mondja ki a határozatot.

Új interpellációk.

Mihályi Péter jegyző felolvassa az interpellációs könyvet, amelyben az elhalasztott hét interpelláción kívül a következő újabb interpellációk vannak bejegyezve: **Vásonyi Vilmos**: a Tanítók Országos Szövetségéhez intézett leirat tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez; **Jaczkó Pál**: az érmelléki és krasznavidéki gazdák segélyezése tárgyában a földmívelésügyi miniszterhez; **Győrffy Gyula**: báró **Schönaich** lemondása és a lemondást megelőző körülmények tárgyában a miniszterelnökhöz és **Beck Lajos**: a leégett szombathelyi színház társulatának segélyezése tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Elnök: Tekintettel arra, hogy több interpelláció van s **Beck Lajos** sürögősen jelezte interpellációját, javasolja, hogy fél 1 órakor térjenek át az interpellációkra.

A Ház így határoz.

Névszerinti szavazások.

Következett a névszerinti szavazás **Baja** város községének feliratára vonatkozó elnöki előterjesztés és **Lovász Márton** ellenindítványa tárgyában. 115 szavazattal 17 ellen az elnök indítványát fogadják el, a kérvényt tehát a véderőjavaslattal együtt intézik el.

Budapest VII. kerületi polgársága második csoportjának kérvényét illetőleg 109 szavazattal 14 ellen s a brassói polgárság kérvényét illetőleg 108 szavazattal 12 ellen szintén az elnöki előterjesztést fogadják el **gróf Esterházy Mihály** ellenindítványával szemben, a kérvényt tehát a véderőreformmal együtt intézik el, illetve a kérvényi bizottsághoz utasítják.

Gróf Esterházy Mihály a szarvasi és győmai kérvényre vonatkozó ellenindítványát visszavonja, a névszerinti szavazás tehát elmaradt.

Elnök megteszi napirend-indítványát, javasolja, hogy a Ház szerdán tartsa legközelebbi ülését, amelynek napirendjére a máról elhalasztott névszerinti szavazások, majd a véderőreform tüzeség ki. (Helyeslés.) Minthogy az elnök **Eitner Zsigmond** indítványának megokolását e hónap 14-ére tűzte ki, akkor pedig ülés nem lesz, javasolja, hogy a megokolást az augusztus 21-iki ülés napirendjére tűzzék ki. (Helyeslés.) Ebben az értelemben mondja ki a határozatot.

Következtek az interpellációk.

A szombathelyi színészek.

Beck Lajos a szombathelyi színház ügyében interpellálta meg a vallás- és közoktatásügyi minisztert. A szombathelyi nyári színház rövid zárlat következtében porrá égett s a színházgató díszlete, ruhátára, sőt pénztára is a tűz martaléka lett. A kultuszminiszter a nála járt küldöttségnek kategórikusan kijelentette, hogy olyan segítséget ad, amely a társaság megélhetését biztosítja s a társaság makói állomáshelyére is eljuthat. A miniszter 1500 korona segítséget utalványozott ki s félúru vasúti jegykedvezményt biztosított a társulat 83 tagjának. Minthogy ez a segítség nagyon csekély, a

következő interpellációt intézi a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez:

Van-e tudomása a miniszter urnak, hogy **Nádasy József** színházalata a szombathelyi nyári színház leégése következtében olyan nyomoruságos helyzetbe jutott, amelyben az 1500 korona kormánysegítség és a vasúti kedvezményes szállítás semmiképp se segít?

Hajlandó-e a miniszter ur e rendkívüli csapás enyhítésére — esetleg a belügyminiszter ur közbejöttével — az eddig engedélyezettnél nagyobb segítséget kiutalni, amely lehetővé tegye a derék színházalutnak másik állomáshelyére való utazását?

Győrffy Gyula és **Ábrahám Dezső** interpellációját a Ház engedelmével legközelebbre halasztja.

Hagyatéki ügyek, dohányárak.

Ráth Endre hangoztatja, hogy a hagyatéki ügyeket elintézni nem lehet, mert a pénzügyminiszter olyan rendeletet bocsátott ki a pénzügyi hatóságokhoz, hogy az idén illetékkiszabás czéljából bemutatott jogügyleteket tartásuk vissza addig, amíg az 1887-iki törvény módosításáról szóló törvényjavaslat jogerőre emelkedik. Az illetékek ebből a késedelmes kiszabásból sok ember magánédeke szenved esorbát. Kérdi a pénzügy-, illetve az igazságügyminisztert, hajlandó-e ezt a rendeletet visszavonni s a hagyatéki bíróságoknál sürgősen intézkedni, hogy a hagyatékok átírása és átadása olé akadályok ne gördítenessenek. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Másik interpellációját a külföldi dohányárak szabályellenes visszatartásáról szól. A külföldről érkezett dohányárak a fővármházban szándékosan és jogellenesen visszatartatnak azért, hogy a közönség kénytelen legyen azokat a magasabb díjtételek szerint megszerezni.

A pénzügyminiszterrel sürgős intézkedést kér az iránt, hogy ez a szabályellenes kezelés azonnal megszüntetessék s a már eddig visszatartott, valamint az ezután érkező áruk azonnal és haladéktalanul adassanak ki a címzetteknek a feladás idejében fennálló árak, illetőleg díjtételek ellenében. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Olyan országban, amely a katonai terheket olyan horribilis mértékben akarja emelni, még sem tűrhető, hogy ország-világ csuffjára a katonai parádéra ilyen uton-módon akarjuk az anyagi eszközöket előtérmenteni. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Az interpellációkat kiadják a minisztereknek.

A tisztviselők státuszrendezése.

Gróf Batthyány Tivadar ezután az állami, törvényhatósági és egyéb alkalmazottak ügyében interpellálta meg a miniszterelnököt. Örömmel olvasta egyik lapban a miniszterelnöknek azt a nyilatkozatát, hogy a miniszterelnök munkálkodik az állami tisztviselők érdekében. Munkálkodása során ne feledkezzék meg a miniszterelnök a tisztviselőknek arról a kívánságáról sem, hogy a választóreform biztosítsa nekik a titkos szavazás jogát. A miniszterelnök egynemely nyilatkozata azonban aggodalommal tölti el. Azt mondja ugyanis a miniszterelnök, mi lesz a tisztviselők státuszrendezésevel mikor az ellenzék obstruál? Azt hiszi, hogy a kormány a státuszrendezést a költségvetésben kívánja eszközölni, tehát a mostani parlamenti harc nem áll semmiféle összefüggésben a státuszrendezéssel. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A törvényhatósági tisztviselők illetményének rendezéséről is igért törvényt a miniszterelnök. Ha ezt a véderőreform előtt beterjesztené, gyors tárgyalása alá senki se gördítene akadályt. (Igaz! Ugy van a baloldalon.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Nem alkuszunk! (Zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: De számos olyan kérdés is van, amelyet adminisztratív uton is el lehetne intézni, amihez nem kell a parlament hozzájárulása. A főváros szépen rendezte a fővárosi tanítók illetményét. A szabályrendelet a belügyminiszteriumban van jóváhagyás végett. Miért nem hagyja jóvá a miniszterelnök ur? (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A postagyakornokoknak és jelölteknek is megígérték, hogy kinevezik őket. Hát ezt miért nem cselekezik meg? (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Az állami tisztviselők özvegyeinek és árváinak jobb ellátásáról is gondoskodhatnának, de ez is késik. (Igaz! Ugy van a baloldalon.) Az állami és törvényhatósági tisztviselők jogviszonyainak szabályozását is sürgeti, hogy a tisztviselőknek kötelességei és jogai pontosan körvonaloztassanak. Az automatikus előléptetés biztosítását maguk a tisztviselők kívánják, miért zárkózik el a kormány ez elől, mikor ez a rendszer a külföldön is oly fényesen bevált. Az altisztek, szolgák, napidíjasok már kaptak sok szép igéretet anyagi helyzetük javítására, de eddig semmi sem történt. Az állami tisztviselők adósságai meghaladják a 100 millió koronát, ezt az egészszégtelen helyzetet orvosolni kell. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Ne csak a választás előtt ígérgetsenek, de tegyenek is ele-

get az ígéreteknek. (Zajos helyeslés a baloldalon.) A koalíció, amelyet annyira gúnyosnak a munkapárti urak, 60 milliót fordított az állami alkalmazottak anyagi viszonyainak rendezésére. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

1. Szándékozik-e a kormány a jövő évi költségvetésben az állami tisztviselők státuszrendezését azon arányokban, mint azt az országgyűlés az 1908. évben elhatározta, teljesen végrehajtani?

2. Mikor terjeszti a kormány az állami tisztviselők és egyéb állami alkalmazottak, ezek özvegyei és árvái nyugdíjügyének újabb szabályozásáról szóló és már ismételt beígért törvényjavaslatot a Ház elé?

3. A nyugdíjtörvény a 35 éves szolgálati idő alapján lesz-e fektetve?

4. Szándékozik-e és ha igen, mikor és minő összköltség igénybe vételével a törvényhatósági és városi alkalmazottak — ideértve a rendezett tanácsú városok alkalmazottait is — fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot a Ház elé terjeszteni?

5. El van-e határozva a kormány, a m. kir. posta, távirat s távbeszélő intézet közigazgatási, műszaki és számviteli tisztikarának fizetésrendezését a jövő évi költségvetésben, esetleg külön törvényvel a m. kir. államvasutak hasonló minőségű tisztviselőivel azonos módon végrehajtani?

6. Szándékozik-e és ha igen, mikor az állami és törvényhatósági tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére egy modern, szabadelvű alapokra fektetett előterjesztési, pragmatikáról szóló törvényjavaslatot előterjeszteni, amelyben a fegyelmi ítélkezés pártatlan és független fegyelmi bírakra bízott és amelyben az automatikus előléptetés törvényhozási uton biztosítottatik a tisztviselők és egyéb alkalmazottak kötelezései és jogai pedig szabatosan megállapítottak?

7. Szándékozik-e és ha igen, mikor és minő módon, az állami és törvényhatósági altisztek és szolgák, továbbá a díjnokok és napidíjasok anyagi helyzetét szánálni? Szándékozik-e a díjnokok és napidíjas hivatalos szolgák részére lakáspénzt biztosítani?

8. El van-e határozva a kormány, hogy az állami és az államvasuti alkalmazottak hitelteljesítésének rendezését és adósságaik konverzióját keresztülvigye? És ha igen, mikor és minő módon szándékozik ezen kérdéseket megoldani?

9. Végül mikor és minő módon fogja a kormány az állami tisztviselők gyermekei részére tervezett és beígért internátust felállítani?

Khuen elménczkedik.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Megnyugtathatja — ugymond — a Házat és az interpelláló képviselő urat, hogy a kormány foglalkozik a kérdések egész sorozatával, sőt foglalkozik más kérdésekkel is. Megnyugtató a kormányra nézve, hogy a parlament mai tárgyalási módja roppant sok időt ad neki a kérdések elintézésére. (Zaj a baloldalon.) A Ház határozatképtelenségére való tekintettel választát csak ideiglenes válasznak kéri tekinteni. (Derültség a baloldalon.)

Gróf Batthyány Pál: Mindjárt gondoltuk. Gróf Batthyány Tivadar: Jelezte beszédében is, hogy csak a kívánságok fontosabbjait kívánja előadni, a miniszter tehát nem tehet neki szemrehányást, hiszen a kívánságoknak még egész sorával lehetne előhozakodni. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

A Tanítószövetség ügye.

Vázsonyi Vilmos a vallás- és közoktatásügyi minisztert interpellálta meg a Tanítóegyesületek Országos Szövetségéhez intézett rendelete tárgyában. Rámutat arra, hogy ez a szövetség 18 ezer magyar tanítót képvisel, tehát képviseli a magyar tanítószövetség többségét. Komoly testület ez, amelynek reputációját őrizni tartoznak a legfelsőbb tanügyi hatóságok is, maga a miniszter is. Az egyesület szabadelvű, de mérsékelt testület, hiszen a Tanítók Szabad Egyesülete, amelyet feloszlattak, éppen azért alakult meg, mert a tanítók radikális része nem volt megelégedve a szövetség mérsékelt irányzatával. A szövetségnek talán az a büne, hogy állást foglalt a tanítóképzés államosítása, a népiszkolák nyolczosztályúvá tétele és az egységes tanítói fizetés érdekében? A szövetség és munkájában semmiféle kivétel nincs. Az alapszabályok megengedik a szövetségnek a tanítók anyagi viszonyainak javítására irányuló törekvést is. A szövetség szeptember 24., 25. és 26-ára közgyűlést hirdetett, amit alapszabályai megengednek. A közgyűlésen tanácskozási és szavazási joggal csak az egyesület küldöttjei vehetnek részt. Ezt a közgyűlést hirdette meg a szövetség hivatalos lapja, a „Tanító” is. Erre következett a miniszter rendelete, amely alapvetően besugárta azzal vádolja meg a szövetséget és hivatalos lapját, hogy akciója izgalmat keltett.

Végignézte a hivatalos lapot, abban valami izgató dolgot ugyancsak nem talált. Azután megfenyegeti a rendelet a szövetséget, hogy ha a lap a jelzett iránynyal föl nem hagy, meg fogja tiltani a megjelenését és amennyiben „a közgyűlés hangja a legcsekélyebb kifogásra okot szolgáltatna, a felelősséget az elnökségre fogja hárítani s ennek következtében kénytelen lenne vizsgálatot indítani s a szövetség működését esetleg fel is függeszteni.” A lap szerkesztőjét, Werner Jenőt el is tiltotta a lap szerkesztésétől, amihez a miniszternek nem volt joga, mert a szerkesztő az alapszabályok szerint három esztendőre megválasztott tisztviselője a szövetségnek s mint választott tisztviselő egyesületi funkciót végez, mikor a lapot szerkeszti. Werner fővárosi tanító, a fővárosi tanács, mint felsőbb tanügyi hatóság alá tartozik s reméli, hogy a főváros meg is fogja védeni autonómiáját. A következő interpellációt intézi a kultuszminiszterhez:

1. Igaz-e, hogy a miniszter ur ez évi július hó 7-én 2731. eln. sz. alatt kelt rendelettel Budapest székesfőváros utján a magyarországi tanítóegyesületek országos szövetségét felfüggesztéssel fenyegette meg?

2. Milyen konkrét tényekre alapítja a miniszter ur azt a vádat, hogy a szövetség hivatalos lapjának („Tanító”) nyíltan bevallott célja a hazai tanítószövetség körében izgalmat kelteni? Továbbá, hogy „burkolt alakban” megengedhetlen politikai célok szolgálatába is szegődik?

3. Konkrét tényekre alapítja a miniszter ur azt a vádat, hogy a szövetség nyári közgyűlése „forradalmi színezetűvel és az erőszak révén” akar hatni, miben látja a forradalmat, miben az erőszakot?

4. Minthogy a szövetség jóváhagyott alapszabályainak második szakasza értelmében jogosan, sőt kötelezőszerűen foglalkozik a tanítók érdekeivel (2. szakasz a. pont), jogosan, sőt kötelezőszerűen vitathatja meg a törvényhozásnak a népoktatásról és a tanítószövetségről szóló tervezetét és intézkedéseit, milyen jogon akarja korlátozni a miniszter ur a szövetség alapszabály-szerű jogait?

5. Milyen jogon bátorodik a miniszter ur utasítást adni arra, hogy a szövetség hivatalos lapja, mely a jóváhagyott alapszabályok 3. szakasza értelmében és a 17. szakasz nyílt kijelentése szerint közérdekű véleménye nyilvánításban senki által nem korlátozható, milyen irányban és szellemben írjon?

6. Minthogy a szövetség hivatalos lapjának szerkesztője a jóváhagyott alapszabályok értelmében a minőségben (10. szakasz) a tisztikarnak 3 évre megválasztott tagja, milyen jogon tiltotta el 1911. július hó 8-án kelt rendeletével a miniszter ur a szövetség megválasztott tisztviselőjét, Werner Jenőt, tisztségének további gyakorlásától?

7. Összegezhetőnek tartja-e a miniszter ur a főváros önkormányzatával azt az eljárást, hogy 1911. július hó 8-án kelt 2730. eln. számú leiratával a tanítók mellékfoglalkozásainak engedélyezését az 1868. XXXVIII. t.-cz. 141. szakaszának ellenére az elsőfoku iskolai hatóság (felsőség) a székesfővárosi tanács átugrásával közvetlenül kívánja gyakorolni?

8. Leiratának hangját, tartalmát és irányát összefoglalóan tartja-e az egyesületi joggal, az állampolgárok véleményezési jogával és azzal a tisztelettel, melylyel a tanítói kar legnagyobb egyesülete iránt még a miniszter ur is tartozik. (Helyeslés a baloldalon.)

Az interpellációt kiadják a miniszternek. Elnök ezután negyeddélelőre berokkítja az ülést.

KÜLFÖLD.

Az osztrák kabinet rekonstrukciója. Bécsből jelentik: Augusztus 13-a után az osztrák kormány részleges átalakuláson fog keresztülmenni és ez nem jelenti azt, hogy a kabine a ezzel parlamenti jellegét fog kapni, mert ez későbbi időre van fenntartva, viszont arról sincs szó, hogy a személyváltásokkal a miniszterelnök az egyes politikai pártokat akarná befolyásolni. Báró Gautsch, akinek az idő rövidsége miatt nem volt módja kabinetjét megfelelően összehívogatni s így változatlanul vette át a kormányt báró Bienerthől, most készül a rekonstrukcióra. Szeptember első felében a miniszterelnök Prágába utazik, hogy ott Thun helytartóval tanácskozzék, aki addig a cseh és német pártok vezetőivel a cseh-német kiegyezés dolgát fogja megvitálni. Maga a miniszterelnök nem lép közvetlen érintkezésbe a csehországi pártokkal.

Az orosz flotta újráépítése. Pétervárról jelentik: A fekete-tengeri flotta építésére kiküldött technikai bizottság elhatározta, hogy két

Dreadnoughtot építtet az állami hajógyárban, egy harmadikat a nikolajevi hajógyárban, azonkívül építtet még 9 torpedónaszádót különböző hajógyárakban. A minisztertanácsnak ez ügyben végleges határozatát a jövő hétre várják.

György herceg és a görög miniszterelnök. Athénből jelentik: Az „Atene” című lap, amely a legélesebb harcot folytatja Venizelosz miniszterelnök ellen, legutóbbi számában György hercegnek, Kréta volt kormányzójának nyilatkozatát közli Venizeloszról. György herceg, aki jelenleg Párisban tartózkodik, rendkívül élesen nyilatkozik Venizeloszról. György herceg állítólag azt mondta, hogy Venizelosz, ki kormányzósága idején igazságügyminiszter volt Kréta szigetén, politikai intrikus s mint embert sem becsüli semmire. György herceg levelét hitelesnek mondják.

A vitás Afrika.

— A marokkói bonyodalom és a török-francia konfliktus. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 12.

Minden háboru, akár esatateren, akár papiroson folyik, nem egyéb, mint egy állam érdekszférájának megnagyobbítására való törekvés. A most folyó legnagyobb diplomáciai háboru, a marokkói bonyodalom, is végre letisztulva, egyszerűsítve abba a stádiumba került, hogy nem tekinthető egyébként, mint határkérdésnek. A marokkói bonyodalomnak minden előbbi háborus, veszedelmes és kalandos mozzanata csak arra volt jó, hogy megindítsa Német- és Franciaország között a tárgyalásokat a kameruni határ ügyében. Afrika, amely különben óhajtott földje minden gyarmattal bíró államnak, újabban még egy nemzetközi konfliktust szült. Egy konfliktust Franciaország és Törökország között, amely talán nemsokára éppen olyan veszedelmes, nagy méreteket fog ölteni, mint a marokkói bonyodalom. Szintén a határokról van szó, speciálisan arról, hogy Törökország is bizonyos részt követel magának a Szaharából és a Szahara egy pontját, amelyet eddig Franciaország a magáénak hitt, megszállta. Törökország, amely még sulyosan nyögi az alban forradalom következményeit, ilyen módon valószínűen belesodródik egy új konfliktusba Franciaországgal, amely viszont így már kétoldaluan lesz érdekelve Afrikában. S mindkét bonyodalom a határok kérdése.

A Marokkóért való tárgyalások Németország és Franciaország között egyre folynak és azt a benyomást keltik, mintha helyes irányban haladnának. A marokkói szultánnak, Muley Hafidnak megbetegedéséről, amely erős hatással lehet a tárgyalásokra — eddig csak angol jelentések érkeztek, Közélfekvé a feltevés, hogy a betegségről szóló híreknek politikai érdekek is közrejátszanak. Az eddigi berlini tárgyalásokból megállapítható, hogy az afrikai német-francia határt nem fogják nagyon megváltoztatni. A kameruni területet a délkeleti részén valamivel megnagyobbítják, északon kisebbítik, és ezzel a cserével egy kis földdarabot nyernek, amely Németországgá lesz. A német gazdasági érdekeknek azonban meglehetősen nagy teret fognak biztosítani Marokkóban. Ezek az alapelemek a most készülő német-francia egyezménynek, amely igen lassan közeledik a megvalósulás felé. A tárgyalásokba bele fognak szólni mindkét ország gyarmattügyi minisztériumai is. Franciaországban a tárgyalások menetét már sokkal nyugodtabb hangulatban kísérik, mint egy-két héttel ezelőtt, Franciaország erősen bizik Angliában is, amely az utóbbi időben nyíltan elismerte, hogy Anglia és Németország egymás riválisai lettek. Ez a német-angol feszültség is belejátszik a marokkói tárgyalások menetébe.

A másik konfliktus, amely az előbbihez hasonlóan indul, Franciaország és Törökország között keletkezett. Egy török had-

osztály megszállta Ain Galekkát, a Borku oázisosoportnak egyik részét, amely Tripolisz és a délkeleti Szahara határán fekszik. A francia kormány tiltakozott a portánál ez ellen az eljárás ellen és felhívta azt, hogy Borkura vonatkozóan respektálja az eddigi provizorikus állapotot.

Az utóbbi években Tripolisz déli részére vonatkozóan már több nézeteltérés merült fel a francia és a török kormány között. Törökország igényt tart a keleti Szaharára, míg Franciaország és Anglia már 1899. március 21-én megkötöttek egy szerződést, amely szerint a Szaharát maguk között felosztják. Ettől fogva Franciaország Tibertit, Borkut és Wadait a maga érdekszférájához tartozónak jegyzi és katonai erődítések előretolásával, továbbá az ottani törzsekkel való megegyezősekkkel igyekezik a fontosabb karaván-utakat a maga kereskedelmének biztosítani. Az ifjú Törökország azon van, hogy visszanyerje Afrikában azt a befolyását, amelyet Abdul Hamid idejében elvesztett. Ignorálta az angol-francia megegyezősést, amely őt a Szaharából kizárja és egy katonai hadosztályt küldött oda.

Most meg fognak kezdődni a tárgyalások Páris és Konstantinápoly között, hogy a szaharai határ dolgában megállapodásra jussanak. A tárgyalások hosszadalmasoknak ígérkeznek, mert a francia kormány már is közölte a portával, hogy Ain Galekka megszállását nem tekintheti befejezett ténynek s ennél fogva ez nem lehet befolyással azokra a francia-török tárgyalásokra, amelyek az ősszel fognak megkezdődni. Franciaországban most a porta válását várják.

A marokkói bonyodalomra, valamint a török-francia határkérdésre vonatkozó jelentéseinket itt adjuk:

A marokkói bonyodalom.

Páris, augusztus 12.

A „Journal“-nak jelentik San-Szebasztiánból: A spanyol kormány nagy figyelemmel kíséri a nemzetközi helyzet fejlődését. Az itt tartózkodó diplomaták nem látják a helyzetet tisztázottnak és nem osztják azt az optimizmust, amely az európai sajtóban kifejezésre jut. A marokkói kérdést itt egyáltalában nem tekintik megoldottnak. Egy kiváló diplomata kijelentette, hogy a spanyol király és az angol király mindent megtesznek, hogy a helyzet tisztázását előmozdítsák. Alfonz király legközelebb San-Szebasztiánba érkezik s Canalejas fel fogja használni ezt az alkalmat, hogy a királlyal a politikai helyzetről tanácskozzék.

Berlin, augusztus 12.

A „Lokalanzeiger“ párisi tudósítója táviratozza: Épp most érkezett vissza egy francia hivatalnok a nyugatafrikai francia gyarmatokról. Ez a hivatalnok, aki az ottani francia magántársaságok egyikénél van alkalmazva, feltétlenül hiteles forrásból tudja és szavaiért helyt áll, hogy Dahomeyban már június 25-én, tehát még mielőtt a német páncélos hadihajót Agadirba küldték, egész határozottan tudták, hogy Németország és Franciaország közt egyezkedési tárgyalások lesznek és a német kormány fel fogja ajánlani Togot cserébe egy francia gyarmat területéért.

Páris, augusztus 12.

Politikai körökben a legnagyobb határozottsággal állítják, hogy a berlini tárgyalásokon a marokkói kérdésben Németország jelentékenyen közeledett a francia állásponthoz.

A törökök Afrikában.

Páris, augusztus 12.

A Havas-ügynökség jelenti: A gyarmatügyi minisztérium értesítést kapott, mely megerősíti azt a hírt, hogy a törökök Ain Galakába érkeztek. Azóta a lakosság ellenséges hangulata a francziák ellen növekszik. Törökországnál lépések történtek az iránt, hogy az eddigi ideiglenes állapotot Tibestire és Borkura vonatkozólag respektálja.

Király-mesék.

— Potsdami levél. —

Potsdam, augusztus elején.

Mintha mindig érkező királyokat várna a város, olyan virágosak a házak. Az emberek bizkiliken sietnek tova. Meglátszik rajtuk, hogy ezt a praktikus gépeket belevonták a napi forgalomba, az üzleti élet könnyítésére. A kisdédódókat apácák vezetik és én azt hiszem ennél jobb kezekbe alig bízhatnák az apró sereget!

A Brandenburgi kapu átlépve a király földjén vagyunk. Mutatja az a hatalmas palota is, melyben a császári detektívek laknak.

A potsdami park területe 460 hold, vagyis morgen, mely valamivel kisebb a magyar holdnál. Fogalmunk lehet e gyönyörű területről. Ott áll a pezsgőhűtő-ház, melyben kerti ünnepélyek idején hűtik a mámorító italt. A nagy szökőkút körül büszkén sorakoznak a brandenburgi választófejedelmek szobrai.

Ott szerénykedik a csöndes, nyírott bükkfa-lugas, hol Nagy Frigyes filozofált lelkibarátival, Roussóval és Voltiarral.

Mellette emelkedik a banket-terem, hol a Vilmos császár kedvenc képei vannak elhelyezve. Természetesen Rubens, Rafael stb.-ről lehet szó csak. Ugyancsak itt van elhelyezve egy hatalmas nagy vér-jaspis urna, melyet II. Miklós ajándékozott Vilmosnak.

A nagy szökőkúttól kiinduló fűt a messze-ségbe elnyúló sugár vonalával, a császár kedvenc sétahelye, ahol gyakran látja őt népe.

Az ugynevezett Sziaciliani-kert, mely tropikus buja növényzetével messziről odacsalogatja az embert: a császárné kedvenc helye, ott a teaház közelében.

Cserépbén nevelt alma és körtefácskák sorakoznak e tájon. Minden, amit itt látunk a műkertészeti csodáknak remeke.

Fenn, a tetőn, a hosszú épület előtt csodás alaku csillagászati műszerek, délkörök stb. sütkéreznek a napon. Meséje van ennek. Historiai regéje. A boxorlázadás idején, mikor végre Európa is megelégette a sárgafaj kegyetlenkedéseit, Németország is kiküldötte a maga katonáit, akik a többi európai állam vitézeivel egyetemben tényleg meg is eszondították a harcizkedvet. Mint hadi zsákmányt akkor vitték el a német katonák a híros műszereket s nyomban el is helyezték a potsdami kastély előtt a parkban.

Multak az évek s egy szép napon, mikor a szívekből és emlékekből egyaránt elmosódott a kis esetpaté, egy alkalommal utra kelt a menyei birodalom legnagyobb fia és látogatába jött a sárga trónörökös Németországba. Ott kapott szállást a sziaciliani kert fölötti kastélyban a dombon, ahol csillogtak-villogtak a kényes műszerek. A vendéglátó császári házigazda ott kalauzolta be vendégét lakosztályába. E pillanatban a két nagy ur bizonyára gondolt valamit! Vilmos császár katonás gavallériával szölt:

— Ime: visszaadom fenségednek a jogtalanul elsajátított tulajdonaid.

A sárga herceg mosolyogva válaszolt:

— Tartsa meg felséged tölem emlékül!

Kedves kis királymesék a koronák világából. Elmondok még egyet. A csodaszép nagy királyi parkban, regényes, szembeütő, ütött-kopott kis paraszthalmal áll. Szinte érezzük a liszt friss szagát, amint felporzik a magasba.

Régesrég kis malom ez. Amikor még nem húzódtak a potsdami magányba a koronás urak. Azután épültek a kastélyok, azután húzták meg a nagy Wiold-park határait. Belekerítették a kicsiny malmot is, amely azután is vigan kelepelt királyi szomszédja fülébe. Egyszer csak megelégette a nagy ur! Kiűzött a szürke molnárnak, hogy: elég! De a kis molnárnak élnie is kellett, meg aztán ősi jussa is volt a kelepelő malomhoz és szembeszállt a nagy ural. Perre mentek. A kis molnár szörnyen bizakodott a jussában és egyre mondogatta:

— Vannak még bírák Berlinben!

És voltak. A molnár nyert. De hűséges alattvalói lelke odazarándokolt Nagy Frigyeshez és felajánlotta neki a megnyert malmot. Frigyes köszönettel vette és diszkrét előkelőséggel így felelt:

— Örömmel láttam, hogy csakugyan vannak még bírák Berlinben! Igazságosan ítéltek és én ime visszaadom neked a kis malmot! Legyen a tied, itt az én parkomban, azzal a kikötéssel, hogy a malom sohase járjon.

És megállt a kerék.

Körülszötte száz pók gyönyörű csipkével, befutotta kusza repkény csacsogó kis kelepét, körülölelte egy király és egy molnár historiai regéje a malom emléket s elmélázva áll az idegen, a rokkant garatnál. Minden, ami már a múlté, megfogja az ember lelkét. Ilyen hangulattal álltam meg a Sansucci kastély előtt, ahol 1810-ben a nagy Napoleon lakott, mikor ellátogatott Berlinbe. Nem nagyon emlékszem e napok történelmére, csak azt tudom, csak azt láttam, hogy Napoleon után senki se lakt a furesa nevű kastélyt s a dombról levezető ösvényt, hol a legnagyobb imperátor eltávozott, korlátokkal zárták el, hogy arra a megbecstelenített utra német ember sohase tegye többé a lábát.

Nehéz dudva, selymes fűszál, örök moha őrzi a rejtett nyomokat s egy pillanatra úgy tetszik a nézőnek, mintha a kuszó repkény között fel-fejtünne egy halványodó Napoleon-kalap, amint gazdája belevesz a távolodó időkbe.

Különbben maga a kastély most muzeum. Királyi emlékeket őriz az utókornak. Ilyenektől már igazán el van bódulva az ember.

Egy szobára vissza fogok emlékezni. Ott a kupolaalaku bájos kis magánkönyvtár melletti szobában, ahol az ablakok csodás öreg hársakra néznek: ott a sarokban esett össze, ott halt meg Nagy Frigyes császár. Azon a helyen, benn a szobában, gyönyörű márványszobor áll, magas talapzaton.

Faragott karosszékek, pehelypárnák között még egyszer felemelkedik a hadokló császár és messze-messze néz át az ablakon, a fákon, a kerten, talán az életen.

Ezért az egy szoborért is érdemes fölkeresni a száműzött kastélyt.

Mosolyognia kell az embernek, mikor a galériák arasznyi keskeny pamlagjait nézi. Ugyan ott tartózkodtak valamikor a lakájok, akik bizony jókat aludtak, mert bizonyára ráérték. Hogy azt többé meg ne cselekedhessék a császár boszuságára, legmagasabb parancsra a pamlagokból mind levágtak s oly keskenyre készítették, hogy azon nemhogy aludni, de még leülni is csak nagy fantázia segítségével lehet! Potsdam maga is nagy város, de legnagyobb nevezetessége természetesen a császári emlékekből áll. Maga a park az ő kastélyaival egy egész kis város, tekervényes séta- és automobil-utakkal.

Ebben a parkban még egy furesa nevezetesség van: a kutyatemető. A Nagy Frigyes császár kedvenc kutyái alszanak ott. Lapos márványtáblák jelzik, hogy éltek és nevük volt.

Szomorú meséje van a kutyatemetőnek s a nagy császár életének egy tragikus pillanatáról mesélnek az excentrikus halmok. Valamelyik kedvenc kutya ugrándozás közben verte ki a császár kezéből a mérgezett csokoládét. Ezért szerette ugy a kutyákat; emléket állított nekik az illatos parkban s végrendeltesül intézkedett, hogy őt magát is kutyái közé temessék. Persze nem teljesítették ezt a meghatón furesa, utolsó akaratot.

Vége-hossza nem volna, ha mind le akarnám írni a potsdami kastélyokat, melyekben a császár derék szép fiai laknak behúzódva, mint egy rengotegbe, a nagy fák közé.

Minden kastély őrzi egy-egy koronás látogató emléket. Amott pedig a Vilmos vadász-zsákmányai ejtik csodálatba a nézőt.

Olyan ez a Potsdam, mintha mindig érkező császárokat várna. Virágosak a házak. Magammal hoztam onnan a virágok illatát s a bájos, idillikus királymeséket.

Adám Eva.

Gyermekek a fővárosi bérházban.

— Családirrásból öngyilkossági kísérlet. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 12.

A főváros, amely mindig nagyra van az ő hu-
mánus és közjóléti intézményeivel, politikáját,
amely többé-kevésbé mindig zavaros, a lakásokra
is kiterjesztette. Eképpen törzskönyvelte el pro-
gramjában az ugynevezett „lakáspolitikát”.
Állott pedig ez abból, hogy fővárosi bérházakat
építettek.

A fővárost háztulajdonosi ambícióiban ál-
lítólag az a vezérelv vezette, hogy a házbéruzsorá-
sok által agyonnyomított kis közép- és alsó
néposztály jó és olcsó lakásokhoz jussen. Hogy
jók-e ezek a lakások, azt csak a bennlakók tudják
elmondani. A bennlakók, akiknek 98 százaléka
protekezió és barátkozás útján jutott az olcsó la-
kásokhoz, úgy hogy a jobb lakásokat tényleg jobb
szituált hivatalnokok lakják. A rosszabbakat
szánták humánus célra: befogadtak sokgyermekes
családokat is, akiknek a többi bérházakban sok
bűdözésben volt részük. A háziurak és a házmester
még az egyke-rendszernek sem hívei s lépten-
nyomon kiadták az utat a sokgyermekes fami-
liáknak.

De jött a főváros az ő bérházaival, amelynek
homlokzatára a sok frázisos beszéd és hamis szó-
nokok után oda kellett képzelni a Krisztusi
mondást, hogy: „engedjétek hozzám a kisdede-
ket”. És a pesti háziurak szívesen engedték hozzá
a kisdedekeket. S a bérházak úgy tettek, mintha
szívesen vennék őket, csak lehetőleg sajnálkozva
jelentették ki a sokgyermekes családoknak, hogy —
nincs lakás. Elfogyott.

Igy történt, hogy a Gubacsi-úton lévő fővá-
rosi bérházcsoporthoz egyedül *Sterhart* Lajos
légszergyári munkás képviselte a sokgyermek-
rendszer. A szegény embernek a feleségén kívül
hat gyermeket kellett eltartania 25 korona heti
keresetből. Ott laktak a III. pavillon negyven-
edik számú kis, szűk lakásban.

A gyermekeknek sokat kellett szenvedniük a
szomszédoktól, mert azok nem szívezték a gyereke-
ket. Bosszantották, szidták őket és *Sterhart* nem
győzte hallgatni a gyerekek panaszát és a felesége
síránkozását. Természetesen, mint ilyenkor szokás:
a gondnok nem volt sehol. A gondnok, a humánus
főváros képviselője, aki rendet teremtett volna és
megmagyarázta volna a pökhendi szomszédoknak,
hogy a főváros a bérházait nem miattuk, hanem a
gyermekes családokért építette.

Sterhartot a folytonos bántódások nagyon
elkeserítették. Elmenni mégsem mert a fővárosi
bérházból. Félt, hogy nem kap lakást. Elkeseredé-
sében elhatározta, hogy úgy tesz, mint *Molnár*, a
kőbányai postás: kiírta a gyerekeket. Ma mégis
meggondolta magát. Minok bosszulja meg az em-
lerek lelketlenségét és gonoszságát az ártatlan
gyermekeken. Inkább magát emésztí el.

Ma estefelé kiment a ház egy félreeső helyére
és a nadrágszíjára felkötötte magát. Feleségének
feltűnt a távolléte. Utána ment s ott találta az
urát a szíjjon vergődve. Hamar levágta a szerev-
esétlen embert, aki erre dühöngeni kezdett. Kétsz-
kapott elő és neki akart meenni a gyermekeinek.
A házbérek nagyrehezen lefogták és miután siker-
ült egy rendőrt találniok, előhívták a mentőket.

A mentők a főkapitányságra vitték az idő-
közben lecsendesült *Sterhartot*, aki zokogva
mondta el, mennyit szenvedett a gyermekétől s
mennyit kell a gyermekeinek szenvedniük. Erősít-
gette, hogy nem akarta bántani a gyermekeit, csak
ő akart menni a másvilágra, ahol nincsen fővárosi
bérház és nincsenek szomszédok. Miután megígér-
tették vele, hogy nem tesz kárt sem magában, sem
a családjában, átadták a síró embert a feleségnek,
aki hazavezette.

Talán most már békét hagynak a gyermekek-
nek. S talán most tudomást vesz az ottani álla-
potokról a fővárosi bérház gondnoka is. De nem
bizonyos.

TÁVIRATOK.

Az albániai helyzet.

Róma, augusztus 12.

A „Tribuna“ közlése *Ghika* herceg, albán
trónkövetelőnek a nagyhatalmakhoz intézett kör-
levelét, melyben tudatja a hatalmakkal, hogy dikta-
tori hatáskörrel átveszi az albán forradalom vezeté-
sét. A herceg körleveléhez egyúttal alkotmányter-
vezetet is csatolt.

A portugáliai események.

Lisszabon, augusztus 12.

Bár a katonaság tulnyomó része feltétlenül
megbízható köztársasági érzelmű, republikánus kör-
körben mégis nagy megdöbbenést keltett, hogy
egyes ezredek megbízhatatlannak bizonyultak.

Lisszabon, augusztus 12.

A 16. gyalogezred tizenhét altszjtjét az ál-
lamhatalom ellen való összeesküvés miatt várfog-
ságba vetették. A 17. ezredben szintén történt láza-
dás. A katonák és altszjtők nagy része macskazent
akart rendezni a köztársasági érzelmű ezredesnek,
hogy ilyen módon tüntessen klerikális fölfogása
mellett. Az ezred republikánus köztársasági ér-
zelmű része azonban megakadályozta a tervezett
tüntetést. A mozgalom vezetője, egy altszjt elvágta
a nyakát és meghalt.

Lisszabon, augusztus 12.

Az altszjtök beadványt intéztek a hadügymi-
niszterhez s ebben engedelmet kérnek arra, hogy
kardot viselhessenek. A beadványban egyúttal me-
gfenyegetik a hadügyminisztert, hogy ha nem adja
meg az engedelmet, akkor föl fognak lázadni, sőt
át fognak tartolni a monarchista összeesküvőkhez.
A hadügyminiszter erre valamennyi ezredhez ren-
deletet intézett, hogy minden lázadást csirájában
el kell fojtani s ha szükséges, a lázadókat állítsák
rögtönítelő bíróság elé és lövessék agyon.

A spanyol köztársasági mozgalom.

Madrid, augusztus 12.

Köztársasági és anarchista elemek tegnap dél-
után Barcelonában nagy tüntetést rendeztek a kor-
mány ellen, a „Numantia“ hadihajón föllázadt
matrózok elítélése miatt. Nagy tömeg járta be a
főbb utvonalakat, miközben a tüntetők ezt kiál-
tották:

— Halál a Kormánynak! Éljen a köztársaság!

A rendőrség két embert letartóztatott. A tü-
ntetők később erősítést kaptak és összetűztek a ren-
dőrséggel. A rendőrség végre szétverte a tüntetést és
ujból több tüntetőt letartóztatott.

A perzsa forradalom.

Pétervár, augusztus 12.

Mohamed Ali serege két hadoszlopban közele-
dett Teherán felé. Maga az ex-sah észak felől vo-
nul a fővárosba, alig kíséri több háromszáz ember-
nél. Mazaudamon át, míg *Sardar Assad* a lovassá-
gal, *Saradox* és *Bomanon* keresztül siet Teheránba.
Dagunban volt az első összeütközés. A turkománok
elkeseredetten támadtak és a harc késő estig tar-
tott, noha *Dagmant* alig néhány száz ember védte.
Sammon mellett is ütközet volt, de erről nincs kö-
zelebbi hír. Donavan környékén *Rosid* Sultanah
csatlakozott az exsah táborához.

London, augusztus 12.

A „Morningpost“ jelenti Teheránból:

Firuzkuknál heves küzdelem volt a bahtiórok
döcsapatái és *Resides Sultaneh* csapatai között. Az
utóbbiak csapatai szétszóródtak, *Resides Sultaneh*
megsebesült és fogságba került.

Zendülés Kinában.

Moszkva, augusztus 12.

Fuan-Osen-Fu-ban a *Kvantus* tartományban
zavargások törték ki. A zendülők több falut fel-
gyújtottak.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.

	aug. 12.	aug. 11.	aug. 10.
Buza helyben	96 $\frac{7}{8}$	97 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{4}$
szeptemberre	98 $\frac{1}{2}$	98 $\frac{1}{2}$	97 $\frac{3}{4}$
decemberre	102 $\frac{3}{4}$	102 $\frac{1}{2}$	102
Tengeri szeptemberre	72	71 $\frac{1}{2}$	71
decemberre	70 $\frac{1}{2}$	71	71

Chicago.

Buza szeptemberre	92 $\frac{5}{8}$	93 $\frac{1}{2}$	92 $\frac{1}{2}$
Tengeri szeptemberre	65 $\frac{3}{4}$	65 $\frac{1}{2}$	65 $\frac{3}{4}$

Newyork, augusztus 12. Gyapot Newyorkban,
helyben 12.40 (12.40). Gyapot augusztusra 12.10
(12.06). Gyapot októberre 11.15 (11.15). Gyapot
New-Orleansban, helyben 12.— (12.—). Gyapot
New-Orleansban, helyben 12.— (12.—). Petro-
leum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25).
Petroleum Stand white Philadelphianban 7.25
(7.25). Petroleum Refined in Cases 8.75 (8.75).
Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.30 (1.30).
Zsir Western steam 9.15 (9.15). Zsir Rohe és
Brothers 9.40 (9.50).

Chicago, augusztus 12. Zsir szeptemberre
9.17 (8.92). Zsir októberre 9.12 (9.12). Szalonna
short clear 9.10 (8.85). Sertéshus szeptemberre
17.20 (16.97).

EGYHÁZAK.

— (A váradi oláh püspök nyilatkozik.) Meg-
írtuk, hogy a makói szinmagyar görögkatolikus
hitközség tagjai között nagy az izgalom, mert
oláhnyelvű misét, istentiszteletet erőszakolt rájuk
a váradi oláh püspök. E hírről *Radu* Demeter oláh
püspök a következőleg nyilatkozott egy hirlap-
tudósító előtt:

— A makóiak három év előtt azzal a kéréssel
fordultak hozzám, hogy engedjem meg nekik a
magyar liturgiát. Azt válaszoltam, hogy a kérés
teljesítése nem áll hatalmamban, mert a liturgia
nyelvének megváltoztatása a római pápa joga.
Különbben évek óta három nyelven folyik a litur-
gia: magyar, román és ósláv nyelven. Ezt a szó-
kást én sem holgyattam meg és még ma is érvény-
ben van. Tehát nem felel meg a valóságnak az a
hír, hogy a liturgia nyelve kizárólag román. A
szentbeszédet pedig évek óta csupán magyar
nyelven tartják...

A püspök nyilatkozatára csak annyit jegyzünk
meg, hogy ez maga sulyos beismerés. A makói
gyülekezet szinmagyar, ha esetenként már ez idő
szerint is élnek templomukban a magyar anya- és
államnyelvük jogával, miért erőszakolni rájuk az
előttiük érthetetlen, idegen oláh- és ósláv nyelve-
ket? Erre feleljen a püspök ur!

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: vasárnap, augusztus
13. — Róm. kath.: A. 10. Kassz. pk. — Prot.: A. 9.
Ipoly. — Görög-ország: július 31. B. 9 Eudoc — Zsidó:
Ab 19. — A nap két reggel 4 óra 51 perczkor, nyug-
szik este 7 óra 17 perczkor. — A hold két este 9 órakor,
nyugszik reggel 8 óra 10 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.). Nyitva 10—2-ig. Be-
lépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum összes
tárai 9—12-ig. — Aquincumi Múzeum 9—4-ig. — Er-
zsébet Múzeum 9—1-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig.

— Fővárosi Múzeum 9—2-ig. — Gyermektanulmányi
Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig. — Ipar-
művészeti Múzeum 9—1-ig. — Közlekedési Múzeum

9—12-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Nép-
rajzi kiállítás az Iparcsarnokban 3—7-ig. — Tanszer-
muzeum 9—12-ig. — Technológiai Iparmuzeum 9—12-ig.

— Társadalmi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.)
9—12-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Múzeum Könyv-
tára 9—12-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára

9—12-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—12-ig.

— Pedagógiai Könyvtár 9—12-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Szépművészeti Múzeum
összes tárai. Nyitva 10—2-ig.

Hétfő, augusztus 14. — Róm. kath.: Athánázia. —
Prot.: Oszób. — Görög-ország: augusztus 1. Sz. körm.

— Zsidó: Ab 20. — A nap két reggel 4 óra 52 perczkor,
nyugszik este 7 óra 15 perczkor. — A hold két este 9

óra 16 perczkor, nyugszik reggel 9 óra 24 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

A közoktatásiügyi államtitkár fogad délen 12-
kor. A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

A legcsunyább árulás.

* * *

Jó sok mindent volt már alkalmunk tapasztalni nekünk szegény budapestieknek és szegény magyaroknak. Ami a kulturát, a humanizmust, a higiénit illeti, egy cseppet sem vagyunk elkényeztetve. Amde mégis hajunkszála mered az égnek annak a leleplezésnek a hallására, melyet tegnap délután a tisztifőorvos elnöke alatt tartott tisztiorvosi ülésen maguk a doktorok, Budapest egészségének, életének és halálának legfőbb őrei konstataáltak. A kerületi orvosok megállapították, hogy a járvány-kórház szűk és emiatt nem képesek a ragályos nyavalyák ellen elég erőlyesen küzdeni. A ragályos betegek egy részét tehát kénytelenek egy olyan kórházban elhelyezni, amelyik nem is ilyen célra készült. A László-kórházba viszik őket, ahol nincsen elég hely és alkalmosság arra, hogy betegségeik szerint elkülönítsék őket. Tífuszos ember fekszik a difteriás mellett, sarlachos a himlős mellett és — ez sem kitalálás, hanem a hivatalos orvosok megállapítása — igen gyakran megcsúsznak, hogy az, aki kilábal a tífusból, már is hazaviszi magával a difteria csiráját és aki elment mint kigyógyult sarlach beteg, egy hét múlva visszakerül himlővel. Ami kétségtelenül a legszörnyesebb és legjobb alkalom arra, hogy valaki végigbumlizza az összes fertőző betegségeket.

Hát tisztelt urak, hivatalos urak, ez most már több a soknál! Nem a derék doktorokhoz fordulunk, akik maguk is panaszkodnak, akik mint humánus, a beteg szeretetében s a szenvedő ember kultuszában nevelt emberek talán mindenkinél jobban érzik ennek a barbár, ázsiai állapotnak a súlyát és szűgyénét. Hanem fordulunk azokhoz, akik a fővárosnak kormányzó urai, vagy még feljebb, fordulunk a belügyminiszterhez, akinek az volna a kötelessége, hogy ilyen czélokra a föld alól is teremtsen pénzt, hogyha kell. Hogy türték, hogy merték túrni ezeket az állapotokat? Nekünk nem elég az, hogy amint Magyarévits Mladen tisztiorvos bejelentette, már épül az a négy új kórházi pavillon, amelyekben majd elkülönítik a járványos betegeket. Ez a négy pavillon még nincsen kész és addig, amíg elkészül, mi lesz? Továbbra is egymás mellé fektetik a tífuszos és himlős, a difteriás és sarlachos betegeket? Es amíg meghül bennünk a vér arra a gondolatra, hogy akarmelyikünk juthatott volna arra a szomorú sorsra, hogy a László-kórház vendége legyen, reklamáljuk a mulat. Miképen volt ez lehetséges csak egy napig is, egy óráig is? Hát ha nincs elég kórháza Budapestnek — szűgyen, hogy nincs! — nincsen-e elég bérháza, amelyikben ideiglenesen, addig, amíg ezt a négy pavillont fölépítik, el lehetett volna helyezni a betegeket?

Nehogy azt merészeljék rá felelni, hogy nem volt rá pénzük! Ez az, amire első sorban és mindenekelőtt kell lenni pénznek, még akkor is, hogyha nyomban el kell adni egy fővárosi telket emiatt, vagy hogyha zálogba kell csapni a császár katonai válláról a manlicher-puskát. Különbösen is: a belügyminiszter, mint miniszterelnök éppen mostanában akarja meggyőzni a parlamentet és a közvéleményt arról, hogy az ország megbírja a katonai létszámemelést és a katonai túlkövetelések terhét. Hát arra a négy pavillonra is kellett volna pénznek kerülnie valahonnan!

Nincs mentségük azért, amit elkövettek, az ő lelkiismeretüket terhelj ez a minden árulás között legcsunyább árulás. Mert ez történt itt, felháborító, csunya árulás. Amikor a súlyos ragályban szenvedő beteg ágyánál megjelennék a hatóság emberek, hogy a járványkórházba elszállítsák, a nagybetegnek ezt üzeni a társadalom:

— Türed nyugodtan, hogy elvigyünk, mindannyiunknak szolgálatot teszel veled, mert megakadályozod azt, hogy a te betegségéd bennünket is megfertőzzön, de egyúttal magadnak is használsz. Igerjünk, hogy becsületes gondolat viseljünk, ügyelünk rád, hogy meggyógyulj ismét, egészséges légy!

Es most ezt a beteget internálják; a társadalmat tehát megszabadítják attól a veszedelemtől, amivel a beteg fenyegeti. De a beteget újabb veszedelembe taszítják, kitezik annak, hogy ismét halálos nyavalyát szedjen föl a szervezete: a halál széléről visszarántják, hogy egy másik lökessel még veszedelmesebb szakadék szélére taszítsák.

Ez a legcsunyább árulás.
Es ezt az árulást nem lehet megbocsátani.

— **Képes Szalon.** Az „Egyetértés“ vasárnapi képes melléklete híven teljesíti azt a feladatát, hogy a hét kimagasló eseményeit képekben mutassa be az olvasóknak. A *Képes Szalon* e heti száma meglepően hat az illusztrációk gazdagságával.

A németalföldi királynő utazása,
Az üdülő német császár és
Heléna szerb királykisasszony a királyi udvarokat érintő képek. De ott látjuk a halálosvégi házbeomlást, a Santa-Rosa katasztrófáját, a Báthory-barlangot és annak ünnepies felavatását. Szenczáczió erejével hatnak az edelényi gyilkosságról szóló képek: ifj. Regula Ede a rablógyilkos, A Boldva folyó lecsapolása, a nyomozó csendőrség és Czeisler Gizella a kórházban. Érdekesekek még: a tetovált kisasszony, zsiráfok a pályaudvaron, az új állatkerti zsiráfok és a Carré nővérek.

— **Megoperálták az angol király leányát.** Londonból jelentik: Traves orvostanár tegnap délben a Buckingham-palotában megoperálta Mary hercegnőt, a királyi pár leányát. A műtét egészen jelentéktelen volt és olyan jól sikerült, hogy a hercegnőt már holnap nyaralni viszik.

— **Henrik porosz herceg automobil-baleset.** Legutóbbi számunkban megemlékeztünk róla, hogy Henrik porosz herceget baleset érte Kloppeburg mellett, hol automobilja nekiszaladt egy fának. A jelentés akkor Henrik herceg megsérüléséről nem adott hírt, ma azonban egy kieli távirat jelenti, hogy Henrik herceg jobb térdén kis vérömlés volt, amely miatt kimélnie kell magát. A herceg különben teljesen jól érzi magát.

— **Egy református lelkész királyi tanácsosága.** A király Ignác Károly bánfihunyadi református lelkésznek a királyi tanácsosi címet adományozta.

— **Egy hollandi festő halála.** Mint hágából jelentik, Israels József világhírű hollandi festő ma ott meghalt.

— **Magyar polgármesterek az egészségügyi kiállításán.** Drezdából jelentik, hogy a magyar városok polgármesterei tegnapelőtt érkeztek oda, hogy megtekintésük a száz főváros nemzetközi egészségügyi kiállítását. A mintegy százhusz főből álló csoport meglátogatta a magyar kiállítás pavilonját, gondosan megtekintette az egészségügy újabb haladásának nagyszerű bizonyítékait, a történeti, tudományos és sportesernőket. A tegnapi napon Drezda város berendezéseit nézték meg a vendégek, akiknek tiszteletére Drezda tanácsa fényes reggelit adott. A magyar polgármesterek Drezdából ér. Ugró újpesti polgármester vezetésével Berlinbe érkeztek. A polgármestereket kívánságukra a városházán nem hivatalosan fogadták, délután azonban Reike polgármester fogadta őket. Ezt követően megtekintették a berlini közvilágítási telepet. Vasárnap délelőtt az élelmiszervizsgáló-hivatal és a Vrochow-kórházat, délután pedig a csatornázás egyik szivattyútelepét és egyéb városi intézményeket fogják megtekinteni.

— **A szerb patriárka gyászja.** Bogdanovics Luczian karlóceai görögkeleti érsek, szerb metropolita patriárkát súlyos családi gyász érte. Édesanyja öz. Bogdanovics Emilia ma délben fél két óraker Karlóczán elhunyt. A szerb patriárka, aki Karibédből ma érkezett haza, a vasuti pályaudvaron nyert értesülést anyja elhunytáról s ennek következtében utját rögtön folytatta Karlóczára. Habár a patriárka édesanyja hosszabb idő óta betegeskedett, hirtelen elhunyt ismerőseinek és tisztelőinek nagy számát mélyen megröndítette. A budai szerb egyházközség előjárósága a halálhír vétele után a gyász jelölül a budai szerb székesegyház összes harangjait meghuzatta. Az elhunyt temetése hétfőn, e hó 14-én délután lesz Karlóczán.

— **A pápa állapota.** Rómából jelentik: Marchiafava tanár egy kormánykörökből hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy a pápa a betegség normális lefolyása mellett *tíz nap alatt teljesen meggyógyulhat.* Ennek a lehetőségére azonban bizonyos feltételekhez van kötve, amelyeket szigorúan be kell tartani, mert ellenkező esetben *visszaeséstől* kellene tartani és ez végzetes lehetne. A pápát kezelő két orvos közül az egyik a „Tribuná“-ban kijelenti, hogy a pápa *tul van a krízisen* és ha nem áll be újabb komplikáció, *gyógyulása csak napok kérdése.* A pápa jelentékenyen jobban érzi magát. A térdén levő daganat eltűnt és a fájdalom megszűnt. A pápának *köszvényes rohama* volt, amelyet jelentékenyen súlyosított a pápa magas kora és a nagy hőség. *Már-már úgy látszott, hogy a pápa erős szervezete tönkre megy,* most azonban a vesztély legyőzöttnek tekinthető. Arról, hogy a pápa ismét *felvegye rendes munkáját,* a jelen körülmények között *egyelőre szó sem lehet.* Ebben a kérdésben az orvosok csak később fognak dönteni.

Valamennyi lap konstatalja, hogy a pápa állapotában javulás állott be. A szentatya élénken társalgott nővéreivel és orvosaival és *Mery del Val* bíboros államtitkár, valamint *Megre Bisleti* majordomust is fogadta. Valószínű, hogy a bíborosi kollégium néhány nap múlva tiszteleghet a pápánál.

Rómából táviratozzák, hogy a Vatikán építészt Marseillebe küldték, mert ott van egy hűtőkályha, amely nagyon alkalmas volna a pápa hálószozájának temperálására. A szent atya a mai napot jól töltötte. Még ágyban kell ugyan maradnia, de a köztvényes fájdalmak enyhültek és a láz elmúlt.

Bernből jelentik: Négy bíbornok, köztük *Maffi* kardinális a legkomolyabb jelölt a tiarára, az itteni kolostorba érkezett Rampollát meglátogatni. Kétségtelen, hogy jövetelük összefüggő a pápa betegségével és azzal az eshetőséggel is, hogy talán *nemsokára conclave lesz.*

— **Szent István ünnepe.** A budavári Koronázó templomban és a királyi udvari templomban az augusztus 14-től 27-éig végbemenő ajtatosságokat és a Szent István napi országos körmenetet a következő sorrendben fogják megtartani: Augusztus 14-én a koronázó templomban délután öt óraker ünnepies nagymise, délután hat óraker ünnepies litánia; 15-én, a király születésnapján a királyi udvari templomban délelőtt nyolczkor szentmise, délelőtt tizenegy óraker ünnepies szentmise, délután öt óraker litánia áldással; a koronázó templomban délelőtt tíz óraker ünnepies nagymise; 19-én (a királyi udvari templom búcsunapján) délelőtt nyolcz óraker szentmise, délelőtt kilencz óraker ünnepies szentmise, délután öt óraker a Szent Jobb kitétele, utána szentbeszéd és ünnepies vecsernye. A koronázó templomban délután hat óraker litánia; 20-án, Szent István ünnepén délelőtt mise és körmenet, délután öt óraker szentbeszéd, utána ünnepies vecsernye a királyi udvari templomban; 21-étől 27-éig az udvari templomban minden nap reggel nyolcz óraker szentmise, délelőtt tíz óraker csendes szentmise, délután öt óraker minden nap szentbeszéd, utána litánia áldással; 27-én az udvari templomban reggel nyolczkor csendes szentmise, reggel tízkor énekes mise, mely után Tedeummal az ünnepi ajtatosságok véget érnek.

— **Jubiláló postai igazgató-helyettes.** Temesvárról jelentik: *Belánszki Demkó* Jenő postatanácsos, igazgató-helyettes ma ünnepelte meg postai szolgálatának 25 éves jubileumát. Kartársai ez alkalommal meleg ünneplésben részesítették.

— **Egy plébános ünneplése.** Szarvasról írják, hogy a város közönsége, valláskülönbőség nélkül impozáns ünneplésben részesítette e hó 10-én *Szirmay* L. Árpád plébánost, aki ezen a napon ülte meg működésének 25-dik évfordulóját. Az évforduló előestéjén fáklásmenet volt a plébános tiszteletére és az üdvözlő beszédet gróf *Bolza* Géza tartotta, amelyre az ünnepeket meghatottan választott. Másnap volt tulajdonképpen az ünnepély. A római katolikus hitközség remek arany kelyhet nyújtott át a jublánsnak, azután hálaadó istentisztelet volt. Szentmise után a küldöttségek tisztelegtek. Délben 300 terítékű bankett volt, amelyen számos felköszöntőben ünnepelték a jublánsot.

— A kolera. Bécsi jelentés szerint Triestből Bécsbe utaztában a postakocsikhoz szolgáltra beosztott Subay Zsigmond tisztviselő kolera-nyanus tünetek közt megbetegedett. Távirati utasításra a beteg postatisztet leváltották és ma reggel a Ferencz József-kórház betegszállító kocsija várt a déli vasúton a megfelelő személyzettel. A postakocsit fertőtlenítették és általában minden óvintézkedést azonnal fogantatották, a beteget pedig beszállították. Délig tartott a bakteriológiai vizsgálat, amely negatív eredményt adott. — *Triest* jelentés szerint tegnap ismét két kolera-nyanus eset fordult elő. A belügyminisztérium tégészérgyógyi oszt. jelentése szerint Triestben a bakteriológiai vizsgálat két újabb koleraesetet állapított meg. A cs. kir. tengerészeti hatóság körlevele elrendeli, hogy a Marsailleből érkező küldeményeket, tekintettel az ott uralkodó kolerajárványra, a törvényes rendelkezéseknek megfelelően kezeljék. — *Miskolc* közelében kolera-nyanus eset fordult elő. *Sajócség* községben ma kolera-nyanus tünetek közt megbetegedett *Petesi József* 63 éves betonmunkás. A telefonjelentésre a miskolci főszolgabírói hivatal részéről azonnal a helyszínre ment *Lipsey Zoltán* tb. főszolgabíró és dr. *Darvas József* járásorvos, akik elkülönítették a beteget és a esetre, ha a gyamu alapos. — Fiuméből jelentik: *Pillepich Fanny* állapota javul. Az izolált 16 ember egészséges. A bakteriológiai vizsgálat még nem járt pozitív eredménnyel. Augusztus 13-án az adelsbergi cseppkőbarlangban nagy ünnepélyt tartak rendezni, amelyre a partvidékről nagy számban készült a lakosság. A hatóság most, a kolera-veszélyre való tekintettel, az ünnepséget betiltotta. A kolera miatt a fiumei 15-iki nagyvásár is elmarad. — Székesfehérvárról jelentik: *Macsék Györgyné* csákvári lakos kolera-nyanus tünetek közt meghalt. *Lauehmann* megyei főorvos felboncolta az asszony holttestét és konstataálta, hogy az asszony halálát nem kolera okozta, mindazonáltal belső részéit Budapestre is felküldte a bakteriológiai intézethez és a közegben megtette az összes szükséges óvintézkedéseket. — Szalombikiből jelentik: Albániában a kolera egyre terjed, az elmúlt huszonnégy órában Ipekben 31, Djakovában 10, Novibazárban 12, Szenczében 7, Mitroviczában 1 és Üszkubben 1 halálos koleraeset fordult elő.

— **Keckemét újraépítése.** A keckeméti számvevőség tagjai serényen dolgoznak hivatalos szakközvegek kárbeéslésének összeállításán. A városi tanács ezeket az adatokat még egyszer revizió alá veszi, mert a lehetőség szerint a valódi kárt akarja a miniszterelnökhöz fölterjesztendő memorandumban kitüntetni, hogy ezáltal a kamatmentes vagy kedvezményes kölcsönösszeg nagysága pontosan megállapítható legyen. *Legtöbb baj van a cigányokkal*, akiknek putrijai teljesen tönkrementek. Ezekkel úgy áll a helyzet, hogy a telek a város tulajdona, de az építkezés és lakhatás joga egyes cigányesaládokra van bekebelezve, amely jog eladható vagy örökölhető. A város most ezt a területet is akarja sajátítani, hogy míg egyrészt elűntesse azt a kis darab Ázsiát a város belterületéről, másrészt a cigányesaládákat is emberibb lakásokba kényszerítse. Egy-egy cigányputri értéke 80—250 korona. A cigányok egyrésze azonban erősen ragaszkodik ősi helyéhez és örökölt jussához. Hétfőn újabb munkások érkeznek és a jelentkezők száma még mindig nagy, jóllehet már nincs több munkára szükség. A keckeméti téglagyárak ma még teljesen fedesik a szükségletet és építványban sem volt hiány. A tulajdonképpen való építkezés csak a nagy kölcsön megérkezése után kezdődik.

— **Felrobbantott ház.** Newyorkból jelentik: St. Louisban tegnap egy olasz iparos egyemeletes házában bomba robbant fel, amely egy asszonyt és egy férfit megölt, 14 más lakót súlyosan megsebesített és az egész házat romba döntötte. A háztulajdonos olasz iparos. Broeklynból költözött St. Louisba, de sűrűn kapta a fenyegető leveleket, hogy házát fel fogják robbantani. Legutóbb is jött egy fenyegető levél, amelynek ez volt az aláírása: A Fekete Kéz Broeklynban.

— **Adomány a hírlapirói nyugdíjintézetnek.** Gróf *Esterházy Mária* országgyűlési képviselő ma arról értesítette a Magyarországi Hírlapirók Nyugdíjintézetének igazgatóságát, hogy *négyezer korona* alapítványt az intézet alapítótágjai sorába lép. Az igazgatóság ezuttal is köszönetet mond az adományért.

— **A szokolista ünnep.** A szlávok nagy tornaszövetsége, mely lényegében pánszláv aspirációkat takar, a szokolisták egyesülete ma kezdte meg nagy dárídós ünnepségeit Zágrábban. A dalmát szokolistákat Zárában ellenséges tüntetéssel fogadta az olasz lakosság. Az útutazóban levő szokolisták itt tegnap körmenetet rendeztek a városban. Az olaszok azonban ellentüntetéssel válaszoltak, úgy hogy a szokolisták csak a rendőrség védelme alatt tudták a körmenetet megtartani. Fiumécán a rendőrség csak nagy óvintézkedésekkel tudta megakadályozni a hasonló tüntetéseket. A rendőrség *Minach* Mario rendőrpáncsnok vezetésével széles körű óvintézkedéseket tett esetleges tüntetés megakadályozására s az állomáson nagyszámu rendőrséget állítottak fel, míg a szokolisták különvonaton Zágráb felé utaztak. Zágrábban a mai nap az idegen vendégek fogadásának volt szánva, akik egész nap Magyarországból, Boszniából, Csehországból, Galiciából, Dalmáciából, Isztriából, Krajnából, Stájerországból és Szerbiából ideérkeztek. Ma reggel elsőnek érkezett Boszniából a horvát szokol-egyesület körülbelül 400 emberrel. A vasutnál az itteni szokol-egyesület egy csapata harsonásokkal, 1000 löny ember tömeggel jelent meg, akik a vendégeket viharos civázciókban részesítették. Fél 12 órára várták a különvonatot, mely a cseh és morva egyesületeket hozza. A vasut előtti teret óriási embertömeg foglalta el. Midőn a különvonat a pályaudvarra érkezett, viharos *Nazdar!* kiáltások hallatszottak és a zenekar a horvát himnuszát játszotta. A különvonatból 1300 cseh szokolista szállt ki. A zágrábi polgármester neje, *Holja* né a megérkezett hölgyeket szívélyesen üdvözölte és miután dr. *Cár*, a horvát szokol-szövetség elnöke és dr. *Schreiner*, a prágai szokol-egyesület starostája szívélyes szavakkal üdvözölték egymást, a vendégek a városba való bevonulásra sorakoztak. Az egész utvonalon a közönség viharos *Nazdar!* kiáltásokkal üdvözölte őket. A hölgyek a vendégeket virágokkal dobálták meg, szívélyesen üdvözölve. Ezek a jelenetek minden utcában, melyeken áthaladt, ismétlődtek és mindenütt nagyszámu ember képezett sorfalat. Cseh és horvát dalok játssza kíséretében a vendégeket a középiskola palotájába vezették, ahol őket elszállásolták. A budapesti cseh szokol-egyesület, mely körülbelül 40 emberből áll, a lakosság részéről szintén igen rokonszenvesen fogadtattott. Az első délutáni gyerevonattal jöttek Budapestre át a galiczi és poseni szokolisták, a galicziak *ruthének*, utóbbiak dr. *Tridlovsky* vezetése alatt. Ezeket is nagyon lelkesen fogadták. Délután 6 órakor megérkeztek a 400 löny bolgár junakok *An-tonov* és dr. *Rasov* elnökeik vezetése alatt. Ezeket is igen szívélyesen és lelkesen fogadták. Igen impozáns volt a dalmátok bevonulása, akik száma mintegy nyolcezerre érkeztek, köztük igen sok hölgygyel és gyermekkel. A nagy zenekarral bevonuló menet a nép lelkes fogadtatásban részesítette. Nemsokára utánuk megérkeztek a szlovének és este fél 9 órakor érkezett az utolsó csoport, a szerbek, *Theodorovic* elnök vezetésével. Ezeket az egyesületeket is szívélyesen fogadták és kísérték lakásukba. Az idegen egyesületek hivatalos fogadtatása ezzel véget ért. Este társaslakoma volt, amelyen az összes zágrábi dalárdák közreműködtek és amelyen igen kedélyes volt a hangulat. Számos pohárköszöntőben a szokol-egyesület és az abban kifejezőre jutó szláv szolidaritást ünnepelték. Politikai czélzások nem történtek.

— **Egy német mérnök kalandjai.** Pétervárról jelentik nekünk: A *charbini* német konzul jelent a következő esetet: *Freilich* német mérnök, aki az orosz fatermelési társaságnak alkalmazottja, panaszt emelt nála, hogy a hidépítéskor a chunguzok erőszakkal elhurcolták és halálos fenyegetésekkel kényszerítették, hogy javítson ki nekik egy pénzhamisító gépet, amelyen ők orosz jelzalogveleket hamisítottak. *Freilich* este megszökött s visszatérván lakhelyére, feljelentést tett a banda ellen a kínai hatóságoknál. Erre a chunguzok boszúból betörték a fatermelő vállalat irodájába, hétszáz rubelt raboltak és azzal fenyegetőztek, hogy felgyújtják az egész telepet, ha üldödni merik őket. A társaság erre megakadályozta a német mérnököt, hogy a német konzulhoz forduljon, mert félték a chunguzok boszujától és mivel *Freilich* mégis panaszt tett, elesapták állásából.

— **Házasság.** *Ugyi Lajos* fővárosi hirdetői iroda tulajdonosa leányát, *Honkát* eljegyezte *Weiss Béla*, a Budapesti könyvnyomda-vállalat beltagja. *Wilhelm Géza*, a Belvárosi Takarékpénztár r. t. tisztviselője eljegyezte *Pollatschek* Neilykét Budapestben. *Perényi* Tivadár holnap, vasárnap két házasságot köt *Renezil* Budapestben. *Bloyer* Lajos 15-én két házasságot *Weissberger* Honkával a rákospalotai anyakönyvvezetői hivatalban. *Steiner* Emil a hónap 13-án tartja esküvőjét *Lebovic* Gizellával Szepesbányán.

— **Negyvenezer munkás sztrájk előtt.** Budapesten negyvenezer gépgyári munkás áll harc előtt. A munkások ugyanis nemrég memorandumot nyújtottak be minden gyárhoz, s a munkaidő megrövidítését kérték hetenként három órával olyképpen, hogy szombatón három órával előbb fejeznék be a munkát. Tehát az eddigi 10 órai munkaidő helyett csak 9 és fél órai munkaidő lenne. Eddig egyedül a *Schlick*-gyár értesítette a munkásait, hogy a kért munkaidő rövidítést megadja, ellenben a *Szivattyu* és gépgyári munkásai elutasító választ kaptak, mire délután három órakor beszüntették a munkát. Este hat órakor mire a bérért mentek vissza a gyárba, az meg volt szállva rendőrökkel s a munkásoknak levonták a három órára eső bért, egyuttal közölték velük azt, hogy a jövő esütörtökig ki vannak zárva. A munkások éjjel tartott gyűlésükön kimondták, hogy ha a gyár kizárja őket esütörtökön nem mennek vissza a régi bérek mellett dolgozni, hanem munkabérfelmérést kérnek. A többi gyárban még nem dönt el a kérdés s így nem tudni még, hogy a negyvenezer budapesti gépgyári munkás közül hányan lépnek harcba, valamennyien, vagy csak egy részük.

— **Az orosz forradalmár-szervezet.** Pétervárról jelentik: *Ilied* szerzetes, amióta kegyelmet kapott, még inkább garázdálkodik. Hajón járja be a *Volgát*, a községekben és városokban az orthodox egyház főpapjai ellen lázít és fanatizálja a parasztnépet. *Samarában* a templomba akart menni szónokolni, de az érsek elzáratta előle a templomot, ezért szabad ég alatt tartott istentiszteletet és megátámadta az érseket, aki gazdag papjaival együtt jól él és henyel, holott a nép éhezik.

— **Jégverés és pusztító villám csapások.** A szilágy megyei *Szilágyballa* községben és annak táján esütörtökön borzasztó jégverés pusztított. A szőlőhegyek szinte fehérlettek a légtől és néhány perc alatt az egész községet ellepte a vízár, úgy, hogy az utcákon járni sem lehetett. A pinczék megteltek és óriási hordók hómölyöntek a víz tején. A szőlők nagyira tönkrementek, hogy két évig nem várható rendes termés. A virágzó, szép magyar községet embereimlékezet óta nem érte ilyen nagy csapás. — **Három életet kioltott és két apró gyereket árvaságra juttatott tegnap Szentendren** egy gyilkos villámcsapás. *Lebó* Ferencz a feleségével, *Gyurján* Katalinnal és nyolcz esztendő *Erzse*ket leányukkal kimentek a mezőre. *Luczernát* akartak hazahozni egy zsákban. Mikor az eső eleredt, a *Luczerna*-höglyz tövébe buzódtak s letakarták magukat a zsákkal. Egy villám rájuk sújtott és megölte mindhármukat. — Az egész országban mindenfelé nagy viharok járnak. *Sopronból* jelentik, hogy ott tegnap nagy zivatar volt. A villám lecsapott és két házat felgyújtott. — *Kismartonban* egy ökrösszekérbe csapott a villám és az ökröket megölte. — *Miskolc* *Berta sárre*ti munkásleányt a mezőn érte a vihar. Egy fa alá húzódtott, ahol a villám agyoncsapta. — Nagyváradról jelentik, hogy ott ma este rettenetes vihar dühöngött. A villám becsapott a városi villámfejlesztő telepre, a vár s teljes sötétségben maradt, a villamosok nem közlekedtek és a városban egy óra hosszat minden forgalom szünetelt. A villám többek között a zsidó kápolnába és egy katolikus templomba is becsapott, mindenütt tetemes károkat okozva. — *Székesfehérvárról* jelentik: Ma délután hatalmas vihar vonult át a városra. A viharban a villám lecsapott a *Basch*-féle telepen egy nagy széna-pajzába, mely teljesen leégett. — *Berlinből* jelentik nekünk: A hőség tegnaphoz képest ismét emelkedett és ma csak egy halálos napszúrás fordult elő. A *Frigyes osászáról* elnevezett muzeumban a falakról egyes képeket lekasztották, mert a nagy hőségtől a festék kezdett lepattogni. Köinben hihetetlen nagy a gyermekhalandóság. A városi egészségügyi hivatal hirdetésekben oktatja ki a lakosságot, hogy miképen gondozza a csecsemő-gyermekeket ebben a nagy foróságban. De a felnöttek között is nagyon súlyos gyomor- és bélbajok pusztítanak. *Solingenben* idényosan lépett fel a tifusz. *Lipcsében* ezen a héten 305 csecsemő pusztult el. — *Brüsszélből* jelentik: Itt óriási hőség uralkodik, mely számos áldozatot követel. Így a brüsszeli karabinieri ezred *Bogaerda* nevű főhadnagya napszúrás következtében holtan bukkott le lováról. Ugyanezen ezred parancsnoka is meghalt napszúrás következtében a beverlooi gyarkertőren.

— **Halál a fogház udvarán.** Süveges *Ferencz* vizsgálati fogoly ma délután a törvényeszek udvarán a rabok szokott sétáját végezte, amikor hirtelen szívéhez kapott és meghalt. *Szivszó* hűdéje ölte meg. A bonczani intézetbe vitték.

— **Inzultált törökországi lapkiadó.** Konstantinápolyból jelentik: A Perában megjelenő „Bourse d'Orient” című lap spanyol kiadóját, *Ximenes*, *Munis* basa, volt párisi nagykövet egyik fia, *Dsemil* kapitány, aki fivére kíséretében behatolt a szerkesztőségbe, megtámadta és több csapást mérve az arcára, megsebesítette. *Dsemil*, amint a szerkesztőséget elhagyta, letartóztatták, de azután szabadlábra helyezték. Hír szerint *Dsemil* azért ragadtatta magát tettelegességekre *Ximenes* szerkesztő ellen, mert az lapjában megsértette *Munir* pasát. *Ximenes* már napokkal ezelőtt jelentette a rendőrségen, hogy *Dsemil* meg akarja verni.

— **A verseczi pángermán diákok.** Egy idő óta Versecz is fészke a pángermán izgatásoknak. A legújabb verseczi botrány is azt bizonyítja, hogy Verseczen a nemzetiségi konkolylintóknak jó talajuk van. Ezuttal a diákokat tolták előtérbe. Verseczi jelentés szerint a *Deutsche Hochschüler in Ungarn* cégér alatt egyesült délvidéki főiskolai **tanulók szombot** estére tüntető „Festconzetet” hirdettek meg. Az ünnep műsorát kiválasztott izgató német darabokból állították össze, amely kihívó viselkedéssel szemben a verseczi hazafias elemek méltó választ fognak adni. Ugyanis a verseczi, nagybárá német és szerb anyanyelvű, de hazafias érzelmű egyetemi hallgatók hírlapilag nyilatkoznak:

Mi alulírott verseczi magyar egyetemi hallgatók a legnagyobb megbotrányozással veszszük tudomásul, hogy magyarországi születésű és magyar egyetemet látogató egyetemi hallgatók *Deutsche Hochschüler in Ungarn* név alatt tömörülve, a nagynémet propaganda érdekében itt Verseczen mulatságot rendeznek. E veszedelmes és eléggé el nem ítélhető mozgalommal szemben kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy mi nemcsak nem azonosítjuk magunkat a rendezőséggel, hanem a lehető legelősebben elítéljük. Versecz, 1911. augusztus 10-én. *Sarkadi József, Neukomn Gyula, Pizmann Lajos, Halász Árpád, Mikler Jenő, Sorger József, Dezső Lajos, Hemberger Rezső, Veldy Béla, Nessel Gyula, Dragan György, Varga Alfréd, Haissler Lajos, Kucsera István, Heberer József, Halász Géza, Dajkovic István, Verdonics Sándor, Mrksis Sándor, Blau Árpád, Malusev Mitivoj.*

A verseczi hazafias diákok azonban nem elégsznek meg nyilatkozatuk közreadásával, hanem személyesen is megjelennek a pángermán tüntető estén, hogy élet és lejét vegyék a Versecz város hazafias jóhírét is pellengérező magyarellenes elvakult tüntetéseknek.

— **A bérkocsissegédek küzdelme.** A bérkocsissegédek között nagy a felháborodás. Tudvalevőleg bevezetik most a taxamétert s a munkások azt remélték, hogy vége lesz az eddigi állapotoknak, a mikor a munkaadók naponta oly nagy összeg befizetését követelték tőlük, hogy azt a bérkocsissegédek csak a közönség megszarolása által tudták előteremteni. Ebből pedig semmi hasznuk se volt s adott esetekben a rendőrség őket büntette meg. A munkások követelték, hogy most az új rendszer alatt az ő helyzetük is javuljon s az eddigi rendszer helyett fix fizetést követeltek. Tegnap kapták meg az ipartestülettől a választ, amely mindössze egy korona fizetést, a bevételből némi százalékot biztosít a munkásoknak, egyebekben pedig arra biztatja a munkásokat, hogy kérjenek a vendégektől borrhálót, akkor majd megélhetnek. A munkások tehát továbbra is kénytelenek lennének a közönséget zsarolni s miután az esetleges panaszokat a rendőrség most már szigorubban fogja kezelni, sürűbben is büntetnek a munkásokat. A munkások azonban nem akarják a mesterek kedvéért továbbra is zsarolni a közönséget, az új munkabér-rendszert nem fogadják el, az ellen a legelősebb harcra készülnek.

— **A sikkasztó bankpénztáros.** Brassóbol jelentik: A décsi takarékpénztár Bukarestben letartóztatott sikkasztó pénztárnokának, *Fekete Lajos* nak és családjának Romániába meneküléséről most egy érdekes epizód derült ki. A sikkasztó feleségének Brassóban régi ismerőse *Drechsler* Gúztáv nyug. törvényszéki bíró. Deésről *Fekete Lajos* feleségével, gyermekeivel és eselődjével menekülő útjában Brassóba jött, hol az asszony megjelent *Drechsler*nél, akinek férjét *Bulbuk Bogdán* néven mutatja be és kérte, hogy szerezzen neki utlevelet Romániába. *Drechsler* az utlevelet gyanútlanul meg is szerezte és így jutottak a menekülők hamis utlevéllel Bukarestbe. Az asszony mindent tudott férje üzelméről és a bukaresti rendőrség őt is letartóztatta. A kiadatási eljárás még nem ért véget, azonban a sikkasztó pénztáros három gyermekét már elszállították az asszony rokonaihoz.

— **A londoni sztrájk megszűnt.** A londoni legújabb jelentések szerint a kirakómunkások sztrájkja is megszűnt. Ezzel megszűntek az utolsó akadályai a munkásharcok végleges elsimitásának, amelyek tegnap a város élmezését fenyegették. Hogy mily nagy volt a sztrájk hatása, ma még nem becsülhető fel, de az tény, hogy számos kisiparos nem tudott a nyersanyag hiánya miatt dolgoztatni, eléggé jellemzi a szerencsésen elmúlt helyzetet. A kirakó munkások tegnap felvonultak a Cityn. Vagy százezer emberből állott ez az impozáns menet, amely mindenütt nyugodtan viselkedett. Amerre a menet elhaladt, egy órahosszat nem közlekedhettek a kocsik. Utóbb a kirakómunkások megkapták a 25 százalékos béremelést, azonkívül a munkaidőt 12 órától 10 órára szállították le, mire a sztrájk megszűnt. A sztrájkbizottság szerencsekívánatait fejezte ki a munkásoknak e rendkívüli győzelem fölött. *Liverpoolban* azonban rosszabbra fordult a helyzet. Tegnap este több helyen véres zavargások fordultak elő. A tüntetők először tégladarabokkal dobálták, aztán üzleteket is fosztogattak. A rendőrség botokkal verte szét a zavargókat. Több ember megsebesült. Éjjel tájban a nyugalmat helyreállították. Ha a munkások nem engednek, a hájgyárosok kizárják az összes munkásokat. Több gyárat szénhiány miatt be kellett zárni, a szövetség pedig gyapotanyag hijján nem dolgozhatnak. A St. Pongras pályaudvaron 2000 málház sztrájkol.

Glasgowból jelentik: A városi közuti vasút forgalma a vezetők és kalauzok sztrájkja miatt szünetel. A sztrájkolók körülveszik az egyes közuti vasuti rendezőket és minden kocsit, melyet utnak indítanak, megtámadnak, annak ablakait beverik. Körülbelül husz sztrájkolót elfogtak. A sztrájkolók száma mintegy 2000.

Párisból jelentik: A nagy francia kiviteli cégek milliókra menő kárt szenvedtek a londoni sztrájk miatt. Mihelyt megjött ma az értesítés, hogy a sztrájk véget ért, az exportcégek azonnal utnak indították első szállítmányaikat a Normandiából és Bretagnéból, de felhalmozott készleteik legnagyobb része időközben megromlott.

— **Rabló cigánykaraván.** Kaposvárról jelentik: Tegnap reggel nyolcz órakor a Barcs községhez három óra járásnyi távolságra fekvő Karádi pusztához, amikor a béresek közül csak négy volt otthon, míg a többiek az asszonyokkal és gyerekekkel együtt a földeken dolgoztak, tíz kocsin negyvenegy cigány érkezett és revolverrel, késekkel és baltákkal felfegyverkezve bementek a tanya udvarára. A cigányok vajdája a négy vasvillát ragadó béresre rákiáltott, hogy maradjanak nyugodtan és ne álljanak ellent, különben legyilkolják őket és hogy menjenek ki a tanyából és két óráig ne merjenek visszatérni, sem pedig a csendőroket értesíteni. A cigányok közül ezután huszonnégy asszony, néhány férfi és gyerek liment az országútra, félóránnyira a tanyától, míg a viszszamaradt cigányok harmincz darab sertést leszurtak és kocsiakra rakták az éléskamrákból lopottakkal és a tisztartói lakásból lopott párnákkal fehérműekkel és más holmikkal egyetemben, majd azután Szigetvár felé elmenekültek. Dél felé egy béres lóháton Barcsra vágatott a csendőrséghez, amely azonnal megindította a nyomozást. Megállapították, hogy a cigányok a közeli erdőben osztozkodtak és hogy Szigetváron is látták őket, de azután nyomuk veszett. A kaposvári szörnyparancsnokság véleménye szerint a cigányok Horvátországból jöttek a Drávan keresztül. A vizsgálatot és a nyomozást erőlyesen folytatják.

— **A lapkölesőzés ellen.** A szabadkai hírlap-árúsító az eladásra küldött hírlapokat olvasásra kikölesőnzte, valamint a vasuti kocsikban viszhagyott hírlapokat összegyűjtve mint eladatlant példányokat az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság hírlaposztályának visszaküldte. A fenti részvénytársaság ezen visszaadás alapján a saját üzletszabályzataiban biztosított jogainál fogva az árusítót az Újságkiadótisztviselők Egyesületének nyugdíjalapja javára 100 koronával megbírságot.

— **A szűk szoknya áldozata.** Pétervárról jelentik: Pargolovo fürdőhelyen két előkelő fiatal hölgy, a Kruglow testvérek csónakon kirándulásra mentek s véletlen következtében a könnyű csónak felborult s a két leány a vízbe esett. Mind a ketten kitűnő úszók. A partról látták a két-ségbeesett küzködésüket, hol felszínre kerültek, hol ismét elmerültek, mert a szűk szoknya miatt nem tudtak uszni. Mire a partonállók csónakot kerítették és a két leány segítségére mentek, már mind a ketten vízbefultak.

— **Leégett pályaudvar.** Basalból táviratozzák: Az épülő pályaudvar ma este kigyuladt és majdnem kész épület nagy része elpusztult. Este tíz óra tájban lokalizálták a tüzet. Valószínű, hogy a pályaudvar egy mozdonyból kipattant szikrától gyuladt ki.

— **A szakszervezeti titkárok kongresszusa.** Ma folytatták a szakszervezetek kongresszusát *Jászai* elnöke alatt. Az első tárgy a következő konferencia idejének és helyének meghatározása. Javaslatok merültek fel olyan irányban, hogy ezertől ne kétévénként, hanem három évenként legyen nemzetközi konferencia. Az amerikai küldöttek pedig a következő konferencia helyéül San-Franciskót ajánlják. *Huebel* (Ausztria), San-Franciskót tulajogosan messze esőnek találja. A szakszervezeti titkárokat nem lehet 3—4 hétre elvonni a munkájuktól. A hároméves időszak ellen nincs kifogása, de azt kívánja, hogy a következő kongresszust még két év múlva tartásuk meg. *Duncan* (Amerika) kijelenti, hogy ők ebben a tárgyalásban nem vehetnek részt, mert a konferencia programját nem ismerték előbb és így előzőleg nem vitathatták meg a kérdést megbízó szervezeteikkel. *Appleton, Legien, Grau, Huggler* felszólalásai után a kongresszus úgy határoz, hogy a következő kongresszust ugyan két év múlva megtartják, de akkor határozni fognak a hároméves terminusokról. A kongresszus helyéről, bár Amerikán kívül *Belgium, Hollandia és Anglia* is küldött meghívást, nem határoznak, hanem az ügy elintézését a nemzetközi titkárságra bízzák, amely levelezés útján intézze el a következő konferencia helyének meghatározását. Ezek után a konferencia áttér az ügyrend negyedik pontjának tárgyalására. *Jonhauz* (Páris) indítványozza, hogy a negyedik és ötödik pontot kapcsolják össze. A negyedik pont Franciaország indítványa a nemzetközi munkáskongresszus egybe-hívásáról szól, az ötödik pedig az amerikaiak indítványa a nemzetközi munkásszövetség megalakítását javasolja. A közté tehát rokonirányú és ha az amerikaiak hajlandók indítványukat bővebben kifejteni, talán van lehetőség arra, hogy az amerikaiak messzebb menő indítványa magában foglalja az ő indítványukat is. A kongresszus elhatározta, hogy a két pontot összekapcsolja. Ezek után *Duncan* és *Legien* szólaltak fel és azt vitatták, hogy az ilyen nemzetközi értekezletnek csak formális szerepe van, de döntő szerepe nincs. Elvben hozzájárulnak a kettős indítványhoz, de a kongresszus határozatot ne hozzon. *Bergmans* (Belgium) kéri a francziákat, hogy javaslatukat vonják vissza, mert az praktikusán kivihetetlen. *Huebel* *Legien* álláspontján van és ezt az értekezletet nem tartja határozatra hivatottnak. Ő a maga részéről egyiket sem tartja kivihetőnek. A tanácskozást most félbeszakították és délután folytatták.

Következett a hatodik pont: Külföldi munkások bevándorlása kérmozgalmak vagy gazdasági válságok alkalmával. *Duncan* amerikai indítványozza, mondják ki, hogy minden ország munkásságának célja a bevándorlást ilyen körülmények között megakadályozni. *Sassenbach* német, *Appleton* angol kívánják, hogy az amerikaiak méltányosan bánjanak a bevándorló munkásokkal szemben. *Bergmans* belga a sárma munkásszervezetek, a sztrájkőrők bevándorlását óhajtja megátolni. Az amerikaiak javaslatát a kongresszus elfogadta. Következett a svédek indítványa az éjjeli munka megszüntetéséről. A svédek mindig igyekeztek ezt elérni, de még nem vihették ki. De elérték annyit, hogy a nők éjjeli munkáját megszüntette a parlament. Indítványozzák, hogy minden ország munkásságra igyekezzen a parlamentben oda hatni, hogy törvényt hozzanak a női munka eltörléséről. Hosszabb vita után ezt elfogadták. Az otthoni munka eltörléséről Hollandia terjesztett elő javaslatot. A kongresszus hosszabb vita után úgy találta, hogy a kérdés nincs eléggé megvilágítva s kimondotta, hogy ebben a kérdésben ma nem hoz határozatot, hanem kiadják a tárgyalt tanulmányozás végett az országos központoknak, amelyek a jövő kongresszusra javaslatokat tesznek. Elutasították a francziák azon javaslatát, hogy a jövő kongresszus tárgyalási nyelve az esperanto legyen. Végül *Legien* német küldöttet egyhangulag megválasztották nemzetközi titkárnak. A napirend ezzel ki volt merítve s *Hueber* osztrák küldött a kongresszus nevében köszönetet mondott a magyar munkásságának a feledhetetlen szíves vendéglátásért, végül *Tessárs* Károly elnök rövid beszéddel berekesztette a kongresszust.

— **Vasuti szerencsétlenség rövidzárlat miatt.** Párisból jelentik: A földalatti villamosvasuton Avren állomás mellett rövidzárlat következtében egy utasokkal megtelt kocsik kigyuladt. Iszonyu rémület támadt, mindenki hanyathomlok menekült az égő vaggomból, a férfiak végigszágoltak az asszonyokon és sok nőt letaposnak. Közben egy fiatal asszonyt a tolongásban egy motoroskocsi elé taszították és a kerekek beszakították félkarját.

— A pékek békétárgyalása. Miután a hatóságok elnézték azt, hogy ez a világvárosnak esufelt magyar főváros egy hónapon keresztül ki legyen szolgáltatva a pékmesterek önkényének. Szabó iparfelügyelő ma megindította a békétárgyalást. A mesterek és munkások képviselői ma délelőtt 11 órakor jelentek meg Szabó Lajos iparfelügyelő tanácskozó szobájában. A munkások a maguk részéről Kardics Kálmánt, Szludék Kálmánt és Witmann Pétert küldötték ki. A mesterek részéről Baitsch Mór elnök, Kelemen Henrik titkár és Husler Antal jelentek meg. A mesterek kiküldöttjei előrebocsátották, hogy ők csupán ulvariasságtól jelentek meg. A bizottság összeülése előtt Szabó iparfelügyelő rövid beszédet intézett mindkét fél kiküldöttjeihez s a közérdekre hivatkozva, önkülsére szólította őket. Megkérdezte a kiküldötttől, hogy mi az a főpont, amely a mesterek és a munkások között a differenciákat okozta. Rövid habozás után Kardics munkás felelt és elmondja, hogy a munkásságnak még nem alkalma megtudni azt, hogy mik a differenciák, mert a mesterek még nem is jöttek össze velük ülésre. A munkások benyújtottak egy szerződési tervezetet, de ennek tárgyalására nem került a sor. Kelemen titkár erre azt felelte, hogy ez nem áll. A munkások beadtak ugyan egy szerződési formulát, amelynek a pontjait azonban nem lehet elfogadni. Szabó főfelügyelő a kiküldötttől megkérte, hogy kezdjenek minden egyes pont fölött tárgyalást, még a könyvekben áthidalható kérdésekről is, mert neki a miniszternek részletes jelentést kell tennie, minden egyes differenciáról. Kiderült ekkor, hogy a mesterek is hajlandók tárgyalni és a munkások is. A mesterek azonban a munkaközvetítő kérdésének kikapcsolását kívánták, a munkások viszont a minimális munkateljesítmény kérdését nem hajjták a szerződésbe belefoglalni. Szabó főfelügyelő újra felszólította őket a közlekedésre. Kelemen titkár azt állította, hogy a minimális munkateljesítmény le- szövegezése egy a nagyiparra, mint a kisiparra hasznos. A munkások kiküldöttjei éppen az ellenkező véleményen voltak. Ugy hogy a mai tanácskozás teljesen meddő volt, amint azt Szabó iparfelügyelő is megerősítette. Ő szerinte a mai békeltető tárgyalás teljesen sikertelen maradt. A pékmesterek delegátusai egyáltalán nem akarták a békeltető alküben résztvenni, a legnagyobb kapacitáslába került, míg végre ott maradtak. A tárgyalás folya- ma alatt a pékmester kiküldöttjei teljesen tartózkodón viselkedtek, úgy hogy nem is lehetett komolyan folytatni a megbeszéléseket. Szabó igyekezni fog a jövő héten még egy összejövetelt rendezni valamelyik kerületi előljáróság előtt. Ebből kívánják a pékmesterek kvalifikálhatlan magatartása- zsal a fogyasztó közönséggel szemben, amelynek a bírón meggazdagodtak. Csak egy ilyen hígvári és bányatürelmü közönség viseli el megtorlás nélkül a pesti pékmesterek ezézári hajlamait. — A sztrájknyán ma este gyűlés volt, amelyen Kardics Kálmán számolt be az eredménytelen tárgyalásról. A munkások azt határozták, hogy ki- tartanak s egyelőre bojkott által fogják egyes pék- mestereket kényszeríteni arra, hogy az apró- sítelmény sütését a régi feltételek mellett meg- kezdjék.

— A Tátra Woerl kiadásában. A Woerl kiadó- czég utóirásai és utazási könyvei ma már oly nemzet- süziek, mint a piros fedelű Baedekerek. Miliónyi számban forognak az internezionalis könyvpiácson és kü- lönösen a németül tudó turisták használják csaknem kivétel nélkül. Ez a tény mindent megmagyaráz, amik- or azt mondjuk, hogy a vállalat kiadásában legújabbban a Magas Tátra ismeretése is megjelent. Az Idegenfer- galmi és Utazási Vállalat adta ki ezt a nagy alapos- sággal és körültekintéssel megírt gazdagon illusztrált ismeretést. A kettős füzetet számos, különösen a turis- tákat érdeklő teljesen eredeti térkép teszi értékesebbé. Az ismeretést Siegmeth Károly, a Kárpátgyógyászat ügy- vezető alelnöke írta. Ára 1 korona 20 fillér.

— Gyilkos a hőség. Mátészalkáról jelentik: Másfél heti többszöri kisebb esőzés által enyhített idő után, mely a krumplicra és tengerire jó hatással volt, ma ismét nagy forróság állott be, amelynek egy emberáldozata is van. Szabó Mihály nyirmed- gyési béres leánya mezei munka közben rosszul lett s egy napi kioldás után napszúrás következtében meghalt.

— Az edelényi gyilkosság. Az edelényi gaztett ügyében szakadatlanul folyik a nyomozás. Az egyetlen gyanúsított ma is Regula Ede asztalos- segéd, kinek végre is meg kell történni a súlyos bizonyítékok terhe alatt. Egyelőre még tagad, de tegnap már sirva fakadt a főügyész-helyettes előtt, mikor ez félórán keresztül faggatta a borzalmas bün felől. A nyomozásnak új fordulata, hogy az ügyészség elrendelte Regula menyasszonyának, Zsóka Teréznek letartóztatását, mert a leánynak tudni kellett róla, honnan szerezte völegénye a pénzt. Bulyoszy főügyész-helyettes a mai napon a következőleg nyilatkozott egy újságtudósító előtt: — Tegnap — mondotta — magam szálltam ki Edelénybe és beszéltem Regulával vagy félóra hosszat. Már-már úgy láttam, hogy a gyanúsított megőrt, mert egyszerre megeredtek a könnyei és keservesen sirt. De sajnos, csalódtam, Regula letör- lölte könnyeit és újra csak azt hangoztatta, hogy ő a gyilkosság idejében nem volt Edelényben. Mégis az a meggyőződésem, hogy előbb-utóbb meg- török és beismeri bünét. Beszéltem Regula szüleivel is, akik még mindig esendőri őrizet alatt van- nak, de tisztán a nyomozás érdekében. Meggyőződ- tem róla, hogy nagyon derék emberek és mihelyt a nyomozás érdeke megengedi, el fogom rendelni szabadlábra helyezését. Ellenben Regula meny- asszonyát le kell tartóztatni, mert a leánynak tud- nia kellett a pénz eredetéről. A bün tökéletes kide- ritése most már kizárólag a csendőrség dolga és remélem, hogy mielőbb meg lesz a teljes siker.

A főügyész-helyettes nem olvasta Regula fejére a gyilkos bizonyítékokat. Ezt majd a vizsgálóbíró végzi el, még pedig egyszerre. Mert ha Regula előbb értesülne a bizonyítékokról, könnyen elkészülhetne a válaszokra. A nyomozás kiterjed Forrócsanak és Rozsnyóra is. A főügyész-helyettes sokat vár a szabadságáról most visszaérkezett Daróczy János csendőrmester ügyességétől. Lip- csey csendőrszázados véleménye szerint is Regula a gyilkos, aki azt mondja, hogy miskolci tartó- zódásának semmiféle részletére nem emlékszik, a vasúti jegy árára, a pénztáros személyére vonat- kozóan pedig valótlan adatokat mond.

— Elfogott zsebtolvaj. Ma délben egy detek- tiv az Erzsébet-köruton egy villamoson elfogta Schwimmer Márton, a régi, ismert utazó zsebtól- vajt. Schwimmer három hónappal ezelőtt bocsaj- tották ki rongyos ruhában, egy fillér nélkül a fog- lázból. A detektív épp akkor szállt fel a villamosra, amikor a tolvaj ki akart emelni egy urienber zse- béből az órát. Rögtön letartóztatta. Aranyórát, arany láncot és egy nagy esomé bankót találtak nála. Nyomozzák, hogy honnan szerezte Schwim- mer a bankókat. A főkapitányságon Krecsányi Kálmán detektívönök hallgatta ki a zsebtolvajt, aki régi ismerőse a rendőrségnek. Schwimme- Márton azelőtt pénzér volt, de most már tiz esztendeje lopásból él. A vasuton szokott dolgozni, de mű- ködni szokott a villamoson is. A pályaudvarokon is állandó réme és fosztogatója a vonatjukhoz siető gondatlan utasoknak. Budapestről már régebben áttette a működési terét a vidékre, mert itt a fő- városban nagyon ismerték már és ki is volt örökre tiltva. Nyolcz izben volt már büntetve, mindannyi- szor lopás miatt. Legutóbb hat hónapi börtönt szenvedett el egy nagyobb szabású vállalkozás- miatt. Nagykötán parasztruhába öltözve, a vásáron ki akart fosztani egy gazdag parasztot, aki hízott ökreit adta el jó pénzen. A kísérleten azonban rajfavesztett. Amikor az ezrekektől dagadó börtár- czát el akarta emelni, elfogták és lecsukták. A rendőrség most azon fáradozik, hogy megállapítsa, micsoda lopások terhelik ismét Schwimmer Már- ton lelkiismeretét s miből került új ruhára és ékszerre.

— A völegény levele. A X. kerületben levő Zsivora-utca 17. szám alatti saját házában li- kik Szencs Imre fűszerkereskedő, aki tiz nap óta vendégül látta magánál Szencs Margit nevű unokahugát. A leány, aki egy szombathelyi Máv. ellenőr gyermeke, már napok óta buskomor és szótlan volt. Ma délelőtt aztán expressz levelet kapott a völegényétől, amelynek tartalma annyira felizgatta, hogy szobájába zárkozott és sziven- lölte magát. Mire ráakadtak, halott volt. A sze- renessétlen leány azért ölte meg magát, mert há- rassága elé akadály gördült. Tetemét a bonczitani intézetbe szállították.

— Életunt fiatal leányok. Miskolcra jelen- tik: Magytr Juliána 17 és Kádár Margit 18 éves leányok Lillafüreden életantságból egy mély tóba ugrottak, miután előbb kötényeikkel egymáshoz kötözték magukat. Mindkettőn a tóba fuladtak. Holttesteiket csak másnap reggel találták meg.

— Tűz a nyugati pályaudvaron. Ma délután négy órakor a nyugati pályaudvar külső részén kigyuladt egy üresen álló harmadosztályú személy- kocs. A tűzhöz kivonult a központi és az V. kerü- leti tűzörség, amely félórán munka után elotló- ra a tüzet. A kocs egy része elhamvadt. A tűz kelet-kezésének megállapítása végett vizsgálatot indi- tottak, amelynek folyamán kiderült, hogy a tűzef Mohnér Lajos lakatossegéd okozta véletlenségből. Ugyanis a harmadosztályú kocs gáztartályát igaz- gatta, amikor abból láng csapott ki, amely a kocsot nagy részben elhamvasztotta és Mohneren súlyos égési sebeket ejtett. Mohnert a Rókus-kórházba szállították.

— Nagy tüzek. Gyomán f. hó 11-ére virradó éjjel ismeretlen okból kigyuladt az Aller András és fia gyomai motorerőre berendezett gőzmalma és teljesen leégett. A beraktározott gabona és liszt- készlet is elégett. A kár meghaladja a 40.000 koro- nát. Az épület biztosítva volt. — Münchenből nagy erdőégeseket jelentenek. A Schwarzwaldban egy mozdony kiirtójából kipattanó szikrák fölgujtották az erdőseget. A tűzvész néhány kilométer hosszu- ságu területen pusztít. Katonaszágot rendeltek ki oltani. — Kladnói jelentés szerint a benczésrend erdeje Engersbach környékén lángokban áll. A tűz a kolostort is fenyegeti. — Berni jelentés sze- rint a Monte Pree hegységen Lokarno mellett az egész erdőseget lángban áll. Több községet nagy ve- szedelem fenyeget. A lakosság pánikszereuen men- kült. — Berlin közelében tegnap ismét, erdőtüz pusztított. A tüznek több száz hold erdőseget esett áldo- zatul. Azt hiszik, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. — Brüsszeli jelentés szerint az autverpeni vámrak- tári égése reggelig tartott. A kár 8 millió frank. — Szucsányból jelentik: Szucsány községben tűz ütött ki ma déli 1 órakor és még félöt órakor a tűz egyra tart. A nagy forgószélben a mentés lehetetlen, amit a vízhiány is megnehezít. A ruttkai, kluciné és priekopai, valamint a turócszentmártoni tűzör- ség emberfeletti munkát végeznek, hogy lokalizálják a tüzet.

— Meggyilkolták nyolcz koronáért. Lemberg- ből jelentik: Az 53 éves Kurilowicz Annát, egy ta- nitó özvegyét ma délelőtt lakásán megfojtva talál- ták. Az asszony teljesen fel volt öltöztetve és kalap is volt a fején. Valószínű, hogy a gyilkosság előtt közvetlen az utcára akart menni. A gyilkos egy érszényt rabolt el, melyben 8 korona volt. Még azt nem állapították meg, vajjon nem hiányzanak-e más tárgyak a lakásból.

Lembergől jelentik, hogy a rendőrség Kurilo- vics asszony gyilkosát letartóztatta. A gyilkos a rendőrségen golyót röpített agyába. Az orvosok azt hiszik, hogy sikerül életben tartani.

— Kirándulás az Aldunára és Herkulesfürdőbe. A Vaskapu és az Alduna páratlan természeti szépségei valóban megérdemlik, hogy ezen gyönyörű tájakot mindenki felkeresse. A Duna eme vadregényes termé- szeti szépségekben bővelkedő szakasza Európának el- ismert legszebb helyei közé tartozik. Ezen gyönyörű vi- dék megtekintésének és egyúttal a remek fekvésű Her- kulesfürdőben való időzésnek megkönnyítésére har- mincz napig érvényes mérsékelt áru menetérti jegyek adatnak ki Budapest keleti és Budapest nyugati pálya- udvaron. E jegyekkel három utirányon lehet az Aldu- nára eljutni és pedig: Budapest keleti pályaudvarról Báziason át, Budapest nyugati pályaudvarról Orsován át. A jegyek legelőnyösebben a következő változatokban hasz- nálhatók: 1. Budapest keleti pályaudvarról (indulás kedd, szerda, péntek és vasárnap reggel 7.10 órakor) vasuton Zimonyig, innen hajón Orsovára, Orsovától vasuton Herkulesfürdőn át Budapest nyugati pálya- udvarra, vagy Budapest nyugati pályaudvarról (indu- lás hétfő, kedd, csütörtök és szombat délelőtt 8 óra 15 perczkor vagy délután 2 óra 40 perczkor) vasuton Or- sovára, Orsovától hajón Zimonyig és innen vasuton Budapest keleti pályaudvarig. 2. Budapest nyugati pályaudvarról (indulás kedd, szerda, péntek és vasár- nap este 10 óra 15 perczkor) vasuton Báziasig, innen hajón Orsováig és Orsovától vasuton Herkulesfürdőn át Budapest nyugati pályaudvarig, vagy Budapest nyugati pályaudvarról (indulás hétfő, kedd, csütörtök és szombat délelőtt 8 óra 15 perczkor vagy délután 2 óra 40 perczkor) vasuton Orsovára, innen hajón Báziasig és Báziasból vasuton Budapest nyugati pálya- udvarig. Az utazás Zimony, Bázias és Orsova átszálló- állomásokon való tartózkodáson kívül a vasúti vonalon háromszor, a hajóuton pedig egyszer megszakítható. Az I. és II. osztályra szóló jegyek a vasuton a gyorsvonat használására, hajón pedig az I. osztályra jogosítanak, a III. osztályú jegyek pedig vasuton csak személyvonatra, hajón pedig a II. osztályra. A menetérti jegyek árai Zimony—Orsován át: I. osztály 51.80 korona, II. osztály 39.60 korona, III. osztály 21.30 korona, Bázias—Orsován át: I. osztály 53.90 korona, II. osztály 37.50 korona, III. osztály 19.70 korona.

— Életunt gyermekleány. Essinger Mária tí- zennégy éves háztartásbeli leány Petneházy-utca 58. szám alatt levő lakásán ma délelőtt mellblölte magát. A mentők súlyos sérülésével a Bethesda- kórházba szállították.

— Anarchisták és szocialisták. A budapesti anarcho-szocialisták abból az alkalomból, hogy a nemzetközi munkáskongresszus alkalmából több francia szindikalista vezető ember tartózkodik Budapesten, gyűlést hívtak egybe tegnap este nyolcz órára a Váci-ut 31. szám alatti volt Concordia-étterembe. A gyűlésre azonban csak egy külföldi küldött, *Jouhaux* jött el. A gyűlésen mindössze körülbelül kétszáz munkás vett részt. Elsőnek *Jouhaux* beszélt röviden, akinek beszédét magyarul is tolmácsolták. Ennek a szavait nyugodtan hallgatta meg a munkáság. Mikor azonban utána a budapesti szindikalisták közül *Beller Ignác* beszélt, előbb *Varga Pál*, azután *Silberstein Dezső* támadták meg és megczúfolták a gyűlés zajos helyeslése mellett szavait. Végül *Olényi Pál* szólalt fel a szindikalisták közül s támadta a szociáldemokrata pártot, de erre a gyűlésen résztvevő munkáság oly erősen tiltakozott, hogy a gyűlést nem lehetett tovább folytatni s ezért feloszlatták.

— A milliomos cigányok. Nyitráról jelentik: A Budapesten pár hónap előtt letelepedett milliomos réznüves cigányok, kiket újabban Nagyszombat városából is kiutasítottak, ma Nyitrára érkeztek és a rendőrségtől lakhatási engedélyt kértek. A rendőrkapitányság ma délután megadta a cigányoknak a lakhatási engedélyt s egyúttal iparhatósági engedélyt is adott az üstfoltozásra. A cigányok nagyobb összeget deponáltak a hatóságnál.

— Halálozás. Kézdivásárhelyi Vásárhelyi Gézáné, bátaszéki *Romcsér Emma* életének 63-ik évében, elhunyt Tinnyén.
Abrahám Gáborné, Tomalek Paulin életének 37-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Sarmaságon.
Ábrányi Alajos, a pécsi belvárosi templom orgonistája, Pécsen meghalt.
Csik Albert, ref. lelkész, 50 éves korában Viskén meghalt.

Ózv. Falcione Lőrinczné, a bácskai társadalom egyik nagy tiszteletben álló matrónya, néhai Falcione Lőrincznek, a bácsmezei függetlenségi és 48-as párt egyik oszlopos tagjának özvegye, 75 éves korában Zombornban meghalt.

Szántai Ignác szabadkai földbírtokos Lípikén meghalt. Holttestét Szabadkára szállították és ott helyezik örök nyugalomra.

Altörjái Mike Sándorné, szabjaki Pozsgay Róza életének 46-ik évében elhunyt. A boldogultban Pozsgay Miklós orsz. képviselő nővérét, Tomcsányi Lajos, a jezsuitarend magyarországi főnöke pedig unokahúgát gyászolja.

Dr. Noszlop Antal törvényszéki bíró, a kir. Kuria első polgári tanácsának jegyzője csütörtökön a biharmegyei Kőlyon 44 éves korában hirtelen meghalt. Temetése vasárnap délelőtt 11 órakor Szegeden lesz. A kir. Kuria jegyzői kara koszorút helyezett a ravatalra és küldöttségileg vesz részt a temetésen.

Pruckner I. C., a szlavin országos központi taktarépképzőtárnak hosszú éveken át volt országos központi igazgatója, ma 84 éves korában meghalt Eszéken. *Pruckner* a hatvanas években Eszék városát képviselte a horvát országgyűlésen.

Dr. Sztojkoris Emil jogtudor, földbírtokos, megyei törvényhatósági biz. tag, tartalékos huszárhadnagy Várgedén tegnap 47 éves korában meghalt. Az elhunyt halála felett általában a részvét. Özvegye, Majoros Ilona és három gyermeke gyászolja. Holttestét holnap Zentára szállítják, hol a családi sírboltban temetik el.

x **Ha őszül a haja, használja a Stella-vizet.** Ára 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógytárban. Budapest, V., Szabadság-tér.

x **Royal-Orfeum.** Tegnap este nyolcz órakor volt a teljesen átalakított és megnagyobbított *Royal-Orfeum* új évadjának megnyitó előadása, amelyen a *Royal-Orfeum* legkiválóbb művészei és művésznői: *Solti Hermin, Szatnai Ferike, Bársony, Horthy, Doktor, Viola Giza, Tihanyi, Nagy Imre, Dersőffy, Máthé* stb. *Constantino von Linden*, a neue wiener Bühne kiváló tagja, *Palo and Scellery, The six Boston Girls, Leater Lee* és az összes külföldi attrakciók a nézőteret zsúfolásig megtöltött közönség zajos tetszésnyilvánítása mellett léptek fel. Előadás után, pont éjfélkor volt a szintén újraépített *Royal-Cabaret* megnyitó előadása.

x **A „Hübl“-féle fényszűrő** a legérdekesebb újdonság a fényképezés terén, amit egy működvelő sem nélkülözhet, aki könnyen kivihető és mégis nagyszerű eredményhez kíván jutni. Mert ezen fényszűrő, éppúgy, mint annak idején az orthochromatikus lemezek feltalálása, egyike a legjelentősebb találmányoknak. Ezen fényszűrő használata módjáról praktikus és kimerítő utasítást tartalmaz a *Lechner R. bécsi cég* (Wien, I., Graben 30.) megjelenő és működvelő fényképezésknél nagy népszerűségnek örvendő „*Wiener Mitteilungen*“ című szakközlöny, melyet az érdeklődők „próbaszáma“ gyanánt díjtalanul is megkaphatnak a cézettől.

x **Beketow-czirkus.** A Beketow-czirkusban vasárnap délután és este bucsuzik az augusztusi első műsor a czirkus vasárnapi közönségétől. A bucsuzók között van *Nansen kapitány*, remek idomítású főkéával, melyeket a közönség vezett el a tenger esodáinak. Ilyen tökéletes idomítás Budapesten még sohasem volt látható. Mindkét előadásban, a délutáni és az esti-ben fellép *Henrichsen* vad tigrisivel és megismétli a viaskodást *Caesarral*, a királytigrissel. Fellép az *Eugen*-akrobata-csoport, láthatók az összes új löldomi-

tások, *Ott*, a legkiválóbb iskolalovas, a *Carré* nővérek, a kitérő műlovárnók, az összes bohócok új jeleneteikkel, az idomított libák stb. A délutáni előadáshoz gyermekek felhívókat fizetnek.

x **Czim- és reklámtáblák**, nemesi czimereket készít *Harsányi László*. Budapest, VII., Hungária-körút 155. Telefon 170—12.

x **Bob** hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.
x **Royal-Orfeum**, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.

Télen-nyáron millió ember szenved a sok evéstől vagy a túlsok ivástól származó számtalan betegségekben. Az egyiknél irtózatos főfájás, a másiknál türehtetlen álmatlanság, idegesség és a kisebb-nagyobb bajok egész sorozata lép fel a mértéktelenség következtében. Ha már most reggelenként a felkeléskor 1/2, esetleg 1 pohárra való természetes **Ferencz József-keserűvizet** iszunk, bajunk csakhamar meg fog szünni és közérzésünk teljesen helyre fog állni.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Az aeroplán a haditengerészet szolgálatában.** *Conneau* francia tengerésztiszt, akit aviatikai sikerei után jobban ismernek a *Beaumont* néven, a páris—római ut és az angliai körrepülés győztese, hosszabb cikket irt a párisi Temps-be arról a katonailag rendkívül fontos kérdéssről, hogy az aeroplánokat hogyan használhatnák a haditengerészet szolgálatában. *Conneau* kezdetlegesen mondja azokat a kísérleteket, amelyek a vízi aeroplán megkonstruálására irányulnak, egy olyan kőszülékre, amely levegőben és víz hátán egyképp ott-honcs és azért csak a mostani típusokat veszi számításba. Ezek az ő nézete szerint szintén kitűnően használhatóknak volnának felderítő szolgálatokra, még pedig kétféle rendeltetéssel, mint parti és mint tengeri aeroplánok. A parti aeroplánok a hadi kikötőkben tartózkodnának; a partról indulva 50 kilométerre is elhalandozhatnak a nyílt tenger felé és 500—1000 méter magasból óriási körzetben szemmel tarthatnák a láthatárt. Jó szolgálatokat tehetnek abban is, hogy a kikötők körülzáró ellenség által lefektetett aknákat, meg az ellen viz alatt járóit kikémleljék, minthogy a magasból a tenger tükreben nagy mélységig le lehet látni. A tengeri aeroplánt külön e célra rendelt és felszerelt gyors járásu cirkáló vinné fedélzetén. Az aeroplán az ellenfél számára láthatatlan, de ha észrevenné is, golyó nem hatolnána utána a magasba. Ez a felderítő szolgálat tehát teljesen biztos, kényelmes, amellet sokkal pontosabb, behatóbb és megbízhatóbb, mint aminővel azelőtt rendelkeztek. A motortechnika mostani állása mellett oly gyakori motorhibák sem jelentenek veszedelmet, ha az aeroplán nem merészkedik messze a partról, vagy kísérő cirkáló hajóztól.

© **Dróttalan táviró a repülés szolgálatában.** *Boroszló* jelentik: Az itteni technikai főiskolán dróttalan táviróállomást fognak berendezni, de egyelőre csak a léghajózás céljaira.

© **Katonatisztek repülőterüjára.** *Kaposvárról* jelentik: Ma a reggeli vonattal öt darab *Etrich*-monoplán érkezett Kaposvárra, melyeket a kaposvári honvéd-gyakorlóterén felépített hangárokban helyeztek el. Kedden délelőtt érkezik Kaposvárra *Umlauff kapitány, Eier főhadnagy és Warchalowsky* repülőgépek, a két előbbi *Etrich*-monoplán, míg *Warchalowsky* az *Autoplanwerke* biplánján és mindhármán a honvéd-gyakorlóterén ereszkednek le. A három pilóta pár napig gyakorlatozik a kaposvári gyakorlóterén és utassal végeznek fel-szállásokat, majd azután a körös—belovári hagyományokra mennek.

Nyiltér.

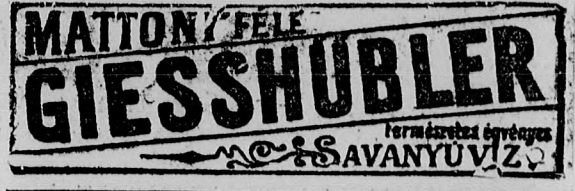
Érvényes élelőlkért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Zománcz mázoló festék,

szintartó, már az első bevására teljesen fedőképességű s egyszerűen hidegvízzel felkavarva használható. Antiszeptikus, mérgeztelen, ideális festék belső területekre, még mázolatlan homlokzatokra, faépítményekre, csölpökre, kerítésekre stb. Kapható minden színárnyalatban. Kétféle négyzetméterenként 5 fillér. Munka- és pro-
jektus ingyen. **Carl Kronsteiner**, Raktárak minden nagyobb városban, Wien, III., Hauptstrasse 120.

A budai Szt.-Lukácsfürdő Nagyszállójában és „Thermal“-szállójában szoba teljes ellátással naponként 10 kor-tól foljebb. Minden szoba kilátással a Dunára. Kénos iszapfürdők és iszapborogatások. Fürdőismertetőt díjmentesen küld **Szt.-Lukácsfürdő részvevő**

Házlebontás miatt összes arany-, ezüst- és ékszeráruimat jelentékenyen lezállított árban adom el. Zirner Testvérek utóda Liszt Hugó
Budapest, Váci-utca 5. szám.
Nem összetévesztendő! Pontos cím!

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **A Góth-pár vendégjátékai.** Góthné Kertész Ella és Góth Sándor a jövő hét három estéjén vendégei lesznek a budai nyári színháznak. A jeles művészpár első fellépte hétfőn lesz *Bernstein „Baccarat“* című drámájában, szerdán „*Vigyázz a nőrel!*“ bohózatban, csütörtökön pedig „*A tolvaj!*“ színműben folytatják vendégjátékaikat. Holnap, vasárnap este *Kiss Mihály* vendégfelléptével Szigligeti híres népszínműve, „*A cigány*“ kerül előadásra. Rózi P. *Andor Mária* lesz — Szombaton délután a karszemélyzet jutalomjátékaul *kabaré*-előadás lesz változatos műsorral.

(*) **Városligeti Színház.** A Városligeti Színházban a jövő hét minden estéjén „*Az ártatlan Zsuzsi*“ van műsorra tűzve. Holnap, vasárnap délután *Kury Klára és Feld Irén* felléptével „*A falu rossza*“ van műsoron. Szent István-napján pedig kétszer: délután és este „*Az ártatlan Zsuzsi*“ kerül színre. Kedden délután *Szöllösi Rézsi*, a színház utjonnan szerződtetett tagja a „*Neoántsvirág*“ *Deniz* szerepében lép fel.

(*) **Fővárosi színházak kapunyitása.** A fővárosi színházak közül az ideu is elsőnek a *Király-színház* nyitja meg kapuit a közönség előtt. Két teljes hónap szünet után, amely idő alatt a színházat minden részben fölfrissítették és kicsinosították. Szerdán, augusztus 16-án este 8 órakor lesz az új évad első előadása. Megnyitóelőadásul *Lehar Ferencz* rendkívül sikeres operettje, a *Czigányszerem* kerül színre *Fedák Sári*-val *Körösházy Lona* szerepében, a többi szerepet *Harmat Ilona, Balogh Erzi, Németh, Papir, Toronyi, Tót* és *Simai* játszzák. A *Czigányszerem* előadását pénteken és a jövő vasárnap estéjén megismétlik. Csütörtökön *Verő György* népszerű operettjét, a *Szultán*-t adják. Szombaton a rendkívül mulatságos énekes bohózat, a *Lotty ezredesi* van műsorra tűzve. Szent István napján délután is lesz a *Király-színházban* előadás; színre kerül mérsékelt helyárrakkal *Bakonyi és Kaesó* népszerű daljátéka, a *János vitéz*. — A *Király-színház* után, a főváros legifjabb drámai színháza, a *Magyar Színház* augusztus 18-án, pénteken nyitja meg a nyári szünet után először kapuit a közönségnek. A megnyitóelőadás a tavalyi évad legnagyobb sikerű darabja, a *Sárga lilium* lesz, amelyben *Gombaszögi Frída, Nagy Teréz, Csatai Janka, Törzs, Z. Molnár, Pap, Sebestyén, Vágó, Latabár, Kertész, Huszár, Dobi, Rétei* és *Körmendi* játszzák a főszerepeket. Szombaton *Csepregy István* és *poétikus* darabja, a *Vízözön* van műsorra tűzve, vasárnap este pedig A *kis lord* tadják *Fényes Annuskával* a czimszerepben. Vasárnap, Szent István napján a *Magyar Színházban* is két előadás lesz.

A *Vígyszínház* hét-heti nyári pihenő után szombaton, e hó 19-ikén újra megnyitja kapuit a közönség előtt. A nyári szünetet a színház igazgatósága a színház tatarozására és csinosítására használta föl, ezekkel a munkálatokkal, melyek a közönség kényelmét célozzák, már teljesen elkészültek. A színház művészei egy nappal a megnyitás előtt pénteken gyülekeznek az új szezon első próbájára. Szombaton a szezon első előadásuk „*Az ezred apja*“, *Monéy-Eon* pompás énekes bohózat, kerül színre, a czimszerepben *Vendrei Ferencz*vel, a főbb szerepekben *Tanay Frigyes*vel, *Ferenczivel, Tapolcaival* és *Sarkadival, Mészáros Gizellával, Pallay Rózsival* és *Makay Margittal*. Vasárnap este az „*Osztigás Miczi*“ t adják a czimszerepben *Varsányi Irén*nel. Erre a két előadásra már péntektől kezdve lehet jegyet váltani a színház nappali jegypénztáránál, valamint a jegyirodáknban.

Az *Uránia Színház* régi szokásához híven, e hó 18-án, pénteken este nyitja meg az új évadban kapuit. Az első hetek műsorát a Szent István-napi ünnepek alkalmából a fővárosba özönlő vidékiekre való tekintettel, az igazgatóság az elmúlt színházi évadok legjobb műsordarabjaiból állítja össze és az újdonságokat csak később meghatározandó időben fogja bemutatni. Egyébként a nyári szünet alatt fokozott munka folyt a színház műtermében és az új évadra kitűnő irók tollából elsőrangú kiállításba igen érdekes témák fognak bemutatásra kerülni.

(*) **Hármas hagyatéki kiállítás a Mücsarnokban.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat az idei művészeti évadját hármas hagyatéki kiállítással nyitja meg, amelyen a magyar festőművészet három kimagasló elhunyt nagyságának a műveit kerülnek kiállításra és pedig *Bruck Lajos, Mihály, Daniél* és *Pap Henrik*. A hagyatékok közül a leg-

gazdagabb *Bruck* Lajosé, amely mintegy háromszáz darabot tartalmaz.

(*) **Beiratások a Színművészeti Akadémiába.** Az Országos Magyar Királyi Színművészeti Akadémián az 1911-12. évi tanfolyamra az újonnan jelentkezők beiratása folyó év szeptember hó 12, 13 és 14-ik napjain történik. Az akadémiára I. és II. évfolyamára folytatódva a beiratkozók szeptember hó 15-én jelentkezhetnek, mely alkalommal a beiratási, felvételi és I. félévi tandíjat lefizetni tartoznak. A beiratásokat az intézet helyiségében naponként délután 2-től 5 óráig tartják. A rendes előadások szeptember 16-án kezdődnek.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Gyermektanulmányi kongresszus.** Brüsszelben az akadémia épületében ma nyílt meg az első nemzetközi gyermektanulmányozási kongresszus, amelyre gróf Edelsheim-Gyulai Lipót, a Magyar Gyermektanulmányi Társaság elnökének vezetésével mintegy huszonöt magyar résztvevő utazott el. A hat napra tervezett kongresszus tartama alatt Antwerpenben és Charleroi-ban a gyermektanulmányi intézményeket mutatják be a kongresszus tagjainak. A többi időt a tanácskozáson szentelik. A diszüléson magyar részről Nagy László alelnök tart beszámolót a magyarországi mozgalmról. A gyermektanulmányi társaság részéről kitűzött öt tétellel együtt tizenöt előadással szerepelnek a kongresszuson magyar tudósok és gyermekbarátok. Előadnak: dr. Ranschburg Pál orvos, dr. Révész Géza, dr. Grosz Gyula, dr. Révész Margit, Lechner Károly, Moór Mihály, Rejtő Sándor, dr. Juba Adolf orvosok, dr. Nógrádi László, dr. Vértess O. József tanárok. A Gyermektanulmányi Múzeum kivitt anyagát Ballai Károly mutatja be, majd pedig főképpen a gyermekjátékokat, babákat, rajzokat; kiállítják továbbá a magyar gyermektanulmányi irodalom termékeit. A kongresszus magyar tagjai között szó van arról is, hogy a legközelebbi gyermektanulmányi kongresszusnak Budapesten való megtartását javaslatba hozzák.

* **Uj Idők.** Herczeg Ferenc kitünő hetilapja, az Uj Idők, e héten is gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A lap élén Farkas Pál érdekes regényét találjuk, amelynek címe: „Utazás Szociáliában.” Krudy Gyula és Csermely Gyula novellája, Szabolcska Mihály és Hevesi Margit verse mellett felemlítjük még Bozók Dező vonzó stílussal megírt cikkeit, amelynek címe: „A Vörös tengeren.” L'Aignac az Asszonyok városáról írt és cikkeit Proissy francia asszonyváros híresebb alakjairól készült érdekes képek tarkítják. A svábhgyi nyaraló tréfás naplóját e héten is megtaláljuk az Uj Időkben. A képek közül kiemeljük Mühlbeck Károly öleletes fejléceit a Báthory-barlangról, a Haiti-i forradalomról stb. készült fényképeket. Előfizetési díj negyedévre 3 korona. Kiadóhivatal: VI., Andrássy-ut 10.

* **A Földrajzi Társaság vándorgyűlése.** A Koburg Fülöp herceg védnöksége alatt működő Magyar Földrajzi Társaság V-ik vándorgyűlést az Ungvármegyei Kézművelődési Egyesület meghívására Ungvár városában tartja meg. A vándorgyűlésre szeptember 16-án, szombaton a reggel 7 óra 20 perczkor induló vonattal utaznak el a társaság tagjai, akik délután 3 órákor érkeznek meg. *Gulovics* Tivadár főgimnáziumi tanár rövid előadásban ismerteti az ungvári földrengési és meteorológiai obszervatóriumot. Az előadás után este 8 órákor ismerkedés és társasvacsora lesz. A diszülés másnap, szeptember 17-én, vasárnap reggel folyik le. A kirándulás megkönnyítése érdekében a Földrajzi Társaság vezetősége mérsékeltáru vasúti jegyekről és egyéb kedvezményekről gondoskodott. A kiránduláson a Földrajzi Társaság tagjainak családtagjai is részt vehetnek. Jelentkezéseket a Földrajzi Társaság titkári hivatala (Sándor-utca 8.) fogad el.

* **Szabadgondolat.** Vámos Henrik és Timár Miklós szerkesztésében megjelenő folyóirat augusztusi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: *Polányi* Károly: A szabadtanításért. — *Ibó* György: Hadsereg és kultúra. — *Waltner* Jenő: A szabadgondolkodó Ibsen. — Társadalmi kérdések: J. K.: A magyar gyermekvédelem. — *Szanda* Pál: Nemzeti jog és demokratikus fejlődés (sz. n.) — *Scabé* Ervin: Tőke és munka harca (II. B.) — *Kunfi* Zsigmond: A másik út (—kas.) — Természettudomány: *Kovács* Zsigmond: Az életjelenségek mechanikus magyarázata. — *Strophantus*: Az energiaalkalmazásából. — A föld történetéből. — *Szemle*: Az elárult és megmentett Iaza. — Öb-

strukezió a választójogért. Vázsonyi s a választójog. — A pápa, az ünnepek és a kapitalizmus. — Curalejas. — A feszület szövegei. — Mozgalom: Monista kongresszus. A *Szabadgondolat* előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona. Egyes szám ára 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal VI., Nagymező-utca 37-39.

FŐVÁROS.

Uj építkezések és üres lakások.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 12.

Az a nagy házbéreléti akció, amelyet a főváros három évvel ezelőtt megkezdett, azzal a biztató reménységgel kecsegtette a főváros lakosságát, hogy a már-már tarthatatlanná vált lakásinség és az ezzel szorosan összefüggő lakásuzorán valamelyest segíteni fog. Ez a hatósági építkezési kedv azonban vajmi keveset lendített volna az addig fennállott állapotban, ha a koalíciós kormánynak és az akkori országgyűlésnek a főváros iránt táplált meleg rokonszenve a főváros fejlesztéséről szóló törvény életbeléptetésével — mely a város igen nagy területére harmincz évi adómentességet biztosított az új építkezéseknek — a magánépítkezést is hathatósan elő nem mozdította volna. A magánépítkezés az adómentesség okából olyan lendületet vett az utóbbi két esztendőben, amilyen évtizedek óta soha sem volt és minthogy az építkezési kedv azóta sem csökkent, sőt ma több bérház épül, mint az elmúlt esztendőben; igen mértékadó elemek is aggodalmaskodni kezdtek, hogy illetéknépen az építkezési csőd elkerülhetlenné válik.

Az építkezési krachnak természetes konzekvenciája volna a lakásinségnek és a lakásuzorának megszűnése. Ámde az aggodalmaskodóknak ezuttal nem volt igazuk. Dacára az abnormisan nagymérvű hatósági és magánépítkezésnek ma is csak *egy dühöng Budapesten a lakásinség és a lakásuzsora, mint az elmúlt években és az alábbi statisztika elárulja, hogy az építkezéseknek hasonló méretekben kellene még néhány esztendeig folynia, hogy a lakásviszonyok dolgában a normális állapot helyreálljon. A legutóbbi három év alatt 1857 új ház épült Budapesten 15,255 lakással, de az üres lakások száma 300-ról mégis csak 500-re emelkedett.* A lakásviszonyok gyökeres megjavulása akkorra várható, amikor az üres lakások száma legalább másfélezerre fog rugni Budapesten

A legutóbbi három év új építkezéseiről és lakásviszonyairól alábbi statisztikai adatok nyújtanak tanulságos képet:

Az 1908. év első házbérelégyedében (február 1-től május 1-ig) összesen 360 üres lakás volt Budapesten, 88 a jobbparton, 272 a balparton. Ezek között volt egyszobás 211, kétszobás 55, háromszobás 40, négyzobás 24, ötszobás 12, több szobás 18. A második bérnegyedben az üres lakások száma 368-ra, a harmadik negyedben 565-re emelkedett, a negyedik bérnegyedben megint 242-re csökkent az üres lakások száma.

Az 1909. év első bérnegyedében ugyancsak 242 lakás állott üresen Budapest területén, a második bérnegyedben 313, a harmadikban 252, a negyedikben 329.

Az 1910. év első bérnegyedében 211 lakás volt lakatlan, a második negyedben 455 lakás maradt üresen, a harmadik bérnegyedben 504 lakás és a negyedik bérnegyedben 515.

Üresen maradt 1908-ban 1535 lakás. 1909-ben 1136 lakás, 1910-ben 1684 lakás. Az 1911. év első negyedében (február 1-től május 1-ig) 509 lakás maradt bérlő nélkül, még pedig Budán 375 és Pesten 134 lakás. A szobák számát tekintve üresen maradt ez év első bérnegyedében 134 egyszobás, 144 kétszobás, 102 háromszobás, 82 négyzobás, 36 ötszobás és 11 ötszobásnál nagyobb lakás.

Az építkezési mozgalmat a következő adatok világítják meg:

1908-ban épült a fővárosban összesen 261 lakóház, még pedig Budán 137, Pesten 124. Az új házak közül volt földszintes 170, egyemeletes 32, kétemeletes 12, háromemeletes 30, négyemeletes 17.

1909-ben épült 473 új lakóház (229 Budán, 244 Pesten). Ezek közül földszintes 312, egyemeletes 18, háromemeletes 37, négyemeletes 32, ötemeletes 3.

1910-ben épült 686 ház (280 Budán, 406 Pesten). Ezek között volt földszintes 407, egyemeletes

58, kétemeletes 36, háromemeletes 87, négyemeletes 93, ötemeletes 5.

Az 1911. év januárjától május végéig fölépült a fővárosban 237 ház (Budán 122, Pesten 115). Ezek közül földszintes 89, egyemeletes 58, kétemeletes 18, háromemeletes 37, négyemeletes 32, ötemeletes 3.

Az új építkezés folytán keletkezett 1908-ban 1953 lakás 6352 szobával (Budán 855 lakás 2454 szobával és Pesten 1098 lakás 3898 szobával). 1909-ben 3371 lakás 10,899 szobával (Budán 1165 lakás 3940 szobával és Pesten 2206 lakás 6459 szobával). 1910-ben 8064 lakás 25,885 szobával (Budán 2741 lakás 9713 szobával és Pesten 5223 lakás 16,172 szobával). Az idén május végéig 1867 új lakással szaporodott Budapest, 6053 szobával (Budán 712 lakás 2273 szobával és Pesten 1115 lakás 3780 szobával). 1908. februártól 1911. májusig tehát a főváros területén 1657 új ház épült 15,255 lakással és 48,689 szobával. Az üres lakások száma azonban végső eredményben 300-ról csak 500-re emelkedett.

(**Werner Jenő tanító ügye.** Lapunk mai számában megemlékeztünk Werner Jenő fővárosi tanító ügyéről, mely konfliktusra szolgáltatott okot gróf Zichy János kultuszminiszter és a főváros között. Werner Jenő ma a következő beadványt terjesztette a főváros tanácsa elé.

Tekintetes Tanács! Mély tisztelettel vettem a székesfőváros tekintetes Tanácsának folyó évi 72,108. VII. sz. a. kelt értesítését, melyben a vallás- és közoktatásiügyi miniszter ur önmegméltósága f. évi 2730. oln. sz. a. kelt rendeletében a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége hivatalos lapjának: a Tanító, felelős szerkesztőtől eltiltott. Annak idején szerkesztői állásomat, mint mellékfoglalkozásomat, nem jelentettem be a tekintetes Tanácsnak, mert ez az állás nem jár rendszeres fizetéssel, csupán költségeim fedezésére kapok havi 50 koronát. Engem a Tanító Országos Szövetsége miniszterileg jóváhagyott alapszabály szerint választott meg a Tanító szerkesztőjévé, mely alapszabály 17. szakasza szerint csak sajtójogi felelősséggel tartozom s így nem látam szükségét annak, hogy a szerkesztésre bízottól, mint kenyéradó gazdától a székesfőváros tekintetes és mélyen tisztelt tanácsától engedélyt kérjek. Amennyiben a székesfőváros tekintetes Tanácsa a kifejtett indokolás után helytelenítette azt, hogy még ma is ott van a nevem a Tanító élén, mely tisztelettel jelzem, hogy a világért sem akarok renitenskedni a tekintetes Tanács értesítése ellen, de szerkesztői állásomról kötelességszerűen a folyó hó 25-én tartandó szövetségi közgyűlésen mondhatok le, amikor is mandátumomat azoknak adhatom vissza, akikről kaptam. Azt is mély tisztelettel jelentem, hogy erre kötelességszerű utasításom van a szövetség igazgató-tanácsától, de meg a Tanító létfenntartása érdekében márcól-holnapra a lapról nevemet le sem vehetem, lévén a szerkesztő megválasztása a közgyűlés fel-

Asszonyok, leányok:
Szeplőt,
mitessert, pattanást
megszüntet a
Grand Fayence
szappan,
mely Fayence vajból
készül. Glasználatától
a bőr barsonyos, puha,
üde, friss és ruganyos
leoz.
Mindenütt kapható 150koronáért.

adata. A kifejtett indoklás után méltóztassék kijelentéseimet tudomásul venni, eshetőleg egy kiűlör értesítésben tudomásomra adni, hogy a Tanító szerkesztője továbbra is maradhatok-e? Alázatos szolgája Werner Jenő.

(A századik budapesti gyógyszerár. Most nyitották meg Budapesten a századik patikát a Király-utca 38. számú házban. Budapestnek tehát ma éppen száz gyógyszerára van és ebbe a drogáriák persze belszámítva nincsenek. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a fővárosnak csaknem egy millió lakosára esik a száz patika, vagyis egy gyógyszerárának csaknem tízezer ember gyógyszerkétsége jut részül, akkor nemcsak azt látjuk, hogy a patika még ma is kitűnő jövedelmeű üzlet a fővárosban, hanem megértjük azt az ádáz tülekedést is, mely egy-egy fővárosi patikájog elnyeréséért folyik.

(A városháza telefonja. A központi városházán berendezett telefonközpont nétfőn céleltt kezdi meg működését. Minden hivatali szobába van külön mellékállomás s így minden tisztviselő a saját szobájából beszélhet telefonon. A közönségnek, ha a városházán akar valakivel beszélni, a telefonközponttól nem szám szerint kell az összeköttetést kérnie, hanem csak a Városházát. Erre a hívásra a telefonközpont a hívót a városi központonhoz csatolja. A városi központonak a nevet kell megmondani, akivel az illető beszélni akar s a városi központon a névszerinti hívásra létesíti az összeköttetést.

(A városház-téri árucarnok. A Városházán tudvalevőleg az építkezések miatt az üzletelők számára ideiglenes árucarnokot építettek. A Bleyer Sándor és társa cég a fővároshoz fordult, hogy ezt az ideiglenes épületet egy időre meg engedje át használatra. A főváros tanácsa ez év november 1-ig megadta azzal a kikötéssel, hogy ha a piaristák netán megkezdeneik közben az építkezést, akkor a cég 15 nap alatt köteles a helyiségeket elhagyni.

(A hatósági husszékék husárai. A földművelésügyi miniszter által az 1908. évben kiadott hussvizsgálati szabályrendelet szerint oly állatokból származó hús, amely a szabad forgalomba nem bocsátható, de emberi élvezetre még felhasználható, az úgynevezett hatósági husszékékben árusítható. A miniszter most egy új rendeletben a hatósági husszékékbe utalt hús maximális eladási árát egyöntetűen szabályozza. Elrendelte továbbá a földművelésügyi miniszter, hogy a szabad forgalomban levő hús árához viszonyítva a hatósági husszékékbe utalt hús ára maximálisan 70 százaléknál, a páczolt, illetve füstölt hús 60 százaléknál, a párolt, illetve főtt hús 50 százaléknál, a szalonna 70 százaléknál, a zsír 80 százaléknál drágább nem lehet.

(Csikók eladása. A községi lóhúszem részére beszerzett lovakból 15 darab osikó származott. Ezeket a főváros legközelebb értékesíteni fogja. A főváros tanácsa felhívta a Tattersall igazgatóságát, hogy az értékesítés módjára tegyen előterjesztést.

(Uj kapu a kerepesi temetőben. A főváros tanácsa elhatározta, hogy a kerepesi temető Salgótarjáni-uti oldalán új ajtót nyittat.

(A fővárosi tiszteletdíja az Óbudai Tornaegetletnek. Az Óbudai Tornaegetlet e hó 23-án nyitja meg új sporttelepét atletikai versenynyel kapcsolatban. Az atletikai versenyre a fővárostól tiszteletdíjat kért az egylet. A főváros tanácsa a kért czéla irfj. Vastagh György „Turulmadár“ cz. szobrát ajándékozta az egyletnek.

TANÜGY.

= A szegedi egyetemért. Tudvalevőleg a harmadik egyetem felállításáért küzdő városok sorában ott van Szeged is, mint amely nyomatékosan magának követeli a harmadik egyetemet. Feliratot intéztek gróf Zichy János közoktatásügyi miniszterhez, aki ma érkezett leiratában közli dr. László György szegedi polgármesterrel, hogy a nála ez ügyben megjeleni szándékozó küldöttséget szeptember hó 10-ike és 20-ika között fogja fogadni.

= Gyöngye tanulók iskolája. Azon gyöngyefogású és gyöngyebb elméjű gyermekek könnyebbségére, akik a nappaliskolában egykoru társaikkal együtt haladni nem képesek, akik így sokszor kétszerháromszor is kénytelenek egy-egy osztályt ismételn, vagy akik elemi iskolába nem járhatnak: a fővárosban évek óta külön szakiskola, az állami kisegítő iskola áll fenn. Az iskola hat fennálló osztályában mindazokat az ismereteket tanítják, amelyekre a gyermeknek a gyakorlati életben szüksége lehet, különös gondot fordítanak benne a kézügyességre, a beszédhibák javítására és a speciális torna oktatásra. Beiratkozni lehet, szeptember 1-től 6-ig az iskola helyiségében VIII., Mosonyi-utca 6. szám alatt.

KÖZIGAZGATÁS.

Ahol nincsen csendőrség. Gróf Stubenberg székelyhidi nagybirtokos figyelemreméltó beadványt intézett Bihar megye alispánjához, amelyben elpanaszolja, hogy a székelyhidi járásban, különösen Asszonyvásár községben, az utóbbi időben napirenden van a lopás, rablás és gyújtogatás. Az erkölcsök ezen a vidéken teljesen elvadtak és a közbiztonság a legszomorubb állapotban van. Ennek egyik főoka — mondja a gróf — hogy sem rendőrség, sem csendőrség nincs ezen a tájon, miért is csendőrség felállítását kéri.

Egy falu harca a temetőért. Bihar vármegyében különös harcot vív egy falu a földesurával. A cséffai járásban fekvő Okány község lakosságának nincsen hová temetni a halottjait. Ugyanis a régi temető, amelyik okányi Schwarz Jakab tizenhátezer holdas óriási birtoka közé van ékelve, már régen megtelt, úgy, hogy az utóbbi időben már az árkokba és négy-öt éves sírok helyére is újból temetnek, minek folytán a falu közegészségügyét a legkomolyabb veszedelem fenyegette. Az okányiak tehát elhatározták, hogy megveszik a régi temetővel határos tiz holdnyi területet az uradalomtól, de okányi Schwarz Jakab, a falu földesura, nem teljesítette a község kérelmét. A község panaszszal fordult a vármegyéhez, hogy kisajátítási pört indítsanak az uradalom ellen, mert a községnek nincs temetője. Van a községnek 176 hold rossz, szikes legelője, amelyből ha tiz holdat kiszakítanak, az egész község megszínli, azonfelül a szikes talajba tél idején két napi munkával se lehet sirt ásni. Miután a vármegye sem segített a bajon, a község most a minisztériumhoz folyamodik orvoslásért.

Veszprém kölesőne. Veszprém város tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a vízvezeték, tekintettel az egyre emelkedő vízszükségletre, egy villamos motorral kibővíti és ezzel együtt a városban a nappali áramot is behozza. Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy a város adósságainak konvertálására és újabb beruházásokra körülbelül három millió koronás kölcsönt vesz fel.

Megüresedett jegyzői állások. Gyetva, közs. jegyzői á. 1600 K fiz., 400 K fűtési ált., 200 K utiát., szabadlakás, magánmunkálati díjak, aug. 20-ig. Főszolgabíró Nagy-Szalán.

Alibunár végrehajtói á. 1000 K fiz., szerb és román nyelv szükséges, aug. 15-ig. Főszolgabíró Alibunár.

Tornya jegyzői á. 840 K fiz., szabad lakás kerttel, 4 és fél hold szántóföld haszna, 18 mm. buza, 15 mm. árpa, 21 köbm. tüzelőfa, állami kiegész. 150 K, szept. 25-ig. Főszolgab. Battonya.

Mosonca körj. á. 1600 K fiz., 36 köbméter tüzifa, 140 K uti ált., 700 K fuvarát., szabad lakás. Aug. 25-ig. Főszolgab. Temesvár.

Petres, irnok-végrehajtó á. 960 K fiz., 184 K lakbér és fapénz, aug. 15-ig. Főszolgab. Alibunár.

Karaj, segédj. á. 1000 K fiz., 200 K lakp., 3 5/8 tüzifa, aug. 15-ig. Főszolgab. Miava.

Óbecse, közs. levéltárnoki á. 900 K fiz., aug. 31-ig. Főszolgab. Óbecse.

Arauszentmárton jegyzői á. 2820 K kőspénz javad., 41 köbm. tüzifa, 1 szesszió föld haszna, szabadlakás, aug. 13-ig. Főszolgab. Elek.

Nyírmegyer körj. á. 1600 K fiz., szabad lakás és kert aug. 15-ig. Főszolgab. Mátészalka.

Divény körj. á. 1548 K fiz., 6 és fél hold szántó haszna, Lakbér 360 K. Átalányok 1459 K, díjoktartás 730 K. Aug. 17-ig. Főszolgab. Gács.

Négerfalva segédj. á. 1000 K fiz., 100 K lakp. Augusztus 25-ig. Főszolgab. Dés.

Garamszentkereszt segédj. á. 1000 K fiz., aug. 17., tól nyelv szükséges. Főszolgab. Garamszentkereszt.

Körösladány közs. irnoki á. 800 K fiz., aug. 29-ig. Főszolgab. Szeghalom.

Beodra segédj. á. 1000 K fiz., szept. 1-ig. Főszolgab. Törökbecse.

Nákófalva II. segédj. á. 1000 K fiz., 80 K utiát aug. 20-ig. Főszolgab. Nagykikinda.

Topolya, közs. irnoki á. 800 K fiz., aug. 25-ig. Főszolgab. Topolya.

Battyánd segédj. á. 1000 K fiz., 80 K lakp. segédj. á. aug. 26-ig. Főszolgab. Marosszombat.

Pálmonostora, segédj. á. 1000 K fiz., aug. 27 d. e. 11-ig. Főszolgab. Kiskunfélegyháza.

Kumán, II. od segédj. á. 1000 K fiz., szept. 1-ig. Főszolgab. Törökbecse.

Sándorfalva, irnok végreh. áll., 960 K, aug. 26-ig. Főszolgab. Kiskunoroszma.

Nagytétény 1. adóügyi segédj. á. 1200 K fiz., 240 K lakpénz, 2. közigazg. segédj. á. 1080 K fiz., egyszobás szabadlakás, fűtés világítással és lakótársal, aug. 18 d. e. 12-ig. Főszolgab. Bia.

Hajduhadház nyilvántartó ellenőri á. 1000 K, szept. 1-ig. Előjáróság Hajdu-Hadház.

Nagyudás, segédj. á. 1000 K fiz., aug. 26-ig, román nyelv szükséges. Főszolgab. Szeghalom.

Megüresedett orvosi állások. Bethleháza és Nagybodófalva, körorvosi állások, az előbbi 16 községgel, utóbbi 11-el. Román nyelv szükséges. Fizetés mindkét helyen 1600 K, 4-szer ism. 200 K ötödéves korpótlék, 600 K utiát és 400 K lakpénz, szabályozott díjak. Havonta két körület. kötelező, szeptember 1-ig. Főszolgabíró Bálinez.

Lengyel, körorv. á., 1600 K fiz., 4-szer 200 K ötödéves pótlék, szabadlakás, látogat. díjak, aug. 20-ig. Főszolgab. Bonyhád.

Mórág, körorv. á., 1600 K fiz., 4-szer 200 K ötödéves pótlék, 800 K helyi pótlék, szabadlakás. Aug. 20-ig. Főszolgab. Bonyhád.

Bethlenszentmiklós, 13 községgel, körorv. á. 1600 K fiz., 4-szer 200 K ötödéves korpótlék, 400 K lakpénz, 800 K utiát. Havonkénti körut. 2 hetenkint rendelési napok. Aug. 22-ig. Főszolgab. Hosszúszó.

Kappányasztó, körorv. á. 1600 K fiz., 800 K-ig emelkedő 200 K ötödéves pótlék, szept. 1-ig. 700 K lakpénz kilátásban. (6 község). Főszolgab. Tamási.

Körösladány, nem ügyvezető-orvosi állás szept. 10-ig. 1400 K fiz., 500 K lakpénz, különb. díjak Főszolgab. Szeghalom

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Zucker Henrik bünpöre. Emlékezetes még az a nagyszabású rendőri nyomozás, amelyet a Nagymező-utcai hétszerez tüzesetből kifolyólag Zucker Henrik, üvegnyagykereskedő és alkalmazottai ellen indítottak. A vád Zucker ellen gyújtogatás miatt folyt, de a kir. ügyészség kénytelen volt Zucker és társai ellen ezt a vádat elvetni és csupán biztosítási csalás miatt fentartani a vádat. A kir. ügyészség nemrég be is terjesztette ily irányú vádindítványát és a kir. törvényszék szeptember hó 25-re és következő napjaira tüzte ki a nagyszabású ügy főtárgyalását. A tárgyalást, amelyre négy vádlott és 29 tanu van beidözve, Szepeszy bíró fogja vezetni.

§ Letartóztatott merénylő. Lembergől jelentik nekünk: A drohobici rendőrség kértére tegnap letartóztatták Neufeld Ignác pékinást, akét azaz gyanúsítanak, hogy néhány nappal ezelőtt ő követett el merényletet a drohobici alpolgármester ellen. Neufeld megszökött Drohobiczból és Lembergbe ment, ahol az utczán egy rendőri fölismerte és letartóztatta. A börtönben kezdetben örültséget szimulált, de azután kijelentette hogy csak a bíróság előtt fog vallani. A merénylőt átadták a törvényszéknek.

§ A volt sah pöre. Badenből jelentik nekünk: A volt perza sah másfél hónappal ezelőtt tudvalevőleg Badenben tartózkodott s Halil magánzó Perziából néven egy villában lakott. Most a volt sah ellen a bádeni járásbíró előtt polgári keresetet indítottak. A bíróság egy ügyvédet nevezett ki a távollévő gondnokául.

§ A pezsgőforradalom epilógusa. Párisból jelentik: A donai esküdtbíró, amelyik a Champagne területéhez tartozó aubemegyei zendülő szőlősgazdák ügyét tárgyalja, a tizenhárom másodrendű vádlottat tudvalevőleg fölmentette. Tegnap kezdődött meg ugyancsak a donai esküdtbíró előtt a 33 fővádlott ellen a tárgyalás, amelyik ugyancsak kedélyes jellegű. Hozzájárul ehhez az a körülmény, hogy a nagy hőség miatt úgy a bírák, mint az esküdtek a lehető legnagyobb kényelemben helyezkedtek el. A vádlottak azzal védekeznek, hogy a nyomor és az általános igazatlanság készítette őket a „büntetés“-re, amely „büntetés“ azonban milliónyi kárt okozott. A tanuképpen megidézték dízyi polgármester nagy feltűnést keltett azzal a kijelentésével, hogy a szőlősgazdák eljárását megbocsáthatónak találja, mert szükség készítette őket rá. Az elnök e kijelentésért szigorúan megdorgálta a tanut, aki megfélekedett arról, hogy ő hivatali személy. Még nagyobb feltűnést keltett Lefèvre aji körjegyző vallomása, aki mint tanu kijelentette, hogy maguk a csapatok is segédkeztek a zendülőknek. Az általános benyomás az, hogy valamennyi vádlottat föl fogják menteni.

BORHEGYI VIZ.

Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz. Málnaszörppel, citrommal is előrangú üdítő ital.

Magyar Ásványvízforgalmi és Kivitelési Részvénytársaság BUDAPEST, V., Szabadság-tér 10. Telefon 162-84.

10 palackra szóló megrendelésnél már házhoz szállítjuk a postán.

KÖZGAZDASÁG.

A termés.

-- A földművelésügyi miniszter 200,000 mm.-val kevesebbre becsüli az idei buzatermést, mint két héttel ezelőtt. --

Budapest, augusztus 12.

A szinte tulzásig fölszigáztott várakozás közepette valóságos lesújtó hatást gyakorolt a földművelésügyi miniszter mai jelentése a termésről és a mezőgazdasági helyzetről. A felette optimizmus magánjelentések olyan szertelen terméshozamokról beszéltek, hogy mindenki 50—55 millió mm.-ás termést remélt s általános volt az a nézet, hogy a földművelésügyi miniszter jelentéséről-jelentésre emelni fogja a buzatermés-bebecslését. Érthető tehát az a szenzáció, amit ez a jelentés kelt, a melyben nemcsak hogy nem következett be a várt 50 millió mm.-ás becslés, hanem még csökkenés is mutatkozik. Hál' Istennek, ez a csökkenés igen jelentéktelen, úgy hogy végeredményül mégis csak egy jó közepes termés jut az országnak. A mostani adatok szerint ugyanis (összehasonlítva az előző becslésekkel) termelt:

	aug. 16-án	aug. 29-én	aug. 16-án 1910-ben
	becslés	termés	termés
buza	48,100,000	48,300,000	46,170,500
rozsa	12,900,000	13,600,000	13,294,163
árpa	15,850,000	15,800,000	15,075,900
zab	13,150,000	12,800,000	12,359,600

Csökkenés mutatkozik tehát a kenyérmagvakban, míg az árpában és a zabban némi jelentéktelen emelkedés tapasztalható. Teljesen leverő azonban az a szomorú kép, mit a tengeri és a burgonya terméskilátásai tárnak elénk, ugyisintén a takarmányneműeké, ami újabb ürügyül fog szolgálni a gazdáknak és a mézárásoknak a husárok emelésére. A földművelésügyi miniszter jelentése egyébként a következő:

Az általános helyzet.

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés óta eltelt két heti időszak alatt az ország nyugati nagyobb felében továbbra is túlnyomóan száraz idő uralkodott, míg keleten többnyire zivatarok kiérettében nagyobb esőzések voltak. A királyhágón túli vármegyékben nagyobb záporosok kíséretében kisebb jégesők is fordultak elő. A hőmérséklet különösen július utolsó napjaiban igen magas volt, úgy hogy helyenkint a 36 C.-t is elérte. Majd kelet felől hőszűrés állott be s ekkor a hőmérő keleten és északkeleten a 20 C. alá süllyedt. Az utóbbi napokban azonban itt is ismét melegebbre fordult az idő. Augusztus hó 10-én az esőzés az ország délkeleti és déli része felé terjed. Ez az időjárás a kalászosok betakarítására és cséplésére kedvező volt ugyan, de a kapások és takarmányfélék fejlődésére több helyen igen károsan hatott s a talaj keménysége folytán megakasztotta az őszi vetések alá szánt földék felszántását is. A hosszan tartó szárazság miatt a kapások közül a tengeri nem tudott eleget csövet kibozni s a meglévő csövek sok helyen meddők maradtak. A burgonya levélzete és indája főleg a sík vidékeken leszáradt, a gumók aprók maradtak és kényszerítettek lettek. Az erdélyi vármegyékben a gazdák attól tartanak, hogy az ily kényszerített burgonya a bekövetkezett nagyobb esőzések folytán ki fog csírázni. Ugyancsak a hosszas szárazságnak lehet tulajdonítani azt is, hogy a rétek sarjatermése nagy részben megsemmisülvén s a legelők kopárakká válván a gazdák jószágaik nagyrésztével kénytelenek már most a télire szánt szilvas takarmányt etetni. Ezen körülmény miatt, jóllehet a rétek anyaszéna termése és a mesterséges kaszálók első és második kaszálása általában jó termést adtak s így takarmányhiányról ez idő szerint beszélni nem lehet, egyes helyeken a gazdák máris attól tartanak, hogy a téli takarmány nem lesz elegendő. Jókiváló országos esőzés a gazdák ezen félelmét még eloszlathatja. A kalászosok cséplése az ország legnagyobb részében serényen folyik. Az eddig látható eredmények legnagyobb részben igazolják a legutóbbi hivatalos termésbecslést, kivéve a Tisza-Maros szögét, hol némi csatlódás érte a gazdákat, minék következményeképpen a várható termés mennyisége a vidéken némi visszaesést mutat. A kalászosok magtermésének minősége csaknem mindenütt kielégítő, sőt várakozáson felüli. Szép súlyos magvak mind a négy terményből elég gyakran találhatók.

A buza.

A búzával bevetett, illetve a már tényleg learatott mintegy 5,800,000 k. hold területen a gazdasági tudósítónak és a m. kir. gazdasági felügyelőségeknek nagyrészt már próbacseplési, illetve cseplési eredményeken alapuló adatai szerint termelt k. holdankint átlag 8.29 q, vagyis összesen mintegy 48,100,000 métermázsza buza. A július 25-én kiadott jelentés adatai szerint várható volt mintegy 48,300,000 q. buza, tehát megközelítőleg 200,000 q-val csökkentek a lefolyt két hét alatt a kilátások. Mult évben termelt 46,185,000 q. buza. Az országos átlagot, azaz: k. holdankint 8.29 métermázsát meghaladó, tehát a legjobb termés várható a következő vármegyékben:

(A zárjelben foglalt számok a július hó 25-iki napján közzétett átlagot jelzik.) I. Esztergom 10.80 q. (8.76). Pozsony 8.89 q. (9.50). Nyitra 8.44 q. (8.60). II. Tolna 10.10 q. (9.71). Baranya 9.56 q. (8.91). Somogy 8.98 q. (8.49). Sopron 8.80 q. (9.07). Győr 8.77 q. (8.96). Fejér 8.75 q. (8.52). Komárom 8.48 q. (8.97). Moson 8.41 q. (8.27). III. Bács-Bodrog 10.15 q. (10.10). Csongrád 9.45 q. (10.74). Jász-Nagykun-Szolnok 9.30 q. (8.85). Heves 9.00 q. (8.72). Pest 8.88 q. (8.25). IV. Borsód 8.39 q. (8.38). V. Békés 9.93 q. (9.90). VI. Csanád 11.36 q. (12.10). Torontál 9.15 q. (9.31). Arad 9.09 q. (9.36). VII. Brassó 10.00 q. (10.00). Összesen tehát 22 vármegyében.

Kat. holdanként 8.29 q-tól lefelé 6.50 q-ig termés várható 21 vármegyében, végül 6.50 q. aluli a terméskilátás 20 vármegyében.

A rozsa.

A rozsszal és kétszeressel bevetett, illetve learatott terület kitesz megközelítőleg 1,880,000 kat. holdat. Ezen a területen a gazdasági tudósítónak és m. kir. gazdasági felügyelőségeknek nagybárra már próbacseplési, illetve cseplési eredményeken alapuló adatai szerint termelt kat. holdankint átlag 6.86 q vagyis összesen mintegy 12,900,000 métermázsza. Július hó 25-én várható volt mintegy 13,000,000 métermázsza, a lefolyt két hét alatt tehát mintegy 100,000 q-val csökkent a rozstermés kilátása. Mult évben termelt 13,294,163 métermázsza rozsa. Legjobb a terméskilátások, vagyis 6.86 q országos átlagot elérő és ezen felüli termés remélhető: Esztergom 7.41 (8.63), Nógrád 6.99 (6.90), Tolna 8.76 (8.02), Sopron 7.92 (7.90), Somogy 7.23 (7.56), Fejér 7.19 (7.00), Baranya 7.05 (7.54), Moson 7.04 (6.57), Komárom 6.86 (6.20), Jász-Nagykun-Szolnok 8.78 (8.45), Bács-Bodrog 8.39 (8.92), Csongrád 7.95 (7.73), Heves 7.84 (7.98), Pest-P.-S.-Kiskun 7.76 (8.05), Borsód 7.79 (8.27), Abauj-Torna 7.49 (6.95), Gömör-Kishont 6.96 (5.60), Békés 7.85 (7.69), Hajdu 7.29 (7.12), Csanád 10.52 (10.66), Torontál 8.63 (8.50), Arad 7.93 (7.56), Brassó 9.94 (9.94), Fogaras 7.31 (7.64). Nagyküküllő 7.19 (6.86) összesen tehát 25 vármegyében. Kat. holdanként 6.00 q-n felüli termést remélnek 17 és 6.00 q-n alóli termésre van kilátás 21 megyében.

Az árpa.

Az árpával bevetett, illetve már learatott terület mintegy 1,920,000 kat. holdra tehető. Ezen a területen a m. kir. gazdasági felügyelőségeknek és gazdasági tudósítónak nagybárra már próbacseplési, illetve cseplési eredményeken alapuló adatai szerint termelt kat. holdankint átlag 8.24 q., vagyis összesen mintegy 15,800,000 q. Július hó 25-én volt remélhető 15,800,000 q. vagyis a lefolyt két hét alatt javult az árpa várható hozama mintegy 50,000 q-val. Mult évben termelt 11,676,344 q.

A zab.

A zabtal bevetett, illetve már részben learatott terület mintegy 1,870,000 kat. holdra tehető. Ezen a területen a gazdasági tudósítónak és m. kir. gazdasági felügyelőségeknek nagybárra már próbacseplési, illetve cseplési adatai szerint termelt kat. holdankint átlag 7.02 métermázsza, vagyis összesen mintegy 13,150,000 q. Július hó 25-én remélhető volt mintegy 12,800,000 q. vagyis javultak a zabterméskilátások mintegy 350,000 q-val. Mult évben termelt 10,232,287 q. zab.

A tengeri és burgonya.

Az egész országra kiterjedő szárazság következtében a tengeri és burgonya állapota ismét rosszabbodott és terméskilátásai csökkentek. A tengeri főleg az Alföld északi és északkeleti felében, továbbá a Dunántul egy részében és az északnyugati felföldön igen gyengén áll, a homokosabb talajokon annyira megromlott, hogy már bővebb csapadék esetében sem adhat kielégítő termést. A kötöttebb talajban még némileg türi a szárazságot, bár levelei itt is fonnynak és száradnak, tartósabb csapadék több kevésbé feljavíthatná. Az északkeleti és délkeleti vidékeken, főleg pedig az Alföld déli részein állapota kedvezőbb, itt esőképződése meglehetősen és a csövek szemfejlődése a köd-

vezőtlen viszonyok közt szintén eléggé kielégítő; a Királyhágón túli vidékeken pedig dusan és erőteljesen fejlődik, esőképződése is gazdag és általában jó, helyenkint kitűnő termést ígér. A burgonya a hegyi vidékeken általában még kielégítő, bár a szárazság kedvezőtlen hatása a terméskilátásokat itt is csökkentette, amennyiben levélzete itt is fonnynak és szárad, gumói aprók és fejletlenek; de a sík vidékeken és főleg a homokosabb alföldi földekben a burgonyának már nemcsak levélzete, de indája is elszáradt és ennek következtében már a bekövetkező, illetve bekövetkezett esőzéstől sem várható jelentékeny javulás. Legszebben áll a burgonya a Királyhágón túli vármegyékben, ahol a bőséges csapadékok hatása alatt erőteljesen fejlődött, lombzata üde zöld maradt és gumói is szép nagyra nőttek. A késői fajta burgonya itt gazdagon virágzik, a sok csapadék már-már káros hatása, mert helyenkint a gumók rothadni kezdenek, ezal kivül pedig a peronospora és a levélfodrosodás is károsítja.

Egyéb mezei termények.

A komló a sík vidékeken túlnyomólag közepes terméskilátásokat mutat és ad; a Királyhágón túli a korai komlót részben már leszedték, mérsékelt mennyiségű, de jó minőségű eredménnyel. A későbbi komló érésének itt nem kedvez a hűvös, esős időjárás. A kenyérrészben még nyúvik, áztatják és szárítják. Az eredmény közepes. A dohány fejlődése megakadt, alsó levelei több helyen elszáradtak és a felsők sem fejlődnek kielégítően. Erdélyben nagy leveleket hajtott és szép növények indult. Törését sok helyen megkezdték. A cukorrépa és takarmányrépa a szárazságtól leginkább sújtott vidékeken gyengén állanak, levélzetük fonnynak és szárad, a gyökérzet nem fejlődik. Az ország keleti felében előfordult csapadékok úgy a cukor-, mint a takarmányrépát felüdítették, de még bővebb csapadékot igényelnek. A mesterséges takarmányok közül a löhere és luczerna termése fokozottan rosszabbodott. Az első kaszálás túlnyomólag kedvező termést adott, a második termés már jelentékenyen gyengébb volt, a harmadik kaszálás pedig általában gyenge eredményt adott, helyenkint nem is lehetett harmadszor lekaszálni; negyedszer csak elvettve adott termést. A zabos búkkönt a határ-széli hegyvidékeken még a közelmúltban aratták közepes eredménnyel. Leggyengébb a mesterséges takarmányok közt a csalamádé, amely általában alacsony maradt, sok helyen pedig fonnynak, sőt el is száradt.

Országos összesítés.

Vidék	Bev. ter. kat. h.	Aug. hó 8-án várható		1910. évi term. mm.
		átl. k. h.-kint	összes métermázsza	
Duna b.-partja	357,040	7.73	2,760,000	2,544,427
Duna j.-partja	971,298	8.75	8,500,000	7,489,795
Duna-Tisza k.	1,270,705	9.53	12,130,000	9,355,833
Tisza j.-partja	421,450	7.78	3,280,000	3,631,187
Tisza-Maros sz.	1,326,277	8.58	11,380,000	11,205,411
Királyhágón túli vármegyék	599,102	6.04	3,620,000	4,551,659
Összesen	5,800,195	8.29	48,100,000	46,185,023
Jul. 25-én volt		8.33	48,300,000	
Rozsa és kétszeres.				
Duna b.-partja	243,798	6.30	1,540,000	1,723,863
Duna j.-partja	560,907	6.82	3,830,000	3,890,722
Duna-Tisza k.	417,439	7.80	3,280,000	2,691,765
Tisza j.-partja	184,901	6.27	1,160,000	1,385,037
Tisza b.-partja	340,687	6.56	2,240,000	2,467,601
Tisza-Maros sz.	42,669	7.71	330,000	363,749
Királyhágón túli vármegyék	89,956	5.73	520,000	771,368
Összesen	1,880,297	6.86	12,900,000	13,294,163
Jul. hó 25. volt		6.92	13,000,000	
Árpa.				
Duna b.-partja	507,972	8.61	4,300,000	3,386,381
Duna j.-partja	446,305	8.46	3,780,000	2,610,168
Duna-Tisza k.	349,045	8.14	2,850,000	1,971,891
Tisza j.-partja	231,706	7.38	1,710,000	1,301,010
Tisza b.-partja	181,426	7.53	1,370,000	1,035,731
Tisza-Maros sz.	97,811	8.56	840,000	685,790
Királyhágón túli vármegyék	109,626	8.36	910,000	685,383
Összesen	1,923,291	8.24	15,850,000	11,676,344
Jul. 25-én volt		8.21	15,800,000	
Zab.				
Duna b.-partja	215,437	5.30	1,150,000	1,023,840
Duna j.-partja	334,686	5.17	2,780,000	1,929,414
Duna-Tisza k.	336,392	5.35	2,790,000	1,951,354
Tisza j.-partja	266,772	5.37	1,440,000	1,221,327
Tisza b.-partja	230,269	6.04	1,390,000	1,163,050
Tisza-Maros sz.	195,387	7.60	1,490,000	1,212,215
Királyhágón túli vármegyék	203,294	7.35	2,160,000	1,761,085
Összesen	1,872,237	7.02	13,150,000	10,262,285
Jul. 25-én volt		6.84	12,800,000	

Milyen lesz a szüret?

A szőlészeti és borászati felügyelők jelentése a szőlők állapotáról. —

Budapest, augusztus 12.

A földművelésügyi miniszter ma tette közzé a szőlészeti és borászati felügyelők jelentését a szőlők állapotáról. E jelentések szerint a nagy szárazság a peronospora továbbterjedését megakasztotta ugyan, de viszont a szüreti kilátásokat erősen csökkentette, úgy hogy csak közepes szüretre lehet kilátásunk. A jelentések a következők:

1. A budapesti kerületben (Pest vármegye felső része és Fejér vármegye) a szőlő állapotában lényegesebb változás nem állott be. A korai fajok már szinesednek. Középtermésre van kilátás. 2. A széksárdi kerületben (Tolna és Somogy vármegye) az utóbi nagy szárazsága miatt a szőlők fejlődése megállította, amiért a szürethez fűzött remények még erősen megváltozhatnak. Egyelőre közép termésre van kilátás. 3. A pécsi kerületben (Baranya vármegye) a szárazság miatt a szőlők fejlődése, de különösen a bogycák duzzadása nem kielégítő. Középes, helyenként gyenge termés várható. 4. A lapályos kerületben (Zala vármegye) bár a peronospora és lisztharman nem terjed, egyes fajoknál — különösen a köves és homokos talajokban — a firtók fejlődése megállt. Középes termésre van kilátás. 5. A pápai kerületben (Veszprém, Komárom és Győr vármegye) az állandó nagy hőség és szárazság egyelőre még nem észlelt hatását. Középes termés várható. 6. A soproni kerületben (Sopron és Vas vármegye) kissé jég és a Fertőmenti községekben fellépett molykártól eltekintve közepes termés várható. 7. A pozsonyi kerületben (Pozsony és Moson vármegye) a száraz partokon és homokos helyeken elfonyadnak a levelek, itt-ott a bogycák is; általában azonban jó minőség várható. 8. A nyitrai kerületben (Esztergom, Hont, Bars és Nyitra vármegye) a szőlőbetegségek nem terjednek s jó közepes termésre van kilátás. 9. A balassagyarmati kerületben (Nógrád vármegye) a szemek fejlődése részben igen szép s jó közepes termés várható. 10. Az egri kerületben (Heves és Jász-nagykunszolnok vármegye) a szőlők fejlődése jó és a korai esemege fajták már ézni kezdenek. 11. A miskolci kerületben (Borsod és Gömör-Kisbent vármegye) a hetek óta tartó állandó szárazság miatt a peronospora megakadt ugyan, azonban az igérkező termést a szárazság lezárta. Hegyi szőlőkben közepes, homokos talajon közepes aluli termés várható. 12. A tárcsai kerületben (Abauj-torna és Zemplén vármegye) a tartós szárazságtól a bogycák nem fejlődnek a kívánt mértékben, miért is a terméskülönbségek csökkentek. 13. A beregszászi kerületben (Bereg Ung és Szabolcs vármegye) az aszály a szőlők fejlődését hátráltatja s a bogycák sok helyt sülnék. Középtermés várható. 14. A szatmári kerületben (Bihar vármegye) a szárazság következtében a peronospora terjedése mindenütt megakadt és így jó közepes termés várható. 15. A szilágysági kerületben (Szilágysági vármegye) az ott kedvező időjárás folytán a szőlő igen szépen fejlődött, általában bő termésre van kilátás. 16. A bihari kerületben (Bihar vármegye) a szárazság következtében a peronospora terjedése mindenütt megakadt és így jó közepes termés várható. 17. A ménési kerületben (Arad vármegye) a szőlők fejlődése az eső hiány miatt ugyan megállt, de azért közepes termés még várható. 18. A fehértemplomi kerületben (Krassó-Szolnok és Temes vármegye) Versecezen és környékén a szőlőtermés minőségileg igen jónak ígérkezik, mennyiségre közepes eredmény várható, egyebütt azonban gyenge, sőt igen gyenge a kilátás. 19. A kecskeméti kerületben (Pest vármegye alsó része Csongrád, Csanád és Békés vármegye) a rendkívüli aszály a fejlődést teljesen megakasztotta. Nagy átlagban mégis közepes termés várható. 20. A szabadi kerületben (Bácsodrog és Torontál vármegye) dacára a nagy szárazságnak, közepes termés várható. 21. A nagyenyedi kerületben (Alsófehér, Székely és Hunyad vármegye) a szőlő fejlődése kielégítő. Alsófehér vármegyében közepes, Hunyad és Székely vármegyékben gyenge termés várható. 22. A dícszentmártoni kerületben (Kis- és Nagyküküllő, valamint Udvarhely vármegye) a szőlők szépen indult fejlődése a nagy melegben kissé megakadt. Átlagban közepes termésre van kilátás. 23. A marosvásárhelyi kerületben (Maros-Torda, Torontál, Kolozs, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód vármegye) a szőlők szépen fejlődnek. Átlagban közepes termés várható.

A Déli Vasut beruházásai. A Déli Vasut reform tárgyalásai alatt megbeszélés tárgyát képezte a legszükségesebb beruházások kérdése is. Legkö-

zelebb már 32 millió koronát fognak a használatlan beruházásokra fordítani. Ebből az összegből 20 milliót új kocsik és gépek beszerzésére használnak fel, míg a fennmaradó 12 millió koronát különböző beruházások eszközésére fordítják. Természetesen ezek csak ideiglenes befektetések s amint a szanalási akció sikerrel jár, sokkal nagyobb mértékben indulnak meg a beruházások. Különben a tanácskozások jelenleg az osztrák kereskedelemügyi miniszteriumban folynak le. Itt rövidesen befejeződnek a tárgyalások s a hónap végén a francia megbízottakkal lépnek ismét összeköttetésbe. Nagy a valószínűség arra, hogyha az osztrák kereskedelemügyi miniszterium hozzájárul a Déli Vasut által fölvetett megoldási tervekhez, a megegyezés létrejön a francia kötvénytulajdonosokkal is.

A szénfuvarok hivatalos mázsalása. A Magyar Kereskedelmi Csarnok szénzakma-szakosztályában tömörült szénnagykereskedők tudvalevőleg előterjesztést tettek annak idején az Államvasutak igazgatóságának a szénfuvarok kötelező hivatalos mázsalását rendelje el. Az igazgatóság ez ügyben külön szakértékeztetést hívott egybe, melyen megállapítást nyert, hogy egy a nagyközönség érdeke, mint a tisztességes szénkereskedelem reputációja megköveteli, hogy a szénfuvarozásokról előforduló vitáknak a kötelező hivatalos mázsalás által eleje vették. Előrelátható, hogy a nagyközönség a kötelező hivatalos mázsalás életbe léptetése után minden olyan szénfuvar, amelyet hivatalos vasuti súlykimutatás nélkül fognak szállítani, vissza fog utasítani.

Harc az argentinai husért. Az argentinai husért folyó küzdelemben ma új hang vegyült. Az osztrák agráriusok központja tegnapi gyűlésén hozott határozata alapján a miniszterelnökséghez és a földművelési minisztériumhoz a következő táviratot intézte: „Az állandó választmány határozata alapján az agrár központ a maga, valamint a kötelező, hez tartozó összes mezőgazdasági testületek nevében tiltakozik az argentinai hus minden további behozatala, tehát a már Triesztbe érkezett mennyiségnek a kirakása ellen is, minthogy a tengerentúli hus behozatalának folytatása a belföldi állattenyésztés részére megadott védelemnek kiszámíthatatlan áttörését jelentené.” — Itthon egyelőre várakozó állásponton vannak az értekezletek s csak az agrársajtó vitatja a maga igazát. Így a Gazdaszövetség hivatalos lapja az argentinai husbehozatal kérdésével foglalkozva, kimutatja, hogy nem lehet döntő bíróság elé boesítani azt a kérdést, vajjon szabad-e az argentinai hus behozni, vagy sem. Nem lehet pedig azért, mert a törvénynek az a rendelkezése, hogy az osztrák és a magyar kormány közötti nézeteltérések felett döntő bíróság határoz, nem vonatkozik a külföldi husbehozatal kérdésre. Ebben a kérdésben ugyanis már maga a törvény, illetve az azt kiegészítő és a király által is jóváhagyott és szentesített titkos egyezmény az irányadó, amely úgy szól, hogy a két kormány közötti nézeteltérés esetén a szigorúbb (tehát jelenleg a magyar) álláspont az irányadó.

A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület félszázados jubileuma. A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület szeptember hóban üli meg fennállásának félszázados évfordulóját, melyet nagyarányú mezőgazdasági és ipari kiállítás rendezésével tesz emlékeztető. A kiállítás iránt ugyazda, mint iparoskörökben nap-nap mellett fokozottabb érdeklődés mutatkozik.

Fegyelmi a Rosner és Faludi cég ellen. Korántsem ért véget a Rosner és Faludi cég fizetésképtelensége azzal, hogy a kiegyezés létrejött a hitelezőkkel. Amint a fizetésképtelen cég a megállapított kvóta arányában az első részletet hitelezőinek kifizette, a Budapesti Áru- és Értéktőzsdő tanácsa fegyelmi eljárást indított a cég ellen. A fegyelmi eljárás megindítására azért volt szükség, hogy igazak-e azok a vádak, melyekkel a céget illették. Ha tényleg bebizonyulna, hogy a cég üzleti elveiben nem volt korrekt, úgy a fegyelmi eljárás lefolytatása után a cég tulajdonosait a tőzsdéről kizárnák. A jövő héten tart e tárgyban a tőzsdetanács ülését, amelyen mind a két cégfőnököt kihallgatják. Minden esetre érdekes végső akkord a félmillió fizetésképtelenség ügyében a fegyelmi eljárás megindítása és jele annak, hogy a tőzsdetanács valóban feltétlenül éri tőzsdénk jó hírét.

A mezőgazdasági hitel vidéken. A Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetsége a következőket teszi közzé: Az új agrárbank felállítására kapcsán több oldalról szerettek volna ellentéteket támasztani a vidéki takarékpénztárak szereplése és a mezőgazdasági hitel érdekei között. E törlések eliminálását tette feladatává a Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetsége. A vidéki takarékpénztárak mindenkor bőségesen szolgálták a mezőgazdasági hitel érdekeit és kétségtelen, hogy nagy érdemeik vannak a mezőgazdasági értékek emelkedésében. Közös és kölcsönös érdekeik megvilágosítását azzal kívánja szolgáltni a Szövetség, hogy az október 1-én a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület félszázados jubileumi ünnepségének keretében Szatmáron rendezendő nagygyűlésében kizárólag azokat a szolgálatokat tárgyalja, amelyekre a mezőgazdaság céljainak fokozására, első sorban a vidéki pénzügyintézetek hivatottak. E kérdést fogja programszerűen megvilágosítani a szatmári gyűlésen a Szövetség elnöke, Mándy Lajos ny. miniszteri tanácsos. A mezőgazdasági érdekek képviselőiben György Endre volt földművelésügyi miniszter ama határvonalak precízebb megvonásáról fog a szatmári gyűlésen értekezni, amelyek a szövetségi és részvénytársasági formák jogosult érdekeket vannak hivatva megállapítani. Széleskörű tárgyalás keretében fogja a Szövetség a szatmári gyűlésből megindítani a vidéki pénzügyintézetek által fentartott gabona- és áruaktárak gazdasági jelentőségének és hitelforrásai emelésének érdekében kifejtendő tevékenységét. A Szövetség vezetői körének az a törekvése, hogy a vidéki pénzügyintézetek részéről fentartott áru- és gabonraktárak zálogjegyait a hitelforgalom keretében bevontatható értékpapirossá tegyék és ezzel a gazdának bőséges pénzforrást nyisának addig, amíg természetét piacra kívánja vinni.

Az ipartörvény reformja. Tudvalevőleg a néhai Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter mindjárt hivatalba lépése után elvetette a Sztörényi-féle ipartörvény tervezetét és Maltekovits Sándornak az 1884-iki ipartörvény megalkotójának elnöksége alatt egy bizottságot küldött ki az 1884. évi XVII. t. cz. revíziójára. E bizottság a Kossuth Ferencz minisztersége alatt beérkezett anyagot több önálló törvény tervezetté dolgozta föl. Teljesen készen áll már a házalás szabályozásáról, valamint az építőiparról szóló két törvényjavaslat. Ezt követik: a kereskedelmi alkalmazottak viszonyairól, a magántisztviselők nyugdíjáról és a munkaviszony rendezéséről szóló törvényjavaslat, mely utóbbi esetleg több törvényből fog állani, körülbelül a következő beosztással: gyári törvény, sztrájk-törvény, a munkaviszony rendezése a kisiparban és a gyáriparhoz nem tartozó többi iparágakban. Ha ezek elkészültek, következik az iparbíróokról szóló törvényjavaslat és végül a mai ipartörvény revíziója, amely ha a főntebbi fejezetek belőle önállóan kiemeltetnk, már nem nagy munka lesz s főleg a képesítés és az ipartestületi hatáskör revíziójára fog szorítkozni. Ez a nagy munkaanyag valószínűleg egy éven belül elkészül. Hogy azonban mikor kerülhet parlamenti tárgyalásra, az egyelőre teljesen bizonytalan.

Csöd. A budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényesek a mai napon megnyitotta a csődtábla Tauber testvérek újpesti bejelentett cég (Szilágysági-utca 5. sz.) ellen. Csődbiztossá a bíróság kinevezte dr. Lábán János kir. törvényszéki jegyzőt, tőmegmondókká dr. Várady Pál ügyvédet, tőmegmondókhelyettesé dr. Beck Salamon ügyvédet. A követelések bejelentésének határideje 1911. szeptember 20. napja. A felszámolási tárgyalás október 17-én, a csődválasztmány megválasztása pedig 1911. évi október 19. napján lesz.

A Skoda-részvények emelkedése. A bécsi tőzsdén a legkeresettebb értékek a Skoda-részvények. A hét elején a részvények árfolyama 654 korona volt, míg ma 673 koronás árfolyamon zárultak. Különböző hírek fűztek az árfolyam emelkedéséhez s leginkább a magyar ágyugyárral hozták összefüggésbe a nagy keresletet. Ez a kombináció azonban megdőlt, mert a fölállítandó magyar ágyugyártól korántsem húzhat a Skoda olyan hasznát, amely megmagyarázná a szokatlan nagy áremelkedést. Ellenben a bécsi tőzsdén határozott formában terjesztették azt a hírt, hogy a bécsi Roth-féle patrongyár r.-t. fuzionál a Skoda-gyárral. Ez a hír adott tápot a nagy vásárlásra, jóllehet ma még pozitív formában nem lehet beszélni a két gyár fuziójáról.

A kisázsiai piacok iránt érdeklődők figyelme. A beiruti főkonzul, Pintér Gyula, f. hó 16-án délelőtt 10 és 12 óra között a magyar királyi

kereskedelmi muzeumban (V., Akadémia-u. 3. II. em.) a syriai gazdasági viszonyok és kelendő-ségi esélyek felől való felvilágosításokkal rendelkezésre áll az érdekeltségnek.

Az amerikaiak köszönete a budapesti vendég-látásért. A bosztoni kereskedelmi kamara elnöke, aki a minap Budapesten járt száztáru amerikai küldöttséget vezetve, megleghangú levelet intézett a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökéhez, *Thék* Endre udvari tanácsoshoz, köszönetet mondva azért a pompás fogadtatásért és szíves vendéglátásért, amelyben a társaságot a székesfőváros tanácsa is, a kamara is részesítették. A bosztoni ka-mara az európai tura tanulságait monumentális munkában meg akarja örökíteni, amelyet Ame-rika minden könyvtárának és a nagyobb városok polgármestereinek meg fognak küldeni. Hogy ez a mű alapos és kimerítő lehessen, azzal a kérésrel fordul a bosztoni elnök a budapestiekhez, küldjék meg e diszmunka céljaira mindamaz adatokat és fotográfákat, amelyek a főváros kikötő- és közrak-tár berendezéseire, kórház- és sanatórium ügyeire, községi üzemekre stb. vonatkoznak.

Az Államvasutak szállítási feltételei. Az Államvasutak által anyagok és leltári tárgyak szállítá-sára nézve kibocsátott általános feltételek egyes intézkedései az államvasut szállítói körében jog-csúlt aggodalmat keltettek s ezért a Magyar Gyár-iparosok Országos Szövetsége elhatározta, hogy a szállítási feltételeket érdekelt tagjainak bevonásá-val beható tanulmány tárgyává téve azzal a kére-lemmel fog a kereskedelmi miniszterhez fordulni, hogy a sérelmes szállítási feltételeket az őszszel az államvasut, valamint az érdekelt szállítók képvé-selőinek részvételével szaktanácskozmány elé ter-jeszze megvitatás és a feltételek megfelelő módo-sításra végett. E célból a Szövetség mindenekelőtt körlevélben hívta fel érdekelt tagjait, hogy a szál-lítási feltételekre vonatkozó észrevételeiket mielőbb közöljék a Szövetséggel. Egyenesen a közszállítási szabályzatba ütköznek ugyanis, hogy az államvasut feltételeibe a régi nézve is mértékadó közszállítási szabályzatból csak azokat az intézkedéseket veszi át, amelyek az államvasutra előnyvel járnak, de mellőzi azokat, amelyeket a közszállítási szabályzat a szerződő vállalkozóknak biztosít. A felmerült óhajások egy részről a szerződő felek egyenjogu-sága elvének következetes keresztülvitelét, bizonyos határidők kiterjesztését a szállító felek érdekében, az államvasut egyoldalú intézkedései jogából a szál-lítóra nézve származható károk elhárítását, az eső-tleges kárigényeknek méltányos keretek közé szorí-tását, a szállított áruk megvizsgálása és ellenőrzése módjának megfelelő megállapítását stb. célozzák.

Új bankfiók. A Magyar Országos Központi Takarékpénztár — mint értesülünk — Budán, a Fő-utczában fiókat nyit. Az új fiók csak az őszszel kezd meg működését.

A fumei kikötő kibővítése. Fiuméből jelentik: A fumei kikötő befogadó képességének emelésére vonatkozó végleges tervek most készültek el. A tervek szerint tengerfeltöltés által új kikötőme-nendezéket és új rakodóterületeket akarnak nyerni, hogy a vasuti berendezések is kibővíthetők legyenek. A kibővítés munkálatai mintegy ötven millió koronába kerülnek és a tervek realizálása nyolcz-évet vesz igénybe.

A munkásbetegség-egyeztetés reformja. Ipari és kereskedelmi körök már régóta elégedetlenek a munkásbetegség-egyeztető mai szervezetével és sürge-rik annak reformját. Erre vonatkozólag a Magyar Ipar holnapi száma azt a feltűnést keltő értesülést közli, hogy illetékes helyen az az eszme is fölme-rült, hogy a mostani törvényt helyezzék törvényho-zási uton hatályon kívül s hatalmazzák föl a keres-kelemügyi minisztériumot, hogy a pénztárak ve-zetését vegye a kezébe s a szükségesnek vélt refor-mokat léptesse életbe *rendeleti uton*, amennyiben pedig ezek a gyakorlatban beválnak, akkor ejtse sorát az új törvénytervezet kidolgozásának és a törvényhozás elé való terjesztésének.

Személyhajó-összekötőszolgálat az Ómoldova—turnszeverini vonalszakaszon. Alacsony vízállás miatt f. hó 12-től az Ómoldova-turnszeverini dunai sza-kaszon összekötő szolgálat létesítetik, amelynek segít-ségével az utazás Ómoldovától—Turn-Severinig, vala-mint a fordított menetirányban fog eszközöltetni. E-nél fogva ezen összekötő szolgálat tartamára Orsován felül fekvő állomásokról — Orsován alul fekvő állomá-sokra és Turn-Severin alul fekvő állomásokról — Turn-Severin felül fekvő állomásokra f. hó 12-től köz-vetlen menetjegyek nem adatnak ki s közvetlen pod-gyászszállítás sem történhetik.

Drágnál a cukor. A nyerscukor-piaczok irány-zata e héten is folytonos áringadozások képét mu-tatta, aszerint, amint esőről érkező hírek a speku-

láziót realizálására, vagy kedvező hírek hatása alatt újabb vásárlásokra buzdították. A múlt pénteken a májusi cukor ára 12.8% márka volt, amikor o sorokat írjuk, az ár már éppen kerek két márkával magasabb 50 kg. ként, azaz 14.87% m. Kristály-cukor ára nem áll arányban a nyerscukor árá-kal és a magyar gyárak főleg nyerscukor gyártá-sára készülődnek ebben a kampányban. Augusztusra 35.75 koronát fizettek ab Fiume. Finomítvány me-gint egy koronával drágább. A mai ár: nagysüveg 8x25, koczka 90.25, kristály 83.—, jégoc szárga 100.—, fehér 104.— K.

A táblavég-kartel a kereskedők ellen. A táblavég-kartel, amely a pécsi Unionbank ellen-őrzése alatt dolgozik, olyan önkényesen bánik a ke-reskedőkkel és fogyasztókkal, amilyen eljárásra még az erőszakoskodó kartelek történetében alig található példa. A napokban minden fajta tábla-üveg árát ismét 50 fillérral fölemelték azzal a kissé szokatlan indoklással, hogy a gyáraknak ki kell használniuk az alkalmat, hogy kereshessenek. A kereskedő és fogyasztók érdekeit mélyen sérti az, hogy a karteliroda régebben olcsóbb árak mellett létre jött köteleket nem respektálja és azt, aki ebbe belenyugodni nem akar, azzal fenyegeti, hogy három hónapig, esetleg hosszabb ideig is egyálta-lában nem ad neki árut. Ezzel fenyegetéssel a kartel igen bőkezűen bánik és azt minden fölme-rülő nézeteltérésnél alkalmazza a minden erőszak-cskodásban belenyugodni nem akaró vevő megpu-hítására. Ideje lenne, hogy az ilyen kartel-tul-kapások ellen a törvényes védelmet nyerjen a fo-gyasztó piac.

Egyezség a Betegség-egyeztető Pénztár és az orvo-sok között. Békésgyuláról jelentik: A gyulai kerü-leti munkásbiztosító pénztár és orvosai között a két év óta fenálló áldatlan harc, mely a többi pénz-tárak szolidaris csatlakozása folytán országos ügy-gyé fejlődött, ma szerencsés megoldást nyert. A gyulai pénztár vezetősége ugyanis a békekötés ér-dekében emlékiratot dolgozott ki és felkérte *Am-brus Sándor* alispánt a kezdeményező lépések meg-tételére. Az alispán ma délelőttre az érdekelteket egyezkedési tárgyalásra hívta egybe, amely pozitív eredménnyel végződött. A tárgyaláson megjelent az orvosok öt képviselője, *Groszmann Miksa* az orsz. munkásbiztosító aligazgatója, *Aidin Imre* a pénztár titkára és a gyulai pénztár igazgatója *Martos Manó*. Beható tárgyalás után kijelentették, hogy csak szerződéses alapon lépnek egyezsége-re. Addig, míg a kérdés országosan végleg rendeztetik, a következő ideiglenes egyezséget fogadták el:

A pénztári orvosok az 1908-ban kötött egyez-ségben megállapított szolgálati szabályzatok és di-jazás szerint a pénztári szolgálatot továbbra is vál-lalják. Az említett egyezségnek a fegyelmi eljárás-ra vonatkozó pontjai hatályon kívül helyeztetnek. Ezen egyezség pedig akkor lép életbe, ha sikerül a pénztárnak jelenleg működő 10 sztrájkáló or-vosát más vidéken elhelyezni. Ezen feltétel köny-nyebb keresztülvihetősége érdekében a békésmegyei orvosszövetség kötelezi magát, hogy az orsz. orvos szövetségével közösen jár az iránt, hogy az orvosoknak más vidéken való elhelyezése ne akadályoztassék.

Magyar Védő Egyesület Pápan. A Magyar Védő Egyesületnek pápai fiókjá *Sült József* elnök ve-zetése mellett tegnap tartotta rendkívüli igazgatósági ülését, melyben elhatározta, hogy tekintettel a foly-tonosan növekedő külföldi behozatalra, a szünidő le-tete után erős akciózt indítanak meg a magyar ipar érdekében a dunántúli vármegyékben. A budapesti

központ kiküldöttje, *Csongor György* ijesztő számok-kal festette mai közgazdasági viszonyainkat, melyek szerint külföldi behozatalunk 1910-ben már az 1800 millió koronát is meghaladta. De részletesen reámuta-tott mindazokra az eszközökre, amelyekkel ezt a mér-hetetlen pazarlást némileg korlátozni lehet. Indítvá-nyára elhatározta a gyűlés, hogy az ifjúságot a hazai iskola és tanszerekkel közelebbről megismerteti. Ugyane célból falragaszokon fogják ismertetni a különböz-hazai író- és rajzszeretek védőjegyeit, megalakítják az ifjúsági Sorompó Ligákat és egy agitáló bizottsá-got szerveznek, mely a magyar ipar érdekében a hazai társadalmat hathatós tevékenységre állandóan buzdítani fogja.

Az országos ipari kísérleti állomás felállítására. Fontos, rég nélkülözött intézmény életbeléptetéséről adhatunk számot, az országos ipari kísérleti állomás létesítéséről. A régóta terve vett ügy most lépett a megvalósulás stádiumába, amennyiben a király most hagyta jóvá a kísérleti állomás létesítésére vonatkozó miniszteri előterjesztést. A kísérleti inté-zet szervezeti szabályzatának készítőit az az olv-vezeti, hogy az intézet csak a már létező és élet-kepes hazai iparágakat támogatja és mindig a tény-leges érdekekhez alkalmazkodik. Így lesz kísérleti állomása az építőiparnak, vas- és fémiparnak, szap-an-, gyertya-, gáz-, malom-, keményítő-, enyv stb. iparoknak. Az intézet felszerelésére — a Bu-dafok mellett megvásárolt, körülbelül 10.000 négy-szögöl nagyságu terület és épületek vételárán kívül — 3.750.000 korona van egyelőre előirányozva. Az intézet teljes berendezését fokozatosan kontemplál-ják, az előkészítő munkák már is folynak, úgy hogy még az idén őszszel átköltöznek a már létező kísér-leti állomások, ugymint a bőr-, zsír- és illatki-sérletek.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, augusztus 12.

A készáru-piaczon ma szilárd volt az irányzat. Kielégítő kínálattal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak ugyan, de lényegesen olcsóbb árakat ígértek, mint tegnap. Mivel az árubirtokya sok nem nagy hajlandóságot mutattak akármilyen árakat elfogadni, nehézkösen indult meg a forga-lom, később azonban mégis meglehetősen megélér-kiült az üzlet. Elkelt mintegy 54.000 q buza 10—15 fillérral a tegnapiaknál olcsóbb áron. A legdrá-gább eladási ár 11.70 korona volt 82 kilós tiszta-vidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.30 korona 80 kilós tiszavidéki üszkös buzáért. Egyéb gabona-neműek közül a rozs, a tengeri és az árpa válto-zatlan, a zab bággyadt. Forgalmába került 1800 q rozs 8.80—8.85 koronás áron, 900 q zab 8.27 és fél—8.62 és fél, 300 q tengeri 7.90 és 200 q árpa 8.25 koronás áron. A határidőpiazcon a külföldi tőzsdék közül ma reggelre Newyork egy czenttel, Chikágó háromnegyed czenttel, Berlin másfél már-kával magasabb, ellenben Liverpool fél pennyvel, Páris pedig 15—20 centtimmel alacsonyabb jegyzé-seket küldött. Nálunk leginkább a tegnapi jó, kiadós eső volt irányadó az üzlet tendenciájára, de ennek a hatása is csak a megnyitáskor és még rövid ideig ezután mutatkozott, míg később már egészen más tényezők voltak mértékadók. Híre járt ugyanis, hogy a ma délután megjelenő miniszteri kimutatás a termésbecslés felől kedvezőtlenebb számszerű adatokat fog tartalmazni, mint a két hét előtti, ami a kulisszt sürgős véleményes vásárlá-sokra ösztönözte, amelyek következtében erősen szilárdult az irányzat és lényegesen emelkedtek az imént erősen visszaszorult árfolyamok. Az októberi buza 8 fillérral a tegnapi zárlaton alul, 11.20 ko-ronán indult, gyorsan 11.14-ig még tovább csök-kent, de aztán 11.28-ig emelkedett és zárlatkor 11.25 koronán maradt. A májusi tengeri 6 fillérral a tegnapi zárlaton alul, 7.50 koronán indult, 7.45-ig tovább gyöngült, aztán sürgős keresletre 7.63 ko-ronáig emelkedett és zárlatkor 7.50 koronán ma-radt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végered-ményképpen ma az októberi buza 3 fillérral, az áprilisi buza szintén 3 fillérral gyöngült, az októ-beri rozs teljesen változatlan maradt, az októberi zab 2 fillérral, a májusi tengeri 3 fillérral javította az árfolyamát.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

ANDRÁSSY-UT 39.
BUFFET
IV. EMELET.
LIFT.

„Párisi fagyfalak“ 20 fill.
1 szelét ostyával .. 40 fill.
2 szelét ostyával ..

„Párisi jeges-
Ráve“ ostyával 40 fill.

„Párisi Mignon“
kittő .. 7 fill.

„Párisi torta“
logfinomabb, nagy szelét 16 fill.

Sült fagyfalak kívül
beül jéghideg .. 60 fill.

Remek kilátás
a nagy tetőn

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ.

Kész volt:	
Buza	klós ára 100-kg.
Tiszavidéki, új	75
" " " "	76
" " " "	77
" " " "	78
Fejérmegyei, új	75
" " " "	76
" " " "	77
" " " "	78
Pestvidéki, új	75
" " " "	76
" " " "	77
" " " "	78
Bánsági, új	75
" " " "	76
" " " "	77
" " " "	78
Bácskai, új	75
" " " "	76
" " " "	77
" " " "	78
Rozs I. rendű új	17-85
középmínőségű új	16-40
Arpa takarmány I. rendű	17-20
II.	17-60
Zab I. rendű	16-60
II.	15-60
Tengeri belföldi új	15-60
Köles	0

Kötöttet:

Buza. Tiszavidéki: 600 q 82 k 23.40 K, 200 q 82 k 23.30 K, 300 q 82 k 23.30 K, 100 q 82 k 23.20 K, 100 q 82 k 23.10 K keverékes, 100 q 81 k 23.15 K, 1000 q 81 k 23.20 K, 100 q 81 k 23.15 K, 600 q 81 k 23.30 K, 100 q 81 k 22.40 K hibás, 2300 q 80.5 k 23.30 K, 4000 q 80 k 23.15 K, 1000 q 80 k 23.10 K, 100 q 80 k 22.60 K üszkös, 4100 q 79 k 23.35 K, 1000 q 81.5 k 23.35 K, 5000 q 81 k 23.35 K, 1350 q 78.5 k 23. K.

Pestvidéki: 300 q 81 k 23.10 K, 300 q 81 k 23.15 K, 100 q 81 k 23.20 K, 400 q 81 k 23.10 K, 1500 q 80 k 23.10 K, 1000 q 80 k 23. K, 200 q 80 k 23.30 K, 500 q 80 k 23.10 K, 100 q 75.5 k 23.30 K, 400 q 79 k 23. K.

Fejérmegyei: 2700 q 81 k 23.20 K, 1550 q 80 k 23. K, 2700 q 81 k 23.20 K.

Tolna: 300 q 81.5 k 23.20 K.

Bácska: 600 q 81 k 23.30 K, 600 q 79 k 23.10 K.

Bánsági: 3000 q 79.8 k 23.30 K, 5000 q 80 k 23.40 K.

Zab: 400 q 16.55 K pp, 200 q 17.25 K paritás, 100 mm 17. K, 23.15 K javítás 150 q 16.80 K paritás.

Takarmányárpa: 200 p 16.50 K pp.

Rozs: 500 mm 17.70 K pp, 200 q 17.60 K pp, 600 mm 17.60 K pp, 200 mm 17.60 K pp, 200 mm 17.70 K pp.

Tengeri: 300 q 15.80 K Kocsira.

A határidőpiacon kötöttet:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza 1912 áprilisra	11.41-42-35-46
Buza októberre	11.20-21-19-26
Rozs októberre	9.12-13-10-14
Zab októberre	8.27-26-35-0
Tengeri 1912 májusra	7.50-45-51-62
Tengeri augusztusra	

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	11.45-11.46
Buza októberre	11.25-11.26
Rozs októberre	9.16-9.17
Zab októberre	8.35-8.36
Tengeri augusztusra	7.75-7.76
Tengeri 1912 májusra	7.59-7.60

Budapesti gabonaforgalom.

1911. augusztus 10-től 1911. augusztus 11-ig.

Érkezett Elszállított

méter mázsa

Buza	31568	1954
Rozs	6970	1084
Arpa	803	
Zab	5851	2484
Tengeri	3104	5156
Liszt	697	15808
Körpa		2244

Értéktőzsde.

A mai médió-ellátás gyors és változatlan elintézése után gyöngye az előtőzsde iránya, mert a lanyha newyorki jelentés realizálására indította a spekulációt. Az árnívó nyugodt forgalom mellett az egész vonalon 1-2 koronával csökkent, a zárlat nyomott volt. A készáru piacon alig volt változás. Délben a nemzetközi piac forgalma pangott, mert a berlini jelentés nem buzdított. A helyi piacon tartott áron folyt a vásár. A Közuti Vasút részvény, átmeneti 5 koronás ellanyhulás után, be-

hozta átvészeségét intervencziós vásárlás után. A készáru piac nyugodt maradt, a járadékpiacon esőndös.

Az előtőzsden előfordult kötések: Osztrák hitelrészvény 659, Magyar hitelrészvény 857.50-855.25, Rimamurányi vasmű 698.50-795, Magyar leszámítolóbank 582.50-581.25, Jelzálogbank 499.25-497.25, Közuti vaspálya 794.50-795, Városi villamosvasút 428-428.25, Magyar bank és kereskedelmi részvénytársulat 744.50-745, Kereskedelmi bank 4156-4160, Budapesti atkarekpenztár orsz. zálogkölcsön 681, Tannon 625-626, Drasche-féle téglagyár részvénytársulat 705, Salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat 688-691, Ganz-féle gyár 4316-4322, Magyar villamosági részvénytársulat 499-501, Temesvári szesz 445, Adria 517.50-522, Atlantica 306.75-309.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitelrészvény 659, Magyar hitelrészvény 854.75-856, Rimamurányi vasmű 695.50-696, Magyar leszámítolóbank 581-582, Jelzálogbank 498, Közuti vaspálya 791-796.50, Városi villamosvasút 427.50-428.25, Magyar koronajáradék 91.10-91.15, Magyar bank- és kereskedelmi részvénytársulat 744.50-745.50, Drasche 708-706, Magyar általános kőszénbánya 826-832, Salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat 689-692, Magyar villamos 500, Adria tengerhajózási részvénytársulat 524-526, Atlantica 307, Kereskedelmi bank 4155, Feneziere bank 477, Temesvári szesz 446-447.

A prémiumtőzsdén díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 3-4 K, 8 napra 6-8 K, 1911. aug. hó végére 10-12 K.

„A jogász”

(szerkeszti dr. Erős Vilmos) minden jogásznak irántúje az egyetemi előadások és jogi vizsgák utvesztőjében, mely mindenre kimerítő felvilágosítást ad. A jogász megjelenik havonta kétszer és előfizetési ára fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Dohány-utca 78. Telefon: 113-57.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, augusztus 12. (Saját tudósítónktól.) A mai hetitőzsdén búzában némi forgalom fejlődött ki, mert a konzum felhagyott tartózkodásával, az eladók pedig az esős időjárásra való tekintettel előnyösebbek voltak, az árak azonban nagyrészt megtartották mult heti nivójukat. Rozs is szilárd volt, árpa nyugodt irányzat mellett különösen a finomabb minőségekben ártartó s nemcsak a belföldi konzum, hanem Dél-németország is vásárolt egyes nagyobb tétéleket. Tengeri 5, zab 10 fillérrel drágult.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 12.10-12.40, bánáti 11.80-12.25, mosoni és győri 11.35-11.75, felsőmagyarországi 11.35-11.75, déli vasuti 11.35-1.05, alső-ausztriai 11.25-11.55.

Rozs: Felsőmagyarországi 9.35-9.50, csepeli 9.25-9.50, pestmegyei 9.35-9.60, déli vasuti 9.30-9.55, különféle magyarországi 9.20-9.45, ausztriai 9.20-9.55.

Arpa: Morvaországi 9.55-10.40, felsőmagyarországi 8-8.75, hecsvidéki 8.75-9.35, győri 8.20-9, északmagyarországi 7.75-9.25, csepeli 7.20-8.50, takarmány 8-8.35.

Magyar tengeri 8.20-8.40, Cinquantin 9-9.50. Magyar zab régi 9.60-10.10, új 10.20-10.65. E héten a konzum jelentékeny mennyiségű búzalisztet vásárolt ősi határidőre, eliben a finomabb minőségűek prompt szállításra el voltak hanyagolva. Rozslisztben az árlat normális, takarmányliszt és korpa irányzata szilárd.

MATTEINE vállalat
Király-u. 16.
Poloska- és molyirtásért egy évi jótállás (Fertőtlenítés)
Vidékre gép és anyag szállítás. Kérjen prospektust
Telefon 161-38. sz.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, augusztus 12. Az előtőzsde irányzata nyugodt s megnyitáskor az árfolyamok tartottak. Skoda-értékek javultak. Általában nyugodt volt megnyitáskor a déli tőzsde irányzata, később azonban a vezető értékek az üzlettelenség hatása alatt gyengültek. Adria- és Általános magyar kőszénbánya részvényei emelkedtek. Berlin tartózkodó.

10 óra 45 perczkor. O. h. 659, M. h. 854.50, Laenderbank 547, Unionbank 630.75, Bankváltó 551.50,

VALÓDI ÉKSZEREK
EZÜSTNEMÉK, ÓRAK, DISZTÁRGYAK STB.
GYÁRI ÁRON BESZERÉZHETŐ ANGOL REM-SZERŐ FIZETÉSI MÓDOZATOK MELLETT
SÁRGA JÁNOS
ékszerész és módvívő
BUDAPEST, KOLOZSVÁR,
Kiglyó-ter 6. sz. Fiók: Mátyas kir. lán. 13.
Képes árjegyzék ingyen.

Államvasut 746, Déli vasut 124.25, Alpesi 840, Skoda 674.50, Rimamurányi 659.25.

1 óra 30 perczkor. O. h. 658.50, M. h. 853.50, Aglo b. 328.50, Bankváltó 551.50, Laenderbank 544.75, Unionbank 630, Magy. jelzálogbank 497, Államvasut 745.25, Déli vasut 124.25, Dunagőzhajózási 1085, Alpesi 839.75, Rimamurányi 659.50, Brüti kőszénbánya 783, Török sorsjegy 252, Skoda 673, Adria 524, Magyar ált. kőszénbánya 833, 3 százalékos Déli vasuti elsőbbs. 275.

Bécs, augusztus 12. (Magyar értékek zárlata), 4 száza lóko arany-járadék 111.50, Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy 307.50, Magyar hitelbank részvény 853.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 582. Kassa-Oderbergi Vasutészv. —, Magyar jelzálogbank 496.50, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, augusztus 12. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 százalékos papír-járadék 92.20, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.15, 1860-as sorsjegy 15.90, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 328.40, Bécsi Bankverein 550.90 Osztrák-magyar bank 1965. —, Déli vasut 124.40, Dunagőzhajózási r.-t. 1182. —, Dohány részv. 225. —, Cs. k. arany (vert) 11.36, Német bankv. 117.48, Osztr. Lloyd 573. —, 4.2 száz. ezüst jár. 92.20, 95.80, Osztr. koronajáradék 92.15, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 658.50, Union-Band 630. —, Osztrák Laenderbank 544.50, Osztrák-magyar államvasut 44.90, Elbevölgyi vasut —, Alpesi részvény 840.90, 620 frankos 19.05, Londoni váltóár 240.37, Lipótkohó 725. —, Török sorsjegy 251. —

Előnyös részletfizetési feltételek
mellett helybeli hivatalnokok, kereskedők és iparosok minden áremelés nélkül bevásárlásukat szőnyegeken, vászon- és felhőneműekben, kész férfi és női ruha szükségletekben legjobban érzékelik. **SZŐNYEGUDVAR. Budapest, VI., Király-utca 32.** az udvarban. Alapítotott 1895-ben. Telefon 528.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 12. (Tőzsdejelentés.) A tőzsde kedvtelen irányzattal indult, mert a spekuláció tartózkodó volt. De azért mégis bizonyos elmentállást lehetett tapasztalni az árfolyamok esőknése ellen, ami különösen a bányáértékek javára volt. Később gyengült az irányzat, ami által különösen kohóértékek, elektromos részvények és vasúti — bécsi vasut szecvedtek. Bankok szilárdak voltak, különösen kereskedelmi és diszkontó bankok, melyek kedvező félvi mérleget tudnak felmutatni. Osztrák értékek iránt kevés érdeklődés mutatkozott. Csak déli vasut kissé magasabb volt. A zárlat szilárd volt fedezetekre, mely alkalommal Kanada Pacific és Diszkontó Kommandit további javulást mutattak. A készáru piac ipari értékei többnyire gyöngék voltak. Napi pénz 2 és fél százalék, magánkamatláb 3 százalék.

Berlin, augusztus 12. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyzetetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99. —, osztrák hitelrészvény —, Déli vasut 23.75 orosz bankjegyek 16.40, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Diszkontó Kommandit 188.50, Dinamitruszt 188.50, Harpeni 185.25, Unikált török járadék 9.80, 4.2 százalékos ezüst jár 92.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.75, Magy. koronajáradék 91.10, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 859.75, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 273.80, Geisenkirchoni 204.50, Laurakohó 176.50

Frankfurt, augusztus 12. Zárlat. 4.2% papírjáradék —, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. —, Magy. ar.-jár. 93.80 Osztr. hitelint. részv. 207. —, Osztrák-magyar államvasut 159.25, Északnyugati vasut —, Bustleh radi vasut —, Londoni váltóár 204.62, Bécsi Bankverein 139. —, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.20, Osztrák koronajáradék 92.25, Magyar koronajáradék 91.37 Osztrák-magyar bank 140. —, Déli vasut részvény 24, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 850.75, Párisi váltóár 810.16, Union bankrészv. —, —

Hamburg, augusztus 12. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.60, 1860. sorsjegy —, Déli vasút 23.60 4 százalékos aranyjádék 98.60, Osztrák hitelrészvény 207.—, Osztrák-magyar államvasút —, Olasz járadék 102.60, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.90

London, augusztus 12. Angol consol 78.7/16.

Páris, augusztus 12. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 94.97. Osztr. aranyjádék 100.15 Magyar arany járadék —, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 506.— 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elso bbségi kötv. 290.—, 5 százalékos marokkói járadék 625.— 4 százalékos 1890. román köles 97.60. 4 százalékos amort. románjár. 1905.—, 5 százalékos orosz járadék 105.— 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 101.— 4 százalékos spanyol jár. 94.45 4 százalékos unifikált török jár. 93.65 Török sorsjegy 216.— Török dohányrészvény 345.— Osztrák földhitelintézet 1398. Osztrák Länderbank 588.— Magyarjelzálogbank 527.—, Banque de Paris 17.50 Banque Ottomane 687.—, Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút 130.—, Meridionalvasút —, Hartman gépgyár 699.— Rio Tinto 17.0, Sucerie d'Egypte 78.—, Tula 508.—, Urikányi kőszén 182.—, Chartored 40.—, De Beers 450.50 East Rand 111.50, Jagersfontein 188.50, Trans. Land Comp. 46.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.06, Váltó német piacokra (rövid) 123.43, Váltó Bécsre (rövid) 105.06, Váltó Belgiumra (rövid) 9/16, Olasz arany-váltó rövid 7/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16. Csekk Londonra 252.60, Magánkamatláb 2 1/2.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	60.—	64.50
Szeptember—decemberre	59.75	64.25
Szeptember—augusztusra	59.50	64.—
Szeptember—májusra	59.—	63.50
Irányzat: Változatlan szilárd.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	55.50	56.50
Prágai "	56.—	56.25
Lembergi "	52.50	52.75
Trieszti exportszesz (finom)	23.—	24.—

Kőbányai sertéspiac.

Aug. 12. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 156 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 156—160 fillér. Közép (páronkint 240—280 klg.) 166—168 fillérig.
Sertéslétszám: 1911. évi aug. hó 10. napján volt készlet 28048 drb., — 1911. aug. 11-én felhajtott 225 drb., — 1911. aug. 11-én elszállított 249 drb., — 1911. aug. 12. napjára maradt készletben 28024 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Sertéskonzumvárosi jelentés.

A székesfővárosi állatvásár és közbazár igazgatóságától.) Aug. 12. Pótfelhajtás 239 drb. sertés. Mai felhajtás 113 drb. sertés, 40 drb. süldő, 5 drb. malacz. Összesen 352 drb. sertés, 40 drb. süldő, 5 drb. malacz. Eladatott 352 drb. sertés, 25 drb. süldő, 5 drb. maladvány 15 drb. süldő, 5 drb. malacz.
Árjegyzés. Zsirtsertés. Öreg I. rendű 359 klg. feül életsúlylevonással 150—154 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. életsúlylevonással 146—151 fillér. Fialat nehéz 300 klg. feül életsúlylevonással 160—166 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig életsúlylevonással 152—168 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig életsúlylevonással 162—170 fillér. Süldő belföldi életsúlylevonással 144—152 fillér. A vásár irányzata vonatott. Az árak változatlanok.

MOLNÁROK ÉRDEKE.

— Malomipari és műszaki melléklet. —
A Magyarországi Molnárok Országos Szövetségének hivatalos közlése.

A magyar liszt védelme külföldön.

Budapest, augusztus 12.

Közismert dolog az, hogy talán egy ország exportcikkjeit sem hamisítják úgy, mint a magyar czikkeket. A külföldi kereskedő silány löréjét magyar tokajinak kereszteli el, a még silányabb lisztjét pedig magyar lisztnek. A nagy európai városok, különösen Páris, London, Berlin és Hamburg, tele vannak hamis magyar liszttel. Különösen a híres német kereskedelem fejlesztette nagyra a csalást, talán azért, mert úgy véli, hogy ez is hozzátartozik a hármasszövetségben való domináló szerepéhez. Mert a német nép hirdeti ugyan önmagáról, hogy intelligens kultúrnép, de a valóságban a német nép zöme annyira szűk látókörű és korlátolt, annyira fejletlen még az izlése, hogy megissza az Ungarweint és megvásárolja az Ungarische Mehit, csak azért, mert tudja, hogy a magyar bornak és a magyar lisztnek nincs a világon párja. A statisztika szerint Németország tizenkétszer annyi buza lisztet exportált, mint amennyit importál. Svájc, Németalföld, Anglia, Dánia és Finnország másfél millió mázsánál több német lisztet kap évente; Egyiptomba ötven-hatvan ezer mázsa német liszt megy ki, de ez is több, mint amennyit az osztrák-magyar monarchia Németországba exportál.

A Németországba irányuló osztrák-magyar lisztexport 1910-ben 57 ezer mázsa volt s ebből 42.000 mázsa magyar liszt. Ennyi magyar lisztet öt berlini nagyáruház is elárult. Hát honnan kerül ide az a rengeteg sok magyar liszt? Miféle liszt az, amit a német kereskedő magyar czéger alatt hoz forgalomba?

A német lisztkereskedő azt szokta vallani, hogy a magyar lisztet Bécsben vásárolja. Itt a közhit tudvalevőleg Bécsset tartja Magyarország fővárosának (mert hát ilyen a német alaposág) s a német közönség a bécsi divatot, a bécsi péket, a bécsi árut véli a legfinomabbnak. A statisztika ráczáfol a kereskedőre, mert a valóság az, hogy a magyar lisztet a német malmok hozzák forgalomba. Saját lisztjüket árusítják idegen czéger, magyar név alatt s ez a magyarzata annak, hogy a német közönség tizszerannyi magyar lisztet fogyaszt, mint amennyit Magyarország a német vámterületre exportál.

És mennyire sértőnek találja a derék német, ha ezt az eljárást tisztességtelennek minősítjük. Ők — ugymond — magyar buzából örölnék és joggal nevezik a lisztjüket magyar lisztnek. Ha pedig az ember a statisztikára hivatkozik és kimutatja, hogy az osztrák-magyar buzakivitel Németországba 1909-ben 18, 1910-ben 43.000 mázsa volt s ezekből a mennyiségekből csak 406, illetőleg 2419 mázsa jött Magyarországból, csavarintanak a dolgon s azt mondják, hogy ők magyar módra örölnék s jogukban áll a magyar módra készült lisztnek magyar nevet adni.

Annyi bizonyos, hogy sem az élelmiszerek hamisításáról, sem a tisztességtelen versenyről szóló törvényben nincs erre paragrafus; akik pedig Németországgal a vám- és kereskedelmi szerződést kötötték, talán harangozni sem hallottak ezekről az évtizedes visszaélésekről, melyek lisztünket kiszorították a német piacról. De nemcsak a német piacról! A keletporoszországi nagy malmok, a kivitelre örlő lisztgyárak Svájcba, Angliába, Finnországba a német-magyar lisztet exportálják. És kacagnak a markukba a magyarok naivitása fölött, hogy az örlési fogalmat megszüntetvén, világhírű malomiparukat az osztrákok kedvéért tönkretették.

Ezeken a bajokon azonban sürgősen segíteni kell, mert a német butaság révén csakhamar elveszítjük lisztünk nemcsak a német piacot, hanem jó hírnevét is. Tiltakozással, vagy konzulaink védelmében való bizakodással, avagy a külkereskedelmi szerződésre való hivatkozással itt semmire sem megyünk. Tiltakozásainkkal még a saját kormányunk sem törődik; konzulaink fittyet hánynak a magyar érdekek védelmére, hiszen a mi dicső

k. k. diplomáciánk csak Ausztria számára van, a külkereskedelmi szerződés pedig csak addig sérthetetlen, míg az illető országnak jó. Nincs a föld kerekégén még két olyan állam, mely olyan lelkiismereti furdalás nélkül szegné meg a külkereskedelmi szerződéseket, mint Ausztria és Németország. Ha megakarjuk védeni lisztünket, magunknak kell sikra szállanunk. Erre pedig csak egy út és mód van. Ez pedig a következő:

A hazai export-malmok minden nagyobb külföldi városban állítsanak fel egy-egy közös liszt-raktárt a nagybani és a kicsibeni árusítás céljaira. Ezt a raktárt nagy helyi reklámmal tegyék ismertté s minőségileg a legfinomabb gyártmányokkal mutassák meg, hogy milyen az igazi magyar liszt.

Nem lehet kétséges, hogy az eredmény a magyar liszt térfoglalása lesz.

A lisztpiacról. Élénk eseményekben gazdag üzleti hétről számolhatunk be. Mult héten előre jeleztük, hogy a vevőkben a vásárlási kedv megvan, csak a gabonatorzsdé irányzatának bizonytalansága, az árhullánczás, nem eredményezett olyan üzletet, minőt a malmok elvártak. E héten azonban megváltozott alaposan az üzlet képe: a szilárd tendenzia lett urrá s a vevők, a még érvényben levő alacsonyabb jegyzéseket kihasználndó, nagyobb kötecsket csináltak. Már rég nem adtak el a malmok oly tekintélyes mennyiséget, mint ezen a héten. Az eladásokat, illetve a mostani tizletet jellemzi, hogy azok nem egyes helyekre koncentráldtak, hanem általánosok voltak. Ugy a magyarországi, mint az ausztriai kereskedők kivették az e heti eladásokból részüket. A folytonos szárazság következtében a gabonatorzsdén a buzaárak tetemesen emelkedtek, mi természetesen a lisztpiacot — mivel a malmok is kénytelenek voltak áraikat 20—60 fillérrel emelni — sem hagyhatta befolyás nélkül. Felemelt jegyzések mellett a vevők már nem voltak hajlandók vételekbe bocsátkozni, az eladások a hét végén már a minimumra szállottak le. Az elszállítások úgy a fehérebb, mint a sötétebb számban kielégítőek voltak, a készletek ennek megfelelően jelentékenyen apadtak. A buza liszték és a korpa bruttó árai Budapesten a következők voltak:

Árak 50 kilogrammonként koronákban szákkal együtt értendőik:

Ország	Concordia-malom	Első bpesti szőzmalom	Gizella-malom	Pesti Hon-gemalom	Lujza szőzmalom	Hungária szőzmalom	Viktória szőzmalom
0	18.—	18.40	18.—	18.40	17.80	17.90	17.70
1	17.60	18.—	17.60	18.—	17.40	17.50	17.30
2	17.20	17.60	17.20	17.60	17.—	17.10	16.90
3	16.70	17.20	16.80	17.20	16.60	16.80	16.60
4	16.40	16.80	16.40	16.60	16.20	16.40	16.10
5	15.80	16.20	15.80	16.20	15.60	15.80	15.50
6	15.—	15.80	15.—	15.60	15.20	15.40	15.10
7	14.20	15.20	14.20	14.80	14.60	14.40	13.70
7 1/2	13.20	14.20	12.60	13.40	13.60	13.—	12.20
7 3/4	11.40	12.80	11.—	11.60	12.20	11.80	10.70
8	9.80	9.40	9.—	10.—	9.40	9.50	9.40
Fk	6.60	6.30	6.50	6.50	6.40	6.30	—
Gk	6.80	6.30	6.50	6.60	6.40	6.40	—

Rozsliszt (a „Viktória“ malom jegyzése):

0	0/I	I	WR.	II	III.	SR.
14.50	13.80	13.10	12.50	10.50	9.50	—

Lisztexportunk tarifális támogatása. Mult vasárnapi számunkban „A hus és a liszt“ czimvel rámutattunk arra, hogy milyen országos és nemzetgazdasági érdek az, hogy finom liszt kivitelünket lehetővé tegyünk s hogy az argentinai hus behozatalának megengedéseért rekompenzációképen követeljük az Ausztriában inaurált jegyrendszer engedélyezését. Megszólaltatott adatokkal támogatott okfejtésünket s nyíltan fölszólítottuk a malomipari érdekeket támadó lapokat, hogy czáfolják meg adataink helyességét, ha tudják. Persze, a czáfolat elmaradt. Egyes lapok, osztrák forrás után indulva és — mondjuk ki nyíltan — osztrák érdekeket is szolgálva, ismét dühösen kirohannak a magyar malmok „titkos szubvenziójá“ ellen. Ezek a kirohások annyira tájékozatlanok és annyira rosszmájúak, hogy komolyan sem szabad őket venni. Csak mint jellemző tünetét szegyezzük le annak, hogy mekkora „szaktudással“ irnak nálunk közgazdaságot.

KRAUSZ LEO gépészmérnök szába dalmi ügyvivő irodája
SZABADALMAK
kieszközlésére: Budapest, VIII., Bezerédi-u. 4.
TELEFON 108—68.

Még sohasem létezett olyan gyógyszer, mint a rég elismert és jónak bizonyult

Dr. Schöfft-féle

„ARANYCSEPPEK“

váltó és minden gyomorba ellen, a görcsöt 15 perc alatt megszünteti és gyógyítja a hasdugulást és köllkat, továbbá vértisztításra is szolgál és megszünteti az étvágytalanságot, lemjigrent, hanyáslingert, aranyeret és reumatikus fájdalmakat. Aki ezen szert a háznál tartja, soha nem eshet nagy betegségre és a guta-ütéstől is mentve van. Vesebaj és kolera ellen.

I üveg ára . . . I frt. 20 kr.
I drb. sebtapasz I frt. 50 kr.

Bécsköldi minden világrészben:

Franz Dommanovics
Wien, 17. Bez., Hallschgasse 19. II/30.
Magyar levelezés.

Kemény Manó malomipari gépkereskedő és
BUDAPEST, V., Rudolf-rakpart 7. szám.

Idegenek Utmutatója.

Bankok és takarékpénztárak.

Festi Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület, Budapest. Alapított 1840-ben. Befizetett részvénytőke 20.000.000 K. Tartalékhalap 59.029.862 K. 89 fillér. Könyvecskére és folyószámlára elhelyezett betétek álladéka 1910. december hó 31-én 369.403.373 K 18 fillér. Forgalmában lévő saját kibocsátványok 333.571.450 K. A takarékpénztár 4 százalékos és 4½ százalékos zálogleveleket, valamint 4 százalékos és 4½ százalékos közszégi kötvényeket bocsát ki. Ezen címletek teljesen adómentesek, minden tekintetben kauczióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a közszégi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak továbbá katonai házassági óvadékok céljaira s a záloglevelek ezenfelül árwapénzek elhelyezésére is. A takarékpénztár ezenkívül 1906-ban 30.000.000 K összegű, egyenkint 100 K névértékű nyereségmentes kötvényt bocsátott ki.

Budapesti Bank Részvénytársaság, VI., Teréz-körút 22. szám. Alapítók: 10 millió korona. Fiókok: V., Zoltán-utca 16. sz., VI., Váci-körút 15. sz. Elfogad betéteket folyószámlára és takarékpénztáraké. Előleg ad értékpapírokra. Külföldi pénzek vételére és eladására. Tőzsdéi megbízások. Safe deposit a Zoltán-utcai fiókban.

Első Magyar Iparbank váltóüzlete, Budapest, V., József-tér 1. szám. Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vételére és eladására a hivatalos napi árfolyamon. Tőzsdéi megbízásoknak egy az érték, mint a gabonátőzsdén a legelőnyösebb feltételek mellett eszközölése. Szelvények és kisorsolt értékek díjmentes beváltása. Olcsó, magas előleg értékpapírokra és sorsjegyekre. Sorsjegyek részletfizetésre. Igérvények minden házra. Osztálysorsjegyek eredeti áron. Sorozási ellenőrzés költségmentesen. Katonai házasági óvadékok ügyében minden utbaigazítás és eljárás ingyenes.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, V., Dorottya-utca 6. Fióktintézetek: Budapest, IV., Muzium-körút 1. V., Nádor-utca 25. V., Lipót-körút 32. VII., Erzsébet-körút 41. VI., Andrásy-ut 30. Vidéki fiókok: Fiume, Kolozsvár, Kassa, Pozsony, Közraktárak: Budapest és Barcsan. Alapítók 40.000.000 korona.

A Wiener Bank-Verein magyarországi fióktétele Budapest, V., Nádor-utca 4. (saját házában). Belvárosi osztály: IV., Koronaherczeg-utca 10. Terézvárosi osztály: VI., Deák Ferenc-tér 6. Központ: Wien, I., Herrngasse 8. Teljesen befizetett részvénytőke 130 millió korona. Tartalékok 40 millió korona. A Wiener Bank-Verein magyarországi fióktétele a folyó banküzlet összes ágával foglalkozik.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magyar kir. szab. osztályosorsjáték főkezesítő helye: VI., Keleti, Andrásy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenciek-tér 4., Irányi-utca sarkán, VII., Király-utca 57., VIII., József-körút 2., VIII., Uhfi-ut 8. sz.

„Hermes” magyar általános váltóüzlet r.t. IV., Koronaherczeg-utca 5. sz. Fiókok: V., Dorottya-utca 8. V., Nádor-utca 25. Alapítók 3 millió korona. Értékpapírok és sorsjegyek vételére és eladására. Betétek takarékpénztáraké és folyószámlára. Utalványok és hitellevelek az összes piacokra. Osztályosorsjáték. Safe deposits.

Budapesti Kereskedelmi Részvénytársaság, VIII. ker., Rákóczi-ut 9. sz. „Palace pezsgőgyár” elnevezés alatt Budafokon modern berendezésű pezsgőgyár van, ahol francia minta szerint elsőrangú magyar pezsgőt gyárt. E mellett borkereskedelemmel, főleg fajborokat palackokban, likőr, rum, cognac és gyümölcs-pálinka gyártásával foglalkozik. Tokaji borokban Tokaj-hegyalján külön pinczék vannak és a legmegbízhatóbb szamorodni és asszu borokat árusítja. Importál kínai és japán teákat, amelyeket Nippon-tea elnevezés alatt hoz forgalomba. A részvénytársaság pénzügyi tevékenységét és takarékpénztárt elfogad. Telefon: 141-83.

Gapdiche bankház részv. társ. A magy. kir. szabadalmazott osztályosorsjáték főkezesítője. Játéktervek ingyen és bérmentve.

Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság, IV., Kigvő-tér 1. Alapítók 16.000.000 korona. Tartalékhalap 4.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyre és cheque-számlára. Leszámitol váltókat. Jelzálogkölcönöket nyújt földbirtokokra. Előleg ad értékpapírokra s azok vételét és eladását lelkiismeretesen és legmegtérültebb feltételek mellett eszközli. Tőkebefektetésül ajánlja 4½ és 4¼%-os adómentes zálogleveleket.

Budapesti Kölcönös Segélyező Egylet m. sz. V., Arany János-utca 18. Takarékpénztárak gyümölcsösztetését elvállalja heti befizetések mellett. Kölcönöket folyósít olcsó kamat és előnyös visszafizetési módokat mellett.

Budapesti Iparbank részv. társ. IV., Eskü-tér 8. Telefon: 25-65. Kölcönöket folyósít váltóra vagy kötelezvényre; leszámitol folyószámla-követeléseket s elvállal minden, a banküzletbe vágó megbízást előnyös feltételek mellett.

Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár r.t. VI., Váci-körút 22. Alapítók: 1.000.000 korona. Fióktételek: Miskolc. Fuzionált a Budapest Székesfővárosi Takarékpénztár r.t.-gal.

Magyar Fakerekedők Hitelintézete r.t. V., Széchenyi-utca 1. Alapítók 3.000.000 korona. Alapítási és részesei: Egyesült Fatermelők r.t., Kisjenői Fatermelő r.t., Központi Faértékesítő r.t., Magyar Fakereskedelmi r.t. Elvállal minden, a fatermelés és fakereskedelem árát a tartozó pénzügyi műveletet, felbecsülést, árdőrtékeztést, vételt és eladást előnyös feltételek mellett. Kérne. Felvilágosítás Budapest, IV., Kossuth La.

Hazai Bank Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 3. Alapítók: 32.000.000 korona, tartalékhalap 9.500.000 korona. Nádor-utcai fiók: V., Nádor-utca 18., Oktogon-téri fiók: VI., Andrásy-ut 48., Rákóczi-ut-i fiók: VII., Rákóczi-ut 6.

Budapest-Terézvárosi Takarékpénztár r.t. VI., Andrásy-ut 47. sz. Alapítók: 1.200.000 korona. Elfogad betéteket betétkönyvekre, pénztárjegyekre, valamint cheque- és folyószámlára. Leszámitol váltókat a legelőnyösebb feltételekkel bank-uton és hitellevelekben; előleg ad értékpapírokra; elfogad megbízásokat értékpapírok bizományszerű vételére és eladására.

Budapesti Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság, IV., Koronaherczeg-utca 3. szám. Alapítók 2.000.000 korona. Elfogad takarékpénztárt 4½% mellett Köztisztviselői kölcönöket folyósít 10-30 évi törlesztésre minden előleges költség nélkül. Elvállal tisztviselő-házak építését és telepek létesítését lakbérleltetés mellett.

Általános bank részv. társaság, VII., Erzsébet-körút 39. Alapítók 3 millió korona.

Az Algemeene Bank voor Zaleijk Onderpand németalföldi (hágai) pénzügyi kölcönöket folyósít használatra, életjáradékokra, kötéti tulajdonra stb., anélkül, hogy váltófedezetet kérne. Felvilágosítás Budapest, IV., Kossuth jós-ut. 4. az Általános Óvadékbank helyiségében.

Országos Iparbank Részvénytársaság, Budapest, V., Ferenc József-tér 6. szám. (Gresham-palota.) A Zivnostenská banka, Prága alapítvása. Részvénytőke 60 millió, tartalékok 16 millió. Telefonszám: 131-65, 131-66. Sür-gönyözim: „Industriale.” Elfogad takarékpénztárt 4½% netto kamatozás mellett. Betéteket folyószámlára meggyezés alapján kuláns tétel mellett. A bankszakma összes ágával foglalkozik. Értékpapírok vételére és eladására. Értékpapírok megőrzése és kezelése. Előleg értékpapírokra. Külföldi váltók és pénznemek vételére és eladására. Hitellevelek kibocsátása. A budapesti és külföldi tőzsdéken megbízások kuláns eszközölése. Váltók, utalványok stb. behajtása. Folyószámlaforgalom. Váltók leszámitolása. Váltóüzlet: V., Ferenc József-tér 6. (Gresham-palota.)

Szállítványozási és Iparbank r.t. VI., Váci-körút 37. Alapítók 400.000 K. Telefon: 21-29.

Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság, Budapest, V., Erzsébet-tér 12. Alapítók 8.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, folyó (cheque) számlára és pénztárjegyekre. Leszámitol váltókat, utalványokat, kötelezvényeket és nyit számlákon alapuló künlevöléseket. Előleg nyújt értékpapírokra és az azok vételére és eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vételére és eladására. Vállal szeszadóhitel-biztosítékot a kineztárral szemben és letesz mindenemű óvadékokat. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kiállít hitelleveleket.

Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár r.t. VII., Károly-körút 13. Befizetett alapítók 5.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztáraké és folyószámlában. Tőzsdéi megbízásokat teljesít, értékpapírokat, csekkokat, külföldi pénznemeket vesz és elad.

Budapest III. ker. takarékpénztár, III., Lajos-utca 183. Telefon: 41-82. Alapítók 500.000 korona. Alapított 1872.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti általános biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékhalap 366.829.741 korona 88 fillér. Az eddig teljesített kifizetések összege: 1.018.074.811 korona 43 fillér, az érvényben levő életbiztosítások összege: 1.106.056.556 korona 86 fillér. Budapest, Dorottya-utca 10., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint finellátsi és leánykiházasítási biztosítások. — Tíz, szállítvány-, betöréss elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékhalap 7.000.000 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Magyar Élet- és Járadekbiztosító Intézet m. sz. VI., Teréz-körút 52. Az életbiztosítás összes nemét kultiválja jutányos díjak és előnyös feltételek mellett; továbbá a nyugdíjbiztosítás különböző nemű magánhivatalnokok részére, kiházasítási biztosítást leányok részére.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet, Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi fizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg héttmillió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

„Duna” Biztosító Társaság, VI., Andrásy-ut 30. Alapítók: 2 millió korona.

„Friedrich Wilhelm” orosz élet- és kezességi biztosító r.t. Berlinben. Magyarországi igazgatóság: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. Alapított 1866-ban. Telefon: 69-73. Eddig biztosítva: 1500 millió korona.

Ipari vállalatok.

Pizsurnyi L. utóda Janisch János és fia, Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádósok műhelye és horgany diszitmények gyára. Légszusz- és vízvezetékek, központi ütések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnycsövek, vizelők, mindennemű gőz- magán- és nyilvános fürdő, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések, fűtő-tűzhely összekötéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki czélokra. Saját légszusz-készülék minden házában. Telefon 20-83.

Gyorstalpaló ipar r.t. V., Andrásy-ut 4. Elvállal mindennemű cipőjavítást gyorsan és olcsón. Valódi angol cipő jutányos áron. Telefon: 28-33

Hungária műtrágya, kén-sav és vegyi ipar r.t. II., Fürdő-utca 8. sz. Alapítók 4.000.000 korona. Gyárak: Zsolna és Budapest. Telefon: 39-57.

Continental lemosható gallér- és kézelőgyár r.t. Budapest, VII., Telep-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92.

Hazai likőr-, rum- és szeszgyár r.t. (Singer és Reichsfeld.) VI., Lehel-utca 17. sz. Telefon: 15-80.

Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasút-Társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága, Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám. Vas- és aczélművek: Resiczan és Aninán. Hidépitő- és gépgyárak: Resiczan. Gazdasági gépgyár: Román-Bogánon. Petroleumfinomító, málmok, cementgyár, erdészet és gazdaság: Oraviczan. Megrendelések a budapesti igazgatósághoz: IV., Egyetem-utca 1. szám alá intézendők.

Amerikai Czipő Részvénytársaság — American Shoe Company Ltd. Budapest, Dorottya-utca 6. és Erzsébet-körút 42.

Unió gőzmosógári részv. társ. Budapest, VII., Telep-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92.

Ujlaki Tégl- és Mészégető r.-t. V., Akadémia-utca 9. Alaptőke 7 millió korona. Mészégető: Buda-Ujlak. Tégl- és cserépgyárak: Óbuda, Péter-hegyi dűlő, Békásmegyér. Habarcsgyár: Budapest, V., Vízifogó 1455.

Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság. Budapest, V., Nádor-utca 19. sz. Telefon: 38-83. Sürgönyczim: Urikány Budapest. Bányák: **Lupény** (Hunyadmegye). Termel: Darabos szenet, kockaszén szoba-, gőzszéplőgép- és gőzeko-fűtésre, diószenet, aknaszenet, pormentes aknaszenet kazánfűtési czélokra, aprószenet körkemence fűtésre, kovácszenet kovácsolási czélokra. Lupényi kőszénműveiben gyárt: Darabos pirszenet kohászati czélokra, kocka pirszenet, dió pirszenet szobafűtési, cement- és cukorgyártási czélokra, kátrányt, kénsavas ammoniumot, magas hatásfokú műtrágyát. **Vezérbizományos: Magyar Általános Hitelbank,** Budapest, VI., Nádor-utca 12. sz.

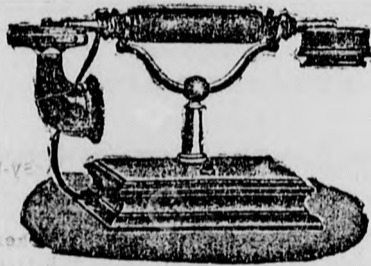
Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársulat, V., Arany János-utca 29. sz. Alaptőke 4 millió korona. Ajánlja szobafűtésre az országiszerte kedvelt **csibaji darabos szenet,** gazdáknak és iparosoknak pedig a **csibaji aknaszenet,** valamint a kitűnő **hagyományos aljai tömör- és gyárszenet.**

Magyar Aszfalt Részvénytársaság, V., Nádor-utca 4. sz. Gyártelepek: Budapest (VIII., Orczy-ut 84.), Arad, Mezőtelegd, Felső-Derna, Fataros, Versecz. Alaptőke 5 millió K. Alapított 1878.

Beocsini Czementyári Unió r.-t. V., Alkotmány-utca 10. sz. Alaptőke 7.600.000 korona. Czementyár: Beocsin; malomkögyár: Ujvidék; kőszénbánya: Ujbánya.

Magyar Magántelefon Részvény-Társaság

Halló!

Halló!

Még nem jutott eszébe, hogy sok pénzt takaríthatna meg, ha házi telefonjainkat bevezetné? Ha meggondolja, hogy Önnek és alkalmazottainak mennyi idővesztése, hiábavaló ide-oda járkálása van, be fogja látni, hogy mindentől csak szabadalmazott házi telefonjaink bevezetése által kimélheti meg magát. Levélbeli vagy telefon felszólításra (szám 10-49) azonnal elküldjük megbizottunkat, ki díjtalanul fog Önnek szabadalmazott házi telefonjainkról költségvetéssel szolgálni. Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27.

Kereskedelmi vállalatok.

Anfrecht és Goldschmied utóda Elek és Társa r.-t. IV., Károly-körút 10. Egytetemes áruháza. Elárulit könyveket, képeket, fényképező czikkeket, fegyvereket, mindenféle háztartási és fényüzési czikkeket előnyös részletfizetésre.

Idegenforgalmi és utazási vállalat r.-t. IV., Viadó-tér 1. sz. Fiókok: Brassó, Fiume, Kolozsvár, Nagyvárad, Nagyszombat, Temesvár, Zágráb. Alaptőke 800.000 korona.

Budapesti Központi Tejszarnok-Szövetkezet. VII., Rottenbiller-utca 31. Üzletész-tőke 365.600 K. (457 drb. 800 K-ás üzletész). Telefon: 58-56.

A Smith Premier látható írású írógép az egyedüli, azonnal és állandóan látható írással és teljes billentyűzettel. „Grand Prix” Páris 1900. és Brüsszel 1910. Árjegyzék és természetbeni bemutatás költségmentesen és minden vételkötelezettség nélkül. Budapest, VI., Deák Ferencz-tér 6. (Anker-palota) Telefon 80-60.

Általános Berendezési Részvénytársaság. Billiárd, fabutor és hűtőkészülékek gyára. Budapest, VII., Gizella-ut 26. Telefon: 65-75. Sürgönyczim: Berendezők Budapest. Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre költségvetéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

Budapesti Közuti Vaspálya-társaság, V., Lipót-körút 22. sz. Alapított 1865. Alaptőke 40.477.800 korona. Telefon: 24-52. 85-92. 73-06. 19-90. 22-35. 47-56. 8-78. 84-51. 20-99.

SPORT.

Budapesti nyári lóversenyek.

— Első nap. —

A kottlingbrunni meeting végeztével egy heti pihenés után nálunk veszi kezdetét a galopp-sport s holnap, vasárnap, hangos lesz a városligeti pálya környéke, tudniillik a tizenhárom napos nyári meeting kezdődik s így felvirrad sok sportsmannek, akik vérmes reményekkel néznek a bekövetkezendő események elé. Tagadhatatlan, hogy méltó folytatása lesz ez a meeting a tavaszinak, mert oly sikerülten van összeállítva s a díjazások is oly értékesek, hogy cseppet sem kell attól tartanunk, hogy a monarchiában tartott versenyek bármelyikével szemben háttérbe szorulna. Minden napnak megvan a maga kiemelkedő száma, de még ezek közül is magasan kiemelkedik a *Szent István-díj* és az *Erzsébet királyné-díj*, két oly konkurrenzia, melyre istállótulajdonosaink rendszerint nagy apparátussal készülnek elő. Ezekon kívül a leirt sorrendben fognak dűlőre kerülni az Igazgatósági díj, Három-évesek nagy handicapja, Nyári handicap, Elnöki díj, Választmányi díj, Budai díj, Állvány-díj, Budapesti díj, Tenyésztők díja, Visegrádi díj, Kettős ivadékverseny.

Az első nap eseményeinek középpontján az *Igazgatósági díj* áll, melynek 1500 méterre jőnevi társaság lett köteleve egy a hároméves, mint az idősebb évfáratból. Ha csak fele is indul a kötelezeteknek, a lezserbb versenyek egyike lesz, melyet csak erős küzdelem árán biztosíthat maga számára a győztes. A távot és a súlyviszonyokat tekintetbe véve, a mi véleményünk az, hogy *Briton* lesz a verseny győztese, azonban kemény ellenfele lesz *Jávor*, harmadsorban pedig *Passe*-ra hívjuk fel a figyelmet.

Habár a díjazása nem nagy, azonban elég jelentőséggel bír a meetinget megnyitó *Dunai díj*, ahol egynéhány *Szent István-díj*-eracnek is van indulási joga. Mi azonban ezek egyikének sem adunk nyerési chanceot *Variante*-tal szemben, legfőkébb a helyezéseknél jöhet számításba előbb *Loré Darcy*, majd *Integrity*.

Jelöltjeink:

- I. *Variante—Lord Darcy—Integrity*
- II. *Generac—Apoplexy*
- III. *Briton—Jávor—Passe*
- IV. *Hewitt lov.—Fontaine—Anyuzsi*
- V. *Eos—Katapila—Hewitt lov.*
- VI. *Pinty—Répa—Álca*
- VII. *Mautner-ist.—Tihamér—Rez.*

() A MUE uszóversenye. A Magyar Uszóegylet bajnoki meetingje, mely kedden, Nagyboldogasszony napján kerül eldöntésre, felülmul minden idén eddig rendezendő versenyt. A 440 yardos bajnokság még nem volt ily nyílt verseny, mert összes középtávuszoink bevezettek s a legkomolyabban készülnek is rá. A bajnokság mellett az ötven yardos gyorsuszás tarthat nagyobb érdeklődésre számot, melyben Peterdy, Rimanóczy, Erdős, Schwendner, Eperjessy, Timár és még öten indulhatnak. Peterdy indulásával az ötven yardos magyar rekord komoly veszélyben forog. Halmay óta még nem volt oly rövid távuszónk, mint Peterdy, ki 66 méterig máris elérte Halmay klasszját. Egy évi szünet után ismét uszni látjuk a MUE többszörös hólgybajnokát, Steiner Erzsébet kisasszonyt, ki nek tizenegy ellenfele lesz. Rajagh és Dénes, legjobb magyar műugróink, ismét kiállnak e versenyen, ezuttal öt szabadon választott ugrással jönnek el az elsőseget. — A FTC vízipóló-csapata, mely Hamburgban két szép győzelmet aratott, az idén a Mue versenyén mutatkozik be a magyar sportközönségnek. Ellenfele a MTK csapata lesz, mely az idén szép játék után a TTC csapatot győzte le s nagy ambícióval készül a mérkőzésre, hogy a magyar bajnokcsapat ellen méltóan szerepelhessen.

() A Horgony KK versenye. Holnap délután félnégy órakor az ügétverseny-pályán (Erzsébet királyné-ut) nagyszabású kerékpárversenyt rendez a Magyarországi Kerékpáros Egyletek Szövetsége megbízásából a Horgony Kerékpár Kör. A verseny iránt sportköreinkben óriási az érdeklődés, mert az egykilométeres bajnoki verseny keretében fog végleg eldőlni, hogy Spitz és Baeumler között kié az elsőség. Érdekesnek ígérkezik a junior és a kezdők versenye is, ahol egy-egy versenyben kilencz pár fog indulni. A 25 kilométeres verseny-

ben Gröger rekordot szeretne felállítani, ami az erős konkurrenziajú versenyben lehetséges is lesz. A verseny pontban félnégy órakor kezdődik.

Wagner Manó tan- és nevelőintézete

Rákospalotán (Budapest mellett.)

Nyolcz osztályu főgimnázium nyilvánossági és érettségi vizsgák tartási joggal. Nyilvános polgári fiúiskola. Leikl ismeretes felügyelet. Alapos oktatás. Jó ellátás. Kitűnő tanerők. Alapvető ismételtanítás. Nagy arnyas kert és játszótér. A tanulók lehetnek bennlakók és félkosztosok.

Kivánságra „Ismeretöt” küld AZ IGAZGATÓSÁG.

Rákospalota (vasuti állomás — posta — távirida — telefon).

Eckardt Vilmos és Hotop Ernő

Részvénytársaság, Budapest, V. ker., Dorottya-utca 8. sz.

Tervezünk és építünk 1870 óta.

Tégláégetőket, cseréptéglagyárakat, chamoto-gyárakat, mészégetőket, magnésit-műveket, mészhomoktéglagyárakat, tüzelőberendezéseket, gyárkéményeket, kazánfalazásokat.

Több mint 5000 építkezés.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba. A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castellnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravoáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásában közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, stb. stb. A gőzhajók modern kényelemmel, hátfűtésekkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyreoda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodái.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük legújabb megjelent

férfi fehérnemű

árjegyzékünket.

Elsőrangú minőségek. Mérsékelt árak. Kényelmes havi részletfizetésre

Aufrecht és Goldschmied utóda Elek és Társa r.-t.

Budapest, VI., Károly-körút 10. sz.

Kivonat a hivatalos lapból

— Augusztus 12. —

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter Toldy Szabó László tejjgazdasági szakiskolai igazgatót a VII. fizetési osztályba gazdasági akadémiai rendes tanárrá, Kling Györgyöt, a magyaróvári vegykerületi állomáshoz beosztott gépészt műszaki altisztté; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Futó Jenő okleveles középiskolai tanárjelöltet a pápai ref. főgimnáziumhoz a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá, Babics Angyalka székszárdi államilag segélyezett községi polgári leányiskolai helyettes tanítónőt ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítónővé;

az igazságügyminiszter Bender Mihály alibunári járásbírói díjakot az alibunár járásbíróshoz és Boros Zoltán budapesti ítélőtáblai díjakot a budapesti törvényszékhez irnokkák;

a nagyváradi ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe Müller Vendel aradi törvényszéki díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká, Pogonyi Andor aradi törvényszéki ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokot ugyanebben a minőségben díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szadvány János dési állami főgimnáziumi r. tanárt a jászberényi állami főgimnáziumhoz helyezte át. Nőmagyarosítás. A belügyminiszter Pannovics Károly szegedi illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Hódira, Rechnitzer Adolf budapesti illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Radóra, Kohn Szeréna temesvári illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Komorra, Kohn Hedvig temesvári illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Komorra, Hengberg Emil kulai születésű ugyanottani lakos családi nevének Tótra, Kiskoru Grünbaum Pál es. és kir. egészségügyi altiszt családi nevének Pálfi, Weismayer Mózes szarvasi illetőségű brassói lakos, valamint Weismayer Tibor és Weismayer László kiskoru gyermekei családi nevének Virányira, Burchard János máv. segédmozdonyvezető, dombóvári lakos, valamint Mária és János nevű kiskoru gyermekei családi nevének Bézsenyire, Kesztebaum Arnold szegedi illetőségű ugyanottani lakos, valamint Andor nevű kiskoru gyermeke családi nevének Kármánra, kiskoru Richter Irán budapesti születésű ugyanottani lakos családi nevének Pogányra, Heller Adolf Naftali máramaroszigeti illetőségű budapesti lakos, valamint Pál, Bannó és Ilona nevű kiskoru gyermekei családi nevének Hajdura, Potkán Lipót budapesti lakos családi nevének Patakira, Berke György pákai illetőségű székelyföldvári lakos családi nevének Benkére, Deutsch Ede törökszentmiklósi születésű rákospalotai lakos családi nevének Németre, Fraenkl Lajos nagyváradi illetőségű budapesti lakos

esaládi nevének Fábriára, Goldberger Lipót fogarasi illetőségű budapesti lakos, valamint Pál és Lujza Etelka nevű kiskoru gyermekei családi nevének Rónára, Glasel Arthur (illetéleg Károly Ottó Arthur) várnai illetőségű újpesti lakos családi nevének Márkusra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A fémjelző és fémbevaltó hivatalnál altisztii állásra augusztus végéig; a lugosi pénzügyigazgatóságánál sémázatisztii állásra 2 hét alatt; Noszloppon és Lovaspatonára postamesteri állásra augusztus 25-ig; a szesz, sör, czukor és ásványolajtermékek megadóztatásánál való ellenőrzésre négy műszaki ellenőri állásra augusztus 30-ig lehet beadni a pályázatokat.

Szerkesztői üzenetek.

— Magánlevelek írására nem vállalkozunk. —
— Kéziratokat vissza nem küldünk. —

V. G. Bátor. Az eset tényleg megtörtént, de én téved a helységnevében. A tűzvész Korintyiczán volt július 31-én délelőn.

Egy régi előfizető. Mindig szeptemberben kezdődik s egy évig tart.

X. Y. Buda. Gyulai Pál — Ujabb magyar regények. Salamon Ferencz — Szépirodalmi figyelő 1861. Toth Lőrincz — Irodalmi Őr 1846. Beöthy Zsolt — Irodalomtörténet. Zilahy Károly — Magyar koszorúak albuma 1863. Toldy Ferencz — A Magyar Költészeti kézikönyve. Négy László — Jókai Mór. Hegedűs Sándor — Jókai Móról. Ezenkívül tömérdek hírlapi bírálat művei megjelenésekor.

B. József Tóváros. Minden osztályban. Örv. M. J. nének. Heraldika egyszerűen ezimertant jelent és semmi többet.

Gallér és kezelők
tisztítását legkifogástalanabban eszközli
BRADOVKA GYULA
gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő gyára
KASSÁN.
Képviseletek kedvező feltételek mellett az ország minden részében kerestetnek.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az ország dél-délnyugati nagyobb felén csaknem mindenütt volt kisebb-nagyobb zivataros eső, melynek mennyisége felelő részben 5 és 15 mm. között váltakozott, itt-ott azonban a 20 mm.-en is felülemelkedett (Sopronban és Hőgyészén 22, Szombolyán 26, Botfalun 28 és Szolnokon 33 mm.)

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Lényegtelen hőváltozással helyenként eső, vagy zivatar várható.

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szarván, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm. max., Hőmérséklet min.

Felölös szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

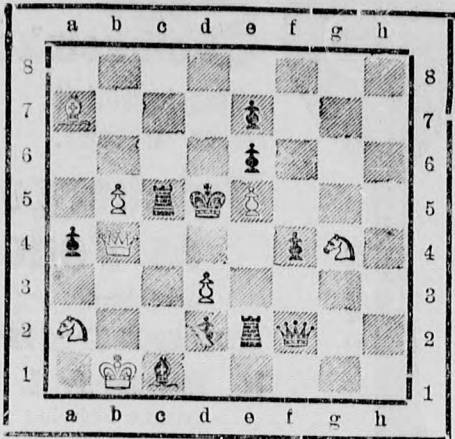
Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Budapesti értéktőzsde table with columns: Államadósság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalmok, Iparvállalatok, Sorsjegyek. Includes sub-columns for Pénz, Ár, and various financial metrics.

SAKK.

123. számú feladvány.

Kubbel K. A. L., Pétervár.

Matt a második lépésre.

420. számú játszma.

Játszották Kölnben 1911. július 7.

A match III. játszmája.

Spanyoljáték.

Világos:	Sötét:
Schlechter	Dr. Tarrasch
1. e2-e4	e7-e5
2. Hg1-f3	Hb8-c6
3. Ff1-b5	a7-a5
4. Fb5-a4	Hg8-f6
5. Hb1-c3	Ff8-b4

Dr. Tarrasch minden matchjátszmában ragaszkodott ezen lépéshez. Egyidőben igen divatos folytatás volt 5... b7-b5.

6. O-O	O-O
7. d2-d3	d7-d6
8. He3-e2

Az ötödik játszmában Schlechter 8. Fc1-g5-el folytatta.

8.	b7-b5
---------	-------

Ez jobb mint 8... He6-e7, mint Tarrasch az első matchjátszmában játszott.

9. Fa4-b3 Hc6-a5
10. He2-g2 Ha5xb3
11. a2xb3 Vd8-e8!
Jó lépés, melylyel sötét minden fenyegetésnek elejét veszi.

12. Hf3-h4 Fc8-g4!
13. f2-f3 Fb4-c5†
14. Kg1-h1 Fg4-e8!
15. Hh4-f5

Ha 15. f3-f4, úgy d6-d5 és sötét kirágyenlítheti az állást.

15. g7-g6
16. Hf5-h6† Kg8-g7
17. Vd1-d2 Hf6-g8

Fenyegetett Vd2-g5.

18. Hh6xg8
Érdekes volna 18. Hg3-h5†, mire következhetnék 18... g6xh5 19. Vd2-g5†, Kg7-h8 20. Hh6xg8, Bf8xg8 21. Vg5-f6† Bg8-g7 22. Fc1-h6, Ve8-f8 23. Fh6xg7†, Vfsxg7 24. Vf6-d8†, Vg7-g8 25. Vd8-f6† és remis.

18. Kg7-g8
19. Vd2-e2 Kg8-g7

Akadályozza Fc1-h6-ot.

20. Fc1-e3 Fc5xe3
21. Ve2xe3 f7-f6†
22. f3-f4 Ve8-e7
23. Bf1-f2 c7-c5

Dr. Tarrasch itt remist ajánlott, amit Schlechter negyven percnyi gondolkodás után elfogadott.

Sakk-hírek.

A Magyar Sakkszövetség augusztus 6-án tartotta alakuló közgyűlését a budapesti Postás Kaszinó helyiségében. A közgyűlést Hazai Samu honvédelmi miniszter védnök képviselőjében Havasi Artur miniszteri számtanfejes nyitotta meg, ki melegen üdvözölte a megjelenteket s sikert kívánt a szövetségnek. Huber Dániel hosszabb elnöki megnyitójában ismertetette az alakulás történetét, majd megejtették a tisztikar választást. Diszelnökök: K. Jónás Ödön, dr. Németh Károly és Sándor Pál orsz. képviselők. Elnökök: Huber Dániel (Győr) és Maróczy Géza (Budapest). Alelnökök: Havasi Artur (Budapest), dr. Steiner Adolf (Temesvár), ifj. Tolnay Lajos (Budapest). Titkár: Chalupetzky Ferencz (Győr). Pénztáros: Mészey József (Győr). Ellenőr: Konyovits Miklós (Budapest). Az igazgatóságba 12 tagot választottak.

VIZÁLLÁS.

augusztus 12. augusztus 11. augusztus 12. augusztus 11.

	méter	méter
Inn	Schärding 1.28 1.98	Flöza M.-Sziget 0.82 0.42
Ouna	Passau 1.77 1.86	Tekeháza 0.30 0.37
	Linz 0.84 0.82	V.-Namény 0.19 0.06
	Bécs 0.87 0.88	Tokaj 0. - 0.08
	Pozsony 0.85 0.68	Tiszafüred 0.02 0.04
	Komárom 1.74 1.74	Szolnok 0.04 0. -
	Budapest 1.11 1.12	Csongrád 0.31 0.35
	Paks 0.44 0.46	Szeged 0.42 0.32
	Mohács 1.27 1.30	T.-Becsa 0.18 0.12
	Gombos 1.97 2. -	Titel 1.84 1.28
	Ujvidék 1.28 1.33	Ondova Tróel 1.10 1.10
	Pancsova 0.42 0.44	Tapoly Bátfia 0.14 0.20
	Orsova 1.18 1.18	Bodrog Ladmóca 0.02 0.04
Morva	Morvafalu 0.19 0.25	Sajo Zsolca 1.15 1.15
Vág	Zsolna 0.02 0.02	Hernád H.-Németi 0.01 0. -
	Trencsén 0.10 0.10	Bereettyó Margitta 0.31 0.25
	Szered 0.42 0.42	B.-Ujfalu 0.49 0.42
Rába	Szt.-Gothárd 0.41 0.64	Kőrös Csucsa 0.48 0.44
	Sárvár 0.05 0.04	N.-Várad 0.16 0.20
	Győr 1.64 1.62	Belényes 0.30 0.20
Dráva	Városd 1.45 1.50	Tenke 0.26 0.14
	Zakány 0.40 0.59	Guraboncz 0.52 0.73
	Báros 0. - 0.02	Borosjenő 0.20 0.82
	Eszék 0.94 0.93	Békés 0.28 0.20
Mura	M.-Szerdah. 0.22 0.34	Gyoma 0.16 0.10
Száva	Zágráb 0.96 0.96	Gy.-Behárvár 0.52 0.38
	Sziszek 0.74 0.72	Branyoska 1. - 0. -
	Mitrovicza 0.73 0.76	Arad 0.32 0.28
Szamos	Deés 0.24 0.30	Makó 0.73 0.84
	Szatmár 0.26 0.26	Lugos 0.60 0.50
Kraszna	N.-Majtény 0.30 0. -	K.-Kostély 0.40 0.20
Latorozsa	Munkács 0.06 0.08	Kiszető 0.60 0.48
Labozoz	Homonna 0.12 0.16	Temesvár 0.50 0.70
Üng	Perecseny 0.14 0.13	Becskerek 1.32 1.31

„EGYETÉRTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOS MÁTYÁS

Találmányokat

vesz, értékesít, finanszíroz, szabadalmakat és mintavédelmet kieszközölve

UNIVERSALE

szabadalmakat és találmányokat értékesítő részvénytársaság. — Alaptőke 500.000 korona.

Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám.

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —

Írta: BILLY MARSH.

Titokzatosan megáll az ajtó előtt és nyugtalanul tekint a falu felé vivő utra. Ha az idegen szemlélő a plébános példáját követte s szintén arra tekintett volna, megláthatta volna a sekrestyést, egy méltóságjeltes férfit, szigorú, sápadt arccal, mert a sekrestyés egy protestáns Loyola volt tekintélyére és becsületes varga mesterségére nézve, amint titokzatos tekintettel és vastag kulesköteggel kezében közeledik. Láttá volna továbbá, hogy a sekrestyés a titkos egyetértés kaján mosolyával hajolt meg a plébános előtt. Így hajolt meg talán Guy Fowles Catesby előtt, mikor e két nevezetes lőpor tulajdonos találkozott, hogy lefárt vegyenek fel terjedelmes lőporraktáraikról a parlament alatt. Csakhogy a két lőporösszeesküvő nem volt olyan imponáló alak, mint a plébános, meg a sekrestyés. Azt láthatta volna, hogy a plébános szórakozottan int fejével a sekrestyének és ez bizonyosan valami titkos jel volt, mely a köznapi üdvözlés és barátságos kérdés kettős alarca alá rejtőzött, így szólt:

— Szép nap, Tamás. Reggelizett már?

Hallotta volna, hogy Tamás gyanus részletességgel felelt:

— Egy csésze teát és egy darab kenyeret ettem, Sir.

Aztán látta volna, hogy a két összeesküvő egyidejűleg vetve pillantást a toronyóra, együtt mentek egy oldalsó ajtóhoz, honnan a mezőn keresztül vivő gyalogösvényre lehetett látni.

Ha követte volna őket, amit az idegen szemlélő minden bizonynyal megtett volna, még három összeesküvőt fedezett volna fel, akik a gyaloguton közeledtek.

A veszedelmes csapatot egy öreg ur vezette, kinek napbarnította arca és egyenes tartása fölöttébb alkalmas volt arra, hogy a gyanút lefegyverezze.

Két kísérője, egy fiatal ur és egy fiatal hölgy voltak, akik karöltve mentek suttogva egymás fülebe. Mindkettő kissé halavány volt, a hölgy pedig meglehetősen izgatottnak látszott.

Egyébként nem volt rajtuk semmi feltűnő, amíg nem érkeztek oda a ezinterembe nyíló ajtóhoz, ahol a fiatal ur viselkedése bizonyos idegenkedést látszott feltűntetni.

A helyett, hogy kinyitva a kaput, maga előtt boesájtotta volna be a hölgyet, visszamaradt és engedte, hogy a hölgy nyissa ki a kis kaput; várt, amíg az belépett, aztán kinyújtotta kezét és engedte, hogy a hölgy vezesse át, mintha felnőtt emberből hirtelen gyámoltalan kis gyermekké változott volna.

Mikor az érkezők olyan közel érkeztek a plébánoshoz, hogy üdvözölhették egymást és miután a sekrestyés kulesaival felnyitotta a templomajtót, a fiatal hölgy kísérője a templomba is vezetés mellett ment be, ezáltal azonban a plébános kezén, épp úgy, mint előbb a kis kapun át. Az idegen szemlélő mindebből arra a következtetésre jutott volna, hogy ilyen segítségre szoruló személy csupán vakságban szenvedhet.

Most felébredő gyanuját, hogy az összeesküvőket összehozó ezél nem egyéb, mint valami esküvő és hogy itt szigorúan titokban végbemenő nászünnepről van szó, öt perc múlva megerősítette volna Chennery plébános megjelenése, aki teljes ornátusban lépett elő a sekrestyéből és szelid, kellemes hangon mondotta el az esküvői szertartás szavait.

A szertartás befejezése után pedig az idegent mind nagyobb csodálkozás fogta volna el, ha látta volna, hogy a résztvevő személyek abban a perczben, amint az aláírásokkal s az ilyen alkalomkor szokásos szerencsekívánatokkal elkészültek, ismét elvál-

tak egymástól és gyorsan távoztak különböző irányokba, ahonnan jöttek.

Hagyjuk a sekrestyést a faluba vivő uton a menyasszonyt, vőlegényt és az idősebb urat a gyalogösvényen át visszatérni és a képzelt idegen szemlélőt ki nem elégített zsákmányaként arra eltűnni, amerre akar és kövessük Chennery plébános urat reggelijéhez a lelkész lakba. Itt fogjuk meghallani, hogy mi mondanivalója van hivatalos eseményéről bizalmas családi körében.

A reggelinél a következők jelentek meg: Mr. Phippen, a ház vendége; Miss Sturch nevelőnő; Miss Chennery Lujza, Amália és Róbert, a plébános gyermekei, kiknek legidősebbike tíz, legfiatalabbika nyolcz éves volt. Anyai arc, mely teljessé tette a családi képet, nem volt jelen. A plébános legfiatalabb gyermeke halála óta özvegy volt.

A vendég a plébános régi egyetemi pajtása volt s ez idő szerint egészségi okokból időzött Long Beckleyben. A legtöbb ember kinek valami jelleme van, olyan hirre tud szert tenni, mely meglehetősen abban a körben, ahol mozog.

Mr. Philippennek is volt ilyen jelleme. Barátainak becsülése arra a hirre alapult, hogy emésztési bántalmak martirja. Ahová Mr. Philippen ment, vele mentek gyomrának szenvedései is. Nyilvánosan tartott diótát és nyilvánosan gyógykezelte magát. Önmaga és betegsége annyira elfoglalták minden gondolatát, hogy minden jó ismerősét öt perc múlva beavatta nyelve állapotának valamennyi titkába és épp így folytón kész volt arra, hogy megbeszélje emésztési viszonyait, amint az emberek általában tárgyalni szokták az időjárásról.

E kedvez tárgyról, mint minden másról is barátságosan, szelid modorban beszélt, néha fájdalmas, máskor érzélgősen megható hangon; udvariassága abból a nyomasztóan kedves fajtából való volt és ha valakivel beszélt, mindig a „kedves” szót használta.

(Folyt. köv.)

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Weidmann Irélgazg.

Megnyitás augusztus 15-ikén esti 8 órakor.

A télikert és kávéház teljesen újjá vannak alakítva.

Jegyelővétel hétfőtől, 14-ikétől kezdve d. e. 10-1-ig és 3-6 óráig a nappali pénztárnál. Pénztári telefon 93-36.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órakor

a szenzációs augusztusi új műsor

Csupa újdonság! Csupa attrakció!

Constance von Linden
a. Neu Wiener Bühne tagja, a Fürstin Karatoff című bluetben.

A jó bíró
Claude Terrasse operettje.

A kövező legény A polgármester ur
bohózat. móka.

Palo and Sallery Lavater Lee 6 Boston Girl
és az összes többi attrakciók.

A télikertben ROYAL-CABARET, belépő-díj 1 óráig 1 kor., 1 óra után nincs belépődíj Kúró Vince és zenekara hajnalig muzsikál. Bal mábile. Keringő verseny. A legvidámabb budapesti hely.

ROYAL-CABARET

A Royal-Orfeum épületében
(VII. Erzsébet-körút 31. sz.)

Budapest legelőkelőbb éjjelutáni szórakozó helye. Minden este pontban éjfélkor nagy ének és tánc előadás. A legvidámabb budapesti hely. 32 női szépség. Fellépnek: Lily de Fotsa, Sam. Gross's Girls, Emmy Dornelly, Sybilla, Szóchy Étta, Marika Stosio, Major Mariska Pikó Jolán, Kálemen Búska, Thoa Konstanca, Marietta Orlovsky, Chitta Dolores, Camilla Adler, Várady Ádél, Szép Erzsé, Rózi Rózi, Nagyszóchy Mariska, Abdy Eszter, Tilly és Tilda stb. A belépés éjjelutáni 1 óráig 1 kor. azonnal nincs belépődíj. Új táncok. Kúró Vince és zenekara hajnalig muzsikál. Új noták. — Keringő verseny.

Ne vegyen részletfizetésre beszélgépet, mert készpénzért grammofont már 35 koronáért, Eufont már 35 K-ért kaphat

Ha nem akar ötszörös árat **fizetni** kérje legújabb grammofont és Eufont árjegyzékemet. Szenzációs hang-lemes újdonságok (darabja kor. 2,40 (Jegyzék ingyen). Összes hangszerek javítása.

Reloh Aladár műhangszerkészítő
Budapest, Alkácza-utca 36 D.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg-meleg víz.

Szobaárak már 3 koronáért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

Tulajdonosok: MEINHARDT TESTVÉREK

ANGOL PARK

HERRINA-UT 61-65. SZ. Tel. 146-55

F. hó 10-étől kezdve 14 napig fellépnek a világhírű toronykötőtáncosok, a **BINDER-CSALÁD.**

Nagyszerű, vakmerő műtatványok a szabadban, 25 m. magasban

Este 8 órakor és éjjel 1/21 órakor nagyszerű tűzijáték!

Az Angol Parkban rengeteg látnivaló és szórakozás. Belépődíj osztórtók este 30 f. Kedvezményes jegyek a trafikokban.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írásu, visszaváltós, tabulátoros, összeadóbillentyűs, automatikus sorváltós, csupa acézből és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-klaviatúrás

Ujlaki-írógépet.

Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógéppünkre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országszerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 28. sz.
Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-keresetre reflektálnak, közöljék oszmüket. Vidéki képviselők kerestéinek.

Rézágy 32 frt

Acélsodronjagybetét vaskeretrel 5.50

Összesodronjagybetét málnacserai 8.75

Az itt bemutatott vaságy sodronnyal és rézdiszítéssel bármely színre emaillezve 16 frt.

Mindennemű vas- és rézbutort legolcsóbban szállít

NÉMETH

fémbutorgyára,
V., Koháry-u. 19a.

A Harris-bazár új épületebe való átköltözés miatt

Sport-Scikkeinket

mélyen leszállított árakon árúsítjuk:

Weinberger és Fodor

áruháza

BUDAPEST

IV., Városház-tér 2. sz. (magas földszint)

ÁGYTOLLAK, „MARABU“-hoz

VII., Károly-körút 7. Ágytoll-gőztisztítás. (Telefon 71-25.)

A háztól való el- és visszaszállítás még aznap díjtalanul eszközöltetik.

készpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban

Butor

EHRENTREU és FUCHS testvéreknek Budapest, VI., Teréz-körút 8. Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.

Elnök: Herceg Windischgraetz Lajos.

Minden asztal vagy háztartás hiányos Magyarország kincse, a felséges tokaji bor nélkül.

ÜNNEPI ALKALMAKRA

ajánljuk próbaküldemény vagy ajándék gyanánt:

5 kg.-os bérmentes postakosarak

3 palack 0.5 lit. 1904. évi zamatos szamorodni és 2 : 0.5 lit. 1904. évi 3 puttonos aszu és 1 : 0.5 lit. 1901. évi kiváló szamorodni, együtt. K 12.—

3 palack 0.7 lit. 1901. évi kiváló szamorodni K 7.40

3 palack 0.5 lit. 1906. évi 3 puttonos édes aszu, K 14.25

Bérmentes vasuti ládák:

10 palack 0.7 lit. 1907. évi tokaji finom peccsnye bor (hercegi töltés) és 10 palack 0.5 lit. 1901. évi kiváló tokaji szamorodni bor együttesen 32.— K

vagy

5 palack 0.25 lit. 1906. évi 2 putt. édes tokaji aszu és 5 : 0.25 : 1904. : 3 : kövér : és 5 : 0.25 : 1901. : 4 : : és 5 : 0.25 : 1899. : 4 : nehézgyogy, együttesen 51.— K

Bérmentes vasuti hordók:

60 liter 1908. évi tokaji asztali bor K 60.—
60 : 1907. : zamatos peccsnye bor K 72.—
60 : 1904. : kiváló szamorodni bor K 90.—

Heti műsor:

Augusztus hó	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi nyári Színház (Badai Színkör)	Fővárosi Városligeti Színház
14 Hétfő	—	—	—	Baccarat	Az ártatlan Zsuzsi
15 Kedd {d.n. este	—	—	—	A cigánybaró Kreolvár	Nebantsvirág Az ártatlan Zsuzsi
16 Szerda	—	—	Czigányzerelem	Vigyázz a nőre	Az ártatlan Zsuzsi
17 Csütörtök	—	—	A szultán	A tolvaj	Az ártatlan Zsuzsi
18 Péntek	—	Sárga lil om	Czigányzerelem	Hoffmann meséi	Az ártatlan Zsuzsi
19 Szombat	—	A vízözön	Lotty ezredesei	A dollárkirálynő	Az ártatlan Zsuzsi
20 Vasárnap {d.n. este	—	A sashók A kis lord	János vitéz Czigányzerelem	Csókirály Az elvált asszony	Az ártatlan Zsuzsi

ARCZ-MASSAGE FŐLŐSLEGES!

ORIZOL

|| vagy Rizsvaj törv. védve. ||

Az éretlen rizs TEJNEMÜ nedvéből készített csodás és gyors hatású arcz-szépítő.

Teljesen kisimítja a ráncokat! Egy adag ára 3 K 50 f. Egy drb szappan ára 1 K 50 f.

Főraktár Magyarország részére:
Bpest: Török gyógytár Király-u.
Kolozsvart: Dr. Biró gyógytára.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1911. augusztus 13-án.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(BUDAI SZÍNHÁZ)

Délután méréskezt. helyárak.

A cigány.

Eredeti népsz. felvétel. Énekkel és tánczal. Írta: Szilagyi Ede.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez. helyárakkal.

A drótostót.

Operett 2 felvonásban. Eredet. Írta: Leop. Viktor. Fordította: Mérei Adolf. Zenéjét szerzette: Lehár Ferencz.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legalsó

FOGORVOSI INTÉZETE

Állománya: Károly-körút 3. sz. alja.

Fajos fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömések, aranyhídak, koronák. Foghuzások (altatásban is). Jól használható fogorok elkészítése és behelyezése. Jótállás melett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Friedmann - Orfeum

Szerecsen-u. 35. Főrendező: HERNFELD S.
Telefon: 4-49.

Megnyitó előadás ma, szombaton.

Az előadás kezdete 8 órakor.

A bécsi Parisiana-társulat vendégjátéka:

Die kleine Passion George lebt
Dürman Félix bohózata. Írták: Goltz Emil és Arnold.
Hernfeld, Sonnenthal, Fritz Mayor,
M. zsi Leibner és Krüger Melanie stb. felléptével.

Magyar bohózat: **Minden rendben van!**

Littmann Pepi Budapest kedvence
női komikus, mesés, új slágerszámokkal.

Fritz Mayor komikus
Julie Werner operadékesnő
Riga Torán, Tilly Belloni, Gertrude Morch stb.
francia, angol táncosnők.

Előadás után a téli erdőben 25 mesésen szép művész nő fellépte.

Jegyek előre válthatók naponta délután 10-12 óráig és délután 3-6 óráig a pénztárnál.

PALACE SZÁLLÓ

éttermei és pincéje

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 43.

Kitűnő ételek, elsőrangú kiszolgálás, jutányos árak.

A t. közönség pártfogását kéri

Unterreiner János.

MINDENKI

aki fradákban, hivatalokban, üzletekben a gyárakban a tisztaságot, kényelmet és esztétiséget szem előtt tartja

AZ „A. B. C.”-NÉL

hygien. tisztított kezesóntöröközőknak, portöröközőknak, padlóruhákak bevezetését, nagyon olcsó köcsünyű mellett házhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen megkezd.

„A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Készítő Vállalat.
Eötvös-utca 30. szám, Telefon 46-86.
Külön osztály vendéglők részére.

DIANA

fogkrém

szaktekinetelyek véleménye szerint a legalkalmasabb fogtisztító-szer, mely a lerakódott fogkövet (fogpenész) legrövidebb időn belül eltünteti és a fogakat vakító fehérré teszi.

A DIANA-FOGKRÉM ára 50 fill.
Diana - krém és Diana - szappan

használata teljesen elegendő, hogy vörös arcza, vörös orra, vörös keze hóhérré, tiszta és finom legyen és a csunya bőrbántalmaktól, valamint szeplőtől és pattanástól a legrövidebb idő alatt megszabaduljon.

DIANA-PUDER

teljesen ártalmatlan szerekből van összeállítva, az arczon egyenletesen tapad és szabad szemmel teljesen láthatatlan.

Egy üvegtégely DIANA-krém (nappali és éjjeli, vagy csak éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.

Egy nagy darab DIANA-szappan 1 kor. 50 fill.

Egy nagy doboz DIANA-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsás vagy sárgaszinben) 1 kor. 50 fill.

DIANA - sósborszesz
nélkülözhetetlen háziszer.

Az itt felsorolt készítmények eredeti áron mindenütt kaphatók!

Eladási központ: Diana áruosztály.
Budapest, VI. ker., Teréz-körút 22. szám.
Telefon 117-06.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmárend tul jdoná. Elsőrangú kenes hévízi gyógyfürdő; moderu berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, me encze- és kadtürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtak az összes reumatikus és idegvántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénas- és villamosvízfürők. Iyó- és belelegzési kura. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Eredeti művészi festmények

A „MAGYAR MŰKERESREDELMI VÁLLALAT” szalonjában

Budapest, VI. Nagymező-utca 4.

Feltűnő olcsó árak! Ingyen bemene!

Fontos tudnivaló, hogy a szájpadásnélküli légszivókamrás fogorok oly kitűnően beváltak, még oly egyéneknek is, kiknek egyetlen saját foguk sincs a szájukban, hogy azokkal mindenki kitűnően rághat. A természetes fogaktól még nem különböztethető, hamar és könnyen megszokható minden fájdalom és nehézségek nélkül.

Guttermuth János
m. f. specialista. BAROSS-TÉR 18., a keleti pályaudvar közelében. Telefon 159-63.
Kitűntetve.

Nyaralóknak : pianinót : kölcsönöz

valamint javítást és hangolást szakszerűen és lelkiismeretesen intéz el a

MUSICÁ

RÉSZVÉNYTARSASÁG

:: BUDAPEST ::
VI., Teréz-körút 1. sz.

TELEFON 4-SI. SZAM.

Tennis-rakett

Kezdőknek --- 8, 9, 11 K
Haladóknak --- 12, 15, 17 K
Jó játékosoknak 15, 20, 25 K
Jó játékosoknak
kiváló minőség 25, 30, 40 K
Versenyrakettek 30, 40, 50 K

Az összes rakett-formák egy-egy példánya a verseny nélküli olcsó szabott ár feltűntetésével külön osztályba vannak kiállítva s annak megtekintésére a t. vevőkön-séget meghívja

Plökl és Haas
VI. Andrassy-ut 13.

Tennis cikkekrol, u. m. labda, pres-taska, kerti és középháló oszlop játszma és pályajelzők, labdakosarak és Tennis öltözködésről stb. sziveskedjék Tennis-árjegyzékünket kérni. — Saját rakett javító-műhely a házban.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1911. augusztus 13-án.

Sővárosi Városligeti Színház

Délután mérsékelt bevételek.

Falu rossza.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Dalokkal és táncokkal. Írta: Tóth Ede.

Kezdeté 1/2 4 órákor.

Este rendez helyekkel.

Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Írták: Antoni Mars és D'Esvalières. Zenejét szerelte: Gilbert. Fordította: Mère Adolf.

Személyek:

Des Aubrais Konrád Ferenczy
Delphine, felesége Veszprémi
Jaqueline gyereke Radó N.
Hubert gyereke Szalay
Rendő Boissier Fekete
Pomeral, gyáros Szabolcs
Szanne, felesége Kury Klára
Charanne, magánzó Keller
Rose, felesége Károlyi L.
Kezdeté 1/2 8 órákor.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma este 8 órákor

legelsőrangú színházi- és variété-előadás.

Csupa újdonság! Csupa attrakció! Constance von Linden, a Neu Wiener Bühne tagja, a Fürstin Karloff című műsorból. A jó bíró, Claude Terrasse operettje. A következőlegény bohózat. A polgármester úr, móka. Pale and Sellery, Lavater Lee, 6 Boston Girls, Kornai Beria, Solti Hermin, Szalontai Ferike, Bárony István. Doktor János, Horthy Sándor, Nagy Imre, Tihanyi Géza, Viola Glza, Deszoffy László, Máthé Sándor, Csabai Zsófi és az összes többi attrakciók. A telikertben Royal Cabaret. Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kükő Vinco és zenekara. Bal-mabillé. Keringő verseny. Tánc hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.

PETROLNERUDA
A LEGJOBB HAJÁPOLÓSZER
Neruda Nándor
C.S.É. KIR.UDV. SZÁLLÍTÓ
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS- U. 7.

Cizella-Telep Fürdő
Klimatikus gyógyhely vizgyógyintézet
Pest m. Posta: Visegrád

Vizgyógykezelés. Szénasav-villanyvíz forróvíz, mór-sós-fenyő-és napfürdő. Villanyozás, massage, hízaló-és sorányító-kurák. Remek fekvés, drágus lepedő. Kirándó ajándék. Mérsékelt árak.

Rivánatra prospektus. Fürdőidény: április 15-től szeptem. 30-ig.

A magy. kir. Opera művészei, A magy. kir. Zene-Akadémia, A Nemzeti Zenede, az ország legelőkelőbb zene-iskolák Tanárai szívesen elismerték, hogy hegedűt

Reményi Mihály
olyant készít, mely bármely régi 1000 forintos hegedűvel a versenyt sikeresen kiállja.

Reményi hangfokozógerendája által bármely rossz hangu hegedű sokkal jobb, erősebb és nemesebb hangot kap. S kerért kezeség minden egyes hangszernél. Árjegyzéket kérjen Reményi műhegedű-készítési osztályától

Budapest, Király-u. 58.
A világ legjobb quinttisza hurjai csak Reményinél.

BEKETOW CIRKUSZ

VÁROSLIGET. TELEFON: 107-46.

Ma vasárnap, augusztus 13-án:

2 előadás.

Délután 4 és este 8 órákor, délután félhólyárrakkal!

Mindkét előadásban a világ legnagyobb szenzációja:

Henricksen mutatványai vad tigriscsordájával.

Végül viaskodás Caesárral az óriási királytigrissel.

A legizgalmasabb jelenet.

Nansen kapitány Eugen csoport

mesésen idomított fókáival szenzációs akrobatamutatványai

JARDIN DE PARIS

VII. KER., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT I. SZ.

Az augusztusi új műsor. Kezdeté 9 órákor.

HEDY HERDINA

a legvidámabb német nő

Thea Degen kabaré sztár, Ferenczy Károly, Richard Godai, Louis Staller, Pálly Rózi, Frida Löbry, Mary Sunlight, Ellen Isenta, Fd'Osaires, Ein angebrochener Abend, német bohózat. A csece, Szalma vagyok szalma, magyar bohózatok. „A szani,” Kukoricza Sára, Meistorduette stb. stb. A Tabarinban Tony and Chica, The 3 Heddy's és 48 táncszám. A kertet 7-kor nyitják.

Gazdasszonyok és gazdák

ha sok tojást akarnak hozassanak,

Vajda-féle tojóport.

Biztos és eredményes hatás. Doboz 1 K. Uradalmak részére 1 kg. 10 K franco szállítással. — Szétküldi:

Főhercegi udvari gyógyszer-tár

Alcsut.

Benes Károlyné
VI-ik ker., Teréz-körút 26. sz. alatt levő elsőrangú angol és francia női divattermével kapcsolatos csodás csodás

szabászati- és varrodatanintézetben

a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12 ig. d. u. 2 óráig 6-ig eszközölhetők.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
..... (Főpostával szemben)

Butorhitel
legújabb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle bitorokat készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk, m thogy a kellemetlen bankeljárásokat mellőzhetjük és csupán 5 százalékos kamatot a mindig oszկonó összeg után számítunk fel. Butorválaszték a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig jótállás mellett. Bővebbet Liszl István IV., Kristóf-tér 8., I. em. Butorkatár.

Viznyomásu sajtók szőlő- és gyümölcsnedv nyerésére, nagybani üzemre, 1, 2 vagy 3 kitolható gyűjtő medencével.

„HERCULES“ szőlő- és gyümölcsprés kettős sajtoló készülékkel, kézi hajtásra. Gyártják mint különleges-éget, különféle nagyságban és szerkezetben, kitűnő kivitelben

Ph. Mayfarth & Co.
WIEN III/
Gépgyár és vasöntöde.
Különleges gyár szőlő- és gyümölcsértékesítő gépekre
Kitűnő több mint 680 első díjjal
A most megjelent 358. sz. képes kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.

A legjobb benzínmotoros magánjárókat
a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezérképviselője

Korányi Viktor
szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemi. ::
Olcsó árak! Olcsó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jótállás! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktattunk ki! Kivántra díjmentes költséggel és felvilágosításokkal szolgál!
KORÁNYI VIKTOR
Bp-si, Liszt Ferenc-tér 9.

Tan- és nevelőintézet
nyilvánossági joggal
Budapest, Hold-utca 19. szám.
Az intézetet 34 év óta áll fönn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumban és nevelőintézetben, mely Államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyeztetni. A növendékek lehetnek bennlakók, félkiosztosok és bajók. — Ertesítővel kívánatra ingyen szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

Drágább lett a dohány!

FOY SZEM
HAVANNA PASZILLA
ÓRÁKRA MEGSZÜNTETI
A DOHÁNYZÁSI INGERT

CERKA VÖRÖS KIRÁLYVAL ELLÁTOTT MEGJEGYVEL A VALÓDI. VÉDJEGBY
I doboz ára 40 fillér.

Kapható Török József gyógytárban Király-utca 12. Lux Mihálynál Múzeum-körút 7. Detsinyi Károlynál Fürdő-utca 10. Neruda Nándornál Kossuth Lajos-utca 7. és minden gyógyszer-tárban, drogeriában és jobb csukorkaüzletben. — Viszont-eladónak árkelevmény.

Főlorakat: Budapest, I., Beresényi-utca 12. — Telefon 162-87.

TYURIN!!

használatát után nincs többé baromfivész.

1 nap alatt megszűntet mindenféle vést.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják e szer kitűnőségét, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincs, s hosszú időre vézmentesíti a baromfiakat. **1 nap alatt megszűnteti a vést.** Minden üveghez külön használati utasítás. Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktárosnál:

Dr. ODOR BÉLA gyógyszerésznél: **NAGYENYEDEN.**
Sürgönyözlm. ODOR NAGYENYED. — Naponta posta-szétküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

200 ezer darab különféle mestertárgyat nagy tiban féláron kiárusít.

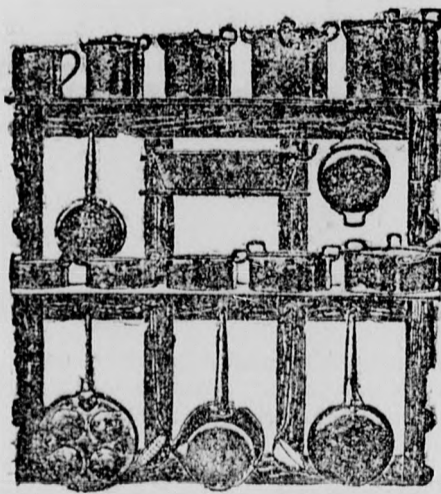
Ortási raktár, állandóan 50 waggon választék üveg, porcellán-áru, vasdény, kolonye, nászajándék, konyha-berendezésből. Ingyen láda, ingyen csomagolás, nagyon szolid kiszolgálás. Teljes vendéglői és kávéházi berendezések, 30% engedmény.

- Diszes függőlámpák ... 3 firtól 25 firtig
- 5 személyes metszett és mintázott üveg-készlet csak ... 6 firt 50 kr.
- 5 személyes kávé vagy tea-készlet, modern, aranyozva és festve ... 2 firt 10 kr.
- 5 személyes étkező-készlet aranyozva és festve ... 6 firt 25 kr.
- 6 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép ... 8 firt 25 kr.
- 12 személyes ebédlő-készlet, legfinomabb meiszenti porcellán ... 18-100 firtig
- 12 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép, modern, aranyozva és festve, 42 tányér, mindenből 2 tál ... 20 firt
- Remek szép angol mosdó-készlet diszesen festve ... 4 firt 50 kr.
- 12 darab legprimább kék zománc fazéklábos, 1/2 literől 5 literig ... 3 firt 50 kr.

Felülmul mindent egészségi szempontból, tiszta aluminium evőeszköz, 6 kés, 6 villa, 6 kanál, 6 kávé-kanál, 6 szeszesen 24 drb, csak 6 firt.

Porcellán-Ház
Baross-tér 4. sz.

Alumínium világhírű excelsior védjegyű legjobb gyártmány főzőedény, kapható, teljes konyhatelszerelés állvány nélkül 19 forint, állvánnyal 24 forint, mely áll a következő 25 drbból:

5 fazék 1/2, 1, 1 1/2, 2, 3 liter	1 tükrötjassító 4 szemmel
5 labas 1/2, 1, 1 1/2, 2, 2 1/2 liter	1 passzírozó szita 14 cm.
5 fedő	1 mértő 8 cm.
1 sütőtepal 30 cm.	1 habzókanál 8 cm.
1 tojássító 16 cm.	1 citromprés
1 omletteadó 20 cm.	1 teaszűrő
1 tejtörrelé 1 1/2 cm.	25 darab

Darabonként igen kedvező ár!	1/2	1	1 1/2	2	3
Fazék	48	80	110	150	190
Lábos	40	70	100	130	190

Fedők nagyság szerint.
Nem telzés esetén a pénzt szívesen visszadjuk.

Takács Porcellán-ház
Budapest, Baross-tér 4. szám.

Hazai likőr-, rum- és szeszgyár r.-t.

Budapest. VI., Lehel-utca 17. szám.

A legtokéletesebb Dieselmotorokat

készíti a monarchia legnagyobb és legrégebb Dieselmotor gyára

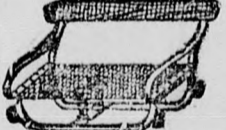
Fegyver és Gépgyár Részvénytársaság
Budapest.

Réz- és vaságyak minden kivitelben.

Betegtolókoosk.

Sodronyos kocsifülés minden méretben 20.- kor.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
Pap lan Pap lan Pap lan

Kárpitosárú-, réz- és vasbutorgyáros, fabutor, nád- és kertibutor, ernyő és sátor, minden méretben megrendelés szerint is. Gyógykezelő fehér és szürkeporócok, gyapju- és flaneltakarók, szőnyegek minden nagyságban, storrok, szövet- és csipkefüggönyök, ágyterítők, butorszövetek és mindenféle kellékek nagy választékban. Gyermekszékek és keresztolókészleteket a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig

Gyermekkoosk nagy választékban.

Szálloda-, Intőzet-, fürdő- és kórház-berendezési gyár
GICHNER JÁNOS
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Gyári VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.

Árjegyzék bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küldetik

Összeoszakható vaságy kivitelű 3 matracal 22.- kor.

Sodrony-ágybetétek bármely nagyságban.

Rolletták, Jalousinok és nádroletták minden méretben készíttetnek.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYÜRÜK
NÁSZAJÁNDÉK
TÁRGYAK

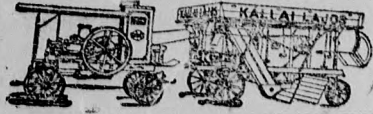
A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN

ÉRSZERESZ-ES MŰVEK IS
tiszteletben szerezhettek ne.

BUDAPEST, Erzsébet körut 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 PÉNZSEL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

„A köztudatba ment át“, :: hogy
KALLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

szállítja teljes jótállás mellett
 a leghíresebb motorcséplő-
 készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!
Fontos figyelmeztetés! Kallai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai nevű cégekkel.

Szenzációs találmány.

Szabadalmazva:
 3956. sz. a.

Törv. védve.
 41. sz. a.

ANTICOL.

Páratlan hatású szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére.
 Ezen Anticol szerrel az 1. sz. huszárezrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt.

Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál:
„ANTICOL“-laboratórium
 Mayer Ignác kir. főállatorvosnál Brassó.

Kaisersl. und Königl. **Elismervény.**
 Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1.

Alulírott, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összedolgozott gyógyszert úgy a sajtó, mint az erred lovainál meglepő gyógyeredményével használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásánál, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.

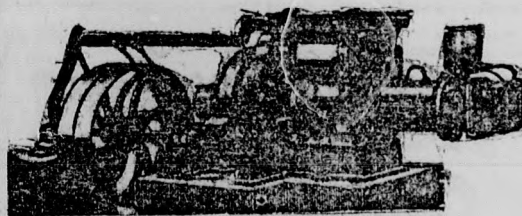
Brassó, 1896. április hó 21-én.

(P. H.)

Littke, Oberst s. k.

HIRSCH és FRANK

Budapest-salgótarjánai gépgyár és vasöntő részv.-társulat.
 Budapest VI., Aréna-ut 130. sz.

Külön osztály:
téglagyári gépek.

Gyárt:
 Falitégla és cserépsajtókat, téglagyártó- és agyag megmunkáló-gépeket, legújabb és legjobb bevált szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivitelét és teljes téglagyári telepek létesítését.

Tervek és költségvetések díjtalanul. **ELSŐRANGU REFERENCIÁK.**

A feneke nyílik

a „VULKÁN“ faszén-vasalónak, mely a világ legideálisabb vasalója!!

A nemzetközi vasipari kiállításon feltűnést keltett! Kapható minden vaskezeskedésen és háztartási üzletben.

Közönséges faszénnel fűtik még sincs szaga, nem pörköl, nem égeti ki a ruhát, nem kell fújtatni, lóbálni, nem kell hamurosta.

Ára orszolva

K 6.-

szikkolozva

K 7.-

A „VULKÁN“ lényegesen kevesebb külön 30 fillér

Szabadalomtulajdonos cég:

Arak és Fehér

Budapest, VII., József-körút 33.
 Telefon 86-71.

Az ország legelőkelőbb czégei igazolják

hogy a legteljesebb eredményt érték el a

MAGYAR FÜRDOKALAUZ-

ban közzétett hirdetésük révén. Aki csak egyszer is hirdett a Magyar Fürdőkalauzban, azt az eredmény készíti arra, hogy állandóan hirdessen ebben a pazarul kiállított és a nagyközönség millióinak kezében megforduló munkában. — **1912. évi kiadásunk közgyőzőleg igazolható negyven ezer példányban lesz ingyen** széjjelküldve és megkapja az ország valamennyi orvos, fogorvos, ügyvéd, gyógyszerész szálloda, kávéház, étterem, egyesület, olvasó és társaskör, fürdő, nyaralóegyesület, sanatorium kórház, azonkívül elhelyeztetik **egész éven át az összes vasuti és hajókupékban, háló és étkezőkocsikban és várótermekben.** Milliók olvassák állandóan ezen ma már nélkülözhetlen és hézagpótló munkát és a hirdetésbe befektetett csekély tőke **busás kamatot hoz.** — **A Magyar Fürdőkalauz** olvasóközönsége vegyes és így mindennemű árucikk hirdetésére alkalmas.

Még

ma

okvetlen

kérjen

ingyenes

tájékoztatót 1912. évi kiadásunkról, mert a nagy példányszám miatt a munka hamarosan sajtó alá rendeztetik és hirdetések lekötésére már csak kevés hely áll rendelkezésünkre.

Magyar Fürdőkalauz kiadóhivatala

Budapest, VI., Eötvös-utca 36.

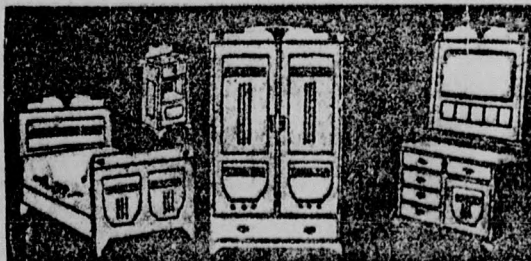
Telefon 173-17.

Hirdetések

fejvétnek a kiadóban,

VI., Eötvös-utca 32. sz.

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárlóközönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk.

Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítőkből

Hitel esetén készpénzárakat számíttunk, csupán a tartozás után **6%** kamat fizetendő.

A kamat negyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos, csökkenő tartozás után.

Törlesztés: minden 100.— korona után **havi 3.—** korona vagy minden 100.— koroná után **1/4 évi 9.—** korona.

BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRUHÁZA BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság

Budapest, V., Dorottya utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körut 42.

Kizárólagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére: Edwin Clapp & Son Barry Walk-Over Commonwealth	Gyermekeknek: Piehler	Nőgyekek részére: Sorosis Cousins Patrician
--	---------------------------------	---

Kérje képes árjegyzékünket.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki tak.-pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre 10.- K	Olasz v. f. sorsjegyre 50 K
József sorsjegyre 12.- K	Osztrák v. f. sorsjegyre 55 K
Bizálts sorsjegyre 25.- K	Hazai sorsjegyre 105 K
Nagyvár v. f. sorsjegyre 30.- K	Konv. Jelzáló sorsjegyre 130 K

A kölcsön apró részletekben törlesztendő. Ha sorsjegyei bármelyik zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk fenti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezetjük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körut 1. Alapítvány 1874.

Finom uri fehérneműk legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat özégnél

VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-össapágyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évű állással, minden árfelmérés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletekkel adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lanczokat, konzokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is barnova

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők

Budapest, VIII. kerület, József-körut 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körut 6. Díszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

GUMMI
különlegesség
A tudomány mai állása szerint a legjobb létező GUMMI óvszer

GUMMI
különlegesség
több mint 2000 orvos által megbízhatónak van ajánlva. Két évi jótállás.

BÉRCZI VITRAGE

(mint a 28.253 sz. a. védve)

60/85 cm nagyságban fodorral borítottulre Point-Lace szalag munkával darabja

1 korona 50 fillér
sárgarézruddal és gyűrűkel együtt

Bérczi D. Sándor
BUDAPEST,
Főútel: VI., Dossowly-utca 5.
Telefon: 109-08.
Fióküzlet: VIII., Üllői-ut 4. sz.
Telefon: 141-53.

Szabadalom értékesítés.

Rogers John Raphael mérnök Brocklin-New-Yorki lakos

a 17635 számú és „Betüvezetés sorszedő gépeknél“

czimű magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyakorlatbavétele czéljából gyárosokkal összekötötést keres. A szabadalom tulajdonosa hajlandó szabadalmát esetleg el is adni, gyártási engedélyeket adni, vagy más a szabadalom kivételére vonatkozó megfelelő javaslatokat elfogadni. Bővebb felvilágosítással szolgál a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat, Pásztor cég Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.

„OLLA“ gummigyár.

Wien, II/817. Praterstrasse 57.

Kedvelt minőség 1203. sz. tucatzaja 6. kor. 1204. sz. 8 kor. tucatzaja. Raktár Budapest: Török József Király-utca 12., Thalmayer és Seltz Zrínyi-utca 3. Radanovits Testvérek Baross-utca, Orvosi műszerár, Rákóczi-ut 32, Török Emil VII. ker., Rákóczi-ut 55. sz. Utasi Ferencz, Andrassy-ut 25, Gara Géza és társa, József-körut 60. sz., Szécsi Lajos, Andrassy-ut 76, Karschmaroff A., Rákóczi-ut 50. sz., Rogatsy Kálmán, Rákóczi-ut 10, Göllner Kornél, Szondi-ut, Pokorny Géza, Teréz-körut 10, Klein Árpád, Károly-körut 15. sz., Szabó Jenő, Baross-tér 17, Komlathy és társa, József-körut 13, Reiner J. és társa, Corvin-tér 6, Pajor testvérek, Váci-körut 19, Neumann H., József-körut 35. szám.

Korányi Márton

hordozható accumulator-gyártó, javító és töltő műhely

Budapest, IV., Ferencz-ter 3. sz.

Telefon 86-33.

Hordozható accumulatorok, villamos gyújtótelepek, kézi lámpák, bányalámpák, t. ólólámpák, kocsilámpák, zseb-lámpák és automobili batteriák. — Accumulator gyártó javító és töltőállomás. — Szab. elektromos vezetékek. — Izzólámpa és elektrotechnikai cikkek gyári raktára. — Villany szerelés. — Valódi Korányi-féle szíjvarró sodrony egyedarástása.

Gummi-óvszerek

legfinomabb francia gyártmány 12 drb.-ként 1.80, 2.40, 4.- és 5.- korona.

NEVERRIP eredeti gyártm., 12 db 6.— K

legfinomabb Paara gummi-héj 6 darab 3.50 korona, 12 darab 6.50 korona.

STERYL

minden eddigi gyártmányt felülmul, kizárólag cégemnél kapható.

CAPOTTES rövid, eredeti amerikai, 12 darab 3.— koronától 5.— koronáig.

HALHÓLYAG valódi francia „Duchamps“ gyártm. 12 darab 4, 5, 6, 8 és 10 korona.

Mintagyűjtemény 12 drb legfinomabb 4 korona.

IRRIGATOR zománczott vagy üvegen teljesen felszerelve, 2.50, 3, 5, 6, 8 koronáig.

Suspensor (heretartó) drbja .50, 1.-, 1.20, 1.50, 3.- K-ig.

Has- és Sérvkötők Gummiharisnyák legnagyobb választékban, mérék után is készíttetnek.

„GLORIA-ÖV“ (havibaj ellen) 6 darab betéttel darabja 5 koronától 6.50 kor-ig.

Neumayer Lipót

kötészer, gummiárak és betédpótlási cikkek raktára

V., Budapest, Váci-körut 2. szám.

LINOLEUM üzleteim:

VI. Váci-körut 1. (ANKERKÖZ), VII. Rákóczi-ut 8. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök

Mindennemű férfi és női

NEMI BETEGSÉGEK

! ugyanis vör-, bőr-, idegbajok, bujakór (siphilis) és férfigyöngöség (impotentia) !
! alapos gyógyítására legjobban ajánljuk !

Dr. KAJDACSY

rendelő intézetét

BUDAPEST, VIII., József-körut 2. sz.

Rendel 10 órától 4-ig és este 7-8-ig. Levél útján is biztos gyógyulást találunk azok, kik személyesen meg nem jelenhetnek vagy távol a fővárostól laknak. Gyógyszerek utasítással kívánatra küldetnek.

SCHAUMBURG LIPPE herceg beremendi portland cement- és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság Pécs, Indóház-u 42.

Evi termelés: 500 000 q. portland cement. 120 000 q. fehér mész, 800 000 q. kavics.

portland cement

és

fehér mész gyártása

valamint géppel zuzott kavics és nyers mész előállítás

Művek: Beremenden.

Portland cementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Gyors és pontos kiszolgálás!

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
okmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6—C.

Ki venne nőül
20 éves csinos, teljesen egyedülálló árva leányt 400.000 kor. vagyonnal? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: Pádes, Berlin 18. (Deutschland).

Férjhezmenendő urhölgyek
előjegyezve tízennyolc-évtől feljebb, hozomány-összeggel legkülönbözőbb fokozatokban, 10.000, 30.000, 60.000, 120.000 és magasabb összegig. Bővebbet Faragó Jenő elsőrangú házassági irodája, Rákóczi-ut 86., I. em. 1. (Diszkrét, lépcsőházi bejárat.)

Akar
ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák? Olvassa el a „Társalgás Művésze” („Effenálhatatlanság titka”) rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férjért, nőért, alattvalót, feljebbvalót egyaránt meghódítson. Korrekt útmutatója lesz az élet minden helyzetében! Tartalomjegyzékét ingyen küldi Deák, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Pénzszekrényeket
fűz- és befűrésmenteseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrényraktár, Rákos-u. 4/h.

Tátrai máltaszörp
5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye).

Csemegeszőlőt,
remek szép Chasselas muskotálytál 5 kilót 3 koronáért, válogatott ószi barackot 4 kor., almát, körtét, szilvát 2 1/2 kor. Izletes új krumplít 50 kilós zsákkal 4 koronáért szállít Müller Jenő Kis-kunhalas.

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirásai magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írási írógépekre beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 19—09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenféle kereskedelmi árucikra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-ut 17. sz. Telefon: 149—00. Fióktulaj: Klauzál-tér 2. Telefon: 78—97. 29387

25 koronáért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből. Lichtman Sándor férfiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre postai útonként bérmentve, helyben szabásmunkát kívánatra házhoz küldöm. 28592

Budapest környékén
családi házak építkezésére alkalmas telektömböket, ugyancsak az ország bármely részén nagyobb birtokosok parcellázását vállalja az Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI., Eötvös-utca 35.

A kolozsvári jogi vizsgákra
lelkülméremesen, rövid idő alatt készít elő Dr. Kertész Jogi szeminárium. Kolozsvár, Monostor-ut 16. szám. A szeptemberi alapvizsgákra augusztus 16-ig fogad el jelentkezéseket.

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

MAGANTANULOKAT
polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi iskolai magánvizsgákra, értségi felmérésre elkészít

Magyar Tanügyi Intézet
Rottenbiller-utca 5/a. sz.

BUTOR

30% megtakarítás!
Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 lételelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, őr szobák, angol bőrgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak. Telefon 82—13. 28599

Singer varrógépek

Haban József
Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platínát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kíváltak és teljes értékét kifizetem. Ugyanitt aranylánczok olcsón kaphatók.

SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest, Síp-utca 8.
Telefon 54—74.

„Limonai”
kifűnő zamatu limonádé készítéséhez, adag 6 fillér. Készíti Réthy Béla Békés-osa. Mindenütt kapható.

Ház és telektulajdonosok
figyelmébe! Mindenféle műszaki munkák elvégzésére vállalkozik Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Házak átalakítását, azok rendbe hozását, jókarban tartását vállaljuk. Ugyancsak az ingatlanokat terhelő tartozások konvertálását, olcsóbb kölcsönökkel való kicserélését kikészítjük. Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI., Eötvös-utca 35. szám.

INGYEN TANULHAT
november 1-től két héten át kereskedelmi szakirányokat, gépirás, gyorsírást, helyesírást, szépírást, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanulás napi három órában. Nappali és esti tanfolyamok.

Csemegeszőlő!
Finom, édes hegyiszőlőt postakosaranként öt koronáért bérmentesen szállít: Mertz Nándor, Nagyvaradon

Ki akar
egyévesi önkéntes lenni érettség nélkül? Kérjen prospektust Jászay Lajos tanítéztől Debreczen. Tanfolyam augusztus hó 22-én nyílik. Állami felügyelet! Átlag 80% siker. Vizsga már decemberben.

Illusztrált korrjaz
a párisi kommunáról!

RÁKOSI VIKTOR
A PÁRISI GYUJTOGATÓK
(A kommun története)
Regényes korrjaz

Ára fűzve 6 korona,
vászonkötésben 8 korona.

Kapható
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, Andrassy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Halló!

Egy remekhangú hangverseny
gramofon
10 drb dupla nagy lemezzel
20 frt.
Ne mulassza el rendelését megelőző feladni. Babuska, Oziányszerelem, Palkó, Trombitás, Bukj el, Napfénykőny, stb. lemez, újdonságok óriási nagtára.

A lemezek díja 1.25 frt
Nagy raktár Pathé tül nélküli gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítményű hangszerekből.
Marnitz Frigyes
műhangszerkészítő
BUDAPEST
József-körút 37—39
Hangszer, gramofon és lemezjegyzék, különkülönlegyen.

Pályázatok.
Több száz pályázatot mindenféle szakmából közül az Országos Pályázati Közlöny mai száma. Ingyen mutatóványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kíváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-ut. E. 46.

+Soványosság+

Az egyedüli eredménytől kísért háziszert a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáppora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót állást. Verszegénység, gyengeség, idegesség, ellet és gyomorbetegségeknak nélkülözhetetlen tápszert. Kiténtetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/A. Telefon 156—80.

Lánczkutákat

nagy vízmennyiségek szállítására, házi és gazdasági célokra ujonnan javított szerkezettel, szállár kivitelben legelőnyösebben szállít

Magyar Lánckutgyár

Thököly-ut 133. sz.
Tessék prospektust kérni!

Nemi betegek

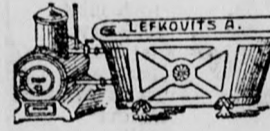
Férfiak, nők
trippertől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuskodik e gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítőnél a K 50 f.-ért Hlcs Antal gyógyszerárában, SZABADKA, Budapesti főraktáros: Nyilasgy Gusztáv gyógyszerész Bpest, Fehérvári-ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Rayonképviselők
Ugyenők és reprezentábilis vizontelársítók kikének nagy ösmeretűek van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kérelmi újdonság értékesítéshez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauzióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 kor. jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest Rottenbiller-utca 19 Mo. — Prospektusok ingyen.

Telektulajdonosok
figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel bérházakat, család házat stb. minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Budapest, VI., Eötvös-utca 35.

10%-kal olcsóbb,
mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb butorárház, 320 szobabutor a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig választékra készen áll jótállás mellett. Varga Mihály és Tarsa, Krisztián-tér 8., I. em.

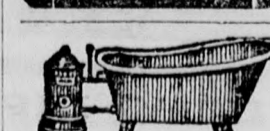
Kézimunka
hímzésekhez, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-ut. E. 46. szám.

Sajat gyártmányú fűrdőkádák 14 kor.-tól feljebb; fűthető kádák 60 kor.-tól feljebb. Elválasztó mindenféle kúszóanyagok és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-ut. 51/E. Telefon 113—46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorárakat részletfizetéssel.
Modern lakberendezési vállalat
Budapest,
Szerecsen-utca 10. sz.
Diszes butoralbum 1 kor.

Fűrdőkádák
magy. kir. szab. fűtessel jégszekrények, fotoell és gyermekkádk kaphatók
Wiesel Adolf
Váci-körút 47 Podmaniczky-utca sark. Telefon 91—20. 28793

Zálogcédulát,
briliánsokat, gyöngyöket, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Parlamenti

gyorsírók által vezetett magyar német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás követítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-ut. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépegektől s más hirdetésüket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64—68.

Allások

mindennemű szakmából közzölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatóványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítését, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon: 62—80.
Alapítatott 1886-ban

Kézpénzért

vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen

olcsón
seholy nem kap modern háló, bédlő, őr és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsufolt raktárait, mat, itt jutányosan

vehet

a leg egyszerűbbtől a legdisezebb kivitelig minden fajta

BUTORT

Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejárat Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.